

LA PUBLICITAT

ANY LIII.—NUM. 17.680.—PREU: 10 CENTIMS

BARCELONA, DIMARTS, 7 D'ABRIL DE 1931

TALLERS D'IMPRESSA: CARRER BARBARA, 11 I 12. — TELEFON 18002

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 589, 1.º — TELEFON 11430

CRONICA

L'eficàcia d'aquestes eleccions

Les notícies que ens arriben de les comarques catalanes ens demostren que la febre política catalanista republicana que arborava Barcelona s'ha propagat a tots els pobles de Catalunya. A tot arreu han estat celebrats actes de propaganda i reunions electorals; l'activitat de les entitats polítiques s'ha intensificat enormement; tothom treballa amb entusiasme per fer més eloqüent el resultat de la consulta popular que es prepara i garantir-ne l'autenticitat, i, en molts llocs, la força del catalanisme republicà ja ha obtingut victòries definitives amb la proclamació de candidatures íntegres que no han tingut contrincant.

Catalunya en pes està posseïda de l'obsessió electoral. La sagacitat de l'instint popular no s'enganya; finalment, tothom s'ha convençut que les hores que vivim són excepcionals, i que la gran batalla que ja ha començat tindrà conseqüències decisives per a la història de Catalunya.

A Barcelona la temperatura política s'ha elevat més que enlloc; ella ha de donar l'exemple de civisme, i realment el dona amb una convicció i amb una energia sense precedents. Treballar per aquestes primeres eleccions, que representen un pas cap a l'obtenció dels nostres ideals, és una qüestió de dignitat ciutadana i de patriotisme. I no són les organitzacions polítiques, els partits com a tals, els únics que han de sentir aquest afany, sinó que els ciutadans com a individus, només per aquest títol excel·lent, independentment de la disciplina que els rebia a un programa, han de sentir el goig de fer més impressionant aquesta manifestació de la sobirania popular. Tots hem de tenir un punt especialíssim a què el nombre total de vots superi de molt qualsevol altra xifra registrada fins ara. En aquesta hora res no pot produir una impressió tan profunda com l'elevació numèrica dels votants. Votem segons la vostra consciència; reflexioneu i decidiu la candidatura que més satisfarà els vostres ideals d'homes i de catalans, però penseu que la renúncia del vostre dret afavorirà els enemics de Catalunya, que es refien de la indiferència per fer-nos la llei a tots.

Dimenge es decidirà si Catalunya té o no la voluntat de governar-se; és necessari que aquest desig, que aquesta fe en la nostra capacitat política es mostri amb evidència enlluernadora. Catalunya ha de voler ésser mestressa de la seva vida municipal, i nosaltres, els homes del catalanisme republicà, aspirem a les responsabilitats d'aquest govern a Barcelona i en tots els pobles catalans. Cal entendre bé, però, el sentit d'aquesta ambició. Volem governar per posar els organismes municipals en condicions d'entrar sense trontolla en l'ús de la llibertat que reclamem, volem dir adaptar la vida municipal a la concepció política que tenim d'una Catalunya senyora dels seus destins i de les seves possibilitats, conscient de les seves obligacions de poble civilitzat que frisa per intervenir en la realització del dret i de la justícia universals.

Per ara, tot invita a l'optimisme; pels que creiem que el camí més propi a aquests ideals són el liberalisme i la República, podem esperar una victòria ressonant, perquè, de fet, a Catalunya ningú ja no s'atreveix a presentar-se sense la protecció de l'ideal catalanista, ni ningú no gosa a proclamar-se netament monàrquic amb esperances d'èxit; hi ha, certament, republicans que procuren difondre el seu anticatalanisme, com hi ha catalanistes que amaguen el seu monarquisme; tothom, però, coneix aquest contraban polític, i els que el practiquen hi guanyaran més decepcions que profit. Ara el que interessa és subratllar la submissió que tots aquests ardis signifiquen al fet de Catalunya i l'homenatge que representen al republicanisme. Aquests dos acataments irreprimibles preludi de l'èxit que la voluntat popular reserva al catalanisme republicà que nosaltres servim.

L'ambició de Catalunya és governar-se, i amb la seva clarividència instintiva comprèn que la primera etapa d'aquesta conquesta ha de cloure's amb la incautació dels Ajuntaments. Aquesta ha d'ésser la gran obra de l'expansió de l'esperit català. La vida municipal com la vida provincial han estat regulades per unes lleis no dictades per Catalunya. Governar, per a nosaltres, vol dir crear dintre de les corporacions unes realitats genuïnament catalanes que, finalment, desbordin i esberlin aquestes normes fetes amb un criteri uniformista que cohibeix la nostra personalitat i apaga les nostres il·lusions de poble. Quan aquestes realitats hauran pres la ufana que presentim, la necessitat d'ajustar-hi l'estructura jurídica de les corporacions, serà ineludible; però aquesta nova estructura no podrà projectar-se mai mentre l'Estat que ens conté estigui sotmès a una sobirania personal. Aquesta és la revolució que ens apassiona, la revolució que pretén crear un nou ordre en la vida pública de Catalunya, un ordre que garanteixi el recobriment integral de la nostra personalitat col·lectiva i ens posi en situació d'aprofitar patriòticament la llibertat que ens pervindrà amb la proclamació d'una Catalunya lliure responsable dels seus destins.

FULL DE DIETARI

LA DARRERA SETMANA

Començem la setmana de les eleccions. Els candidats i llurs companys de propaganda que ja han fet qui sap els mitjans, en els cinc dies que queden esdevindràn meravellosament múltiples. Parlaran a la mateixa hora en tres teatres; visitaran dos centres de diàleg; signaran tres-centes manifestacions i tres-centes cartes; estrenyran la mà a mil electors i a mil parents d'electors... Admirable esforç, magnífic deversall d'energia!

La malícia plebea creu que l'explicació de tot es troba en la petita ambició de manar o en la sutia ambició de negocijar. Imagina que no més l'esquer d'un guany immediat i positiu és capaç de produir el prodigi del dinamisme dels candidats a un càrrec públic. Però una visió menys atarantada de les coses, ens ha dut a creure que poques vegades els mòbils humans són tan barbaresment unilaterals com pretenen ésser. Un tan celestialment unilateral, com pretenen els altres. Sense negar l'existència del candidat entremort objecte que planteja el problema de la seva elecció, com un simple negoci brut, cal afirmar que la majoria dels homes que aspiren a una regidoria i que per consegüent s'encamen a una propaganda intensa i entenguant, estan sostinguts

per alguna cosa més que per la mera cohejança. Si convé dir-ho en veu alta, a manera d'exorcisme: un hom pot ésser honradament i lleialment un candidat a regidor.

El ciutadà que en dubta d'una manera sistemàtica revela, sense voler, una consciència impotent. És a còpia de sentir-se incapaç d'ocupar dignament un càrrec honorífic, que ell ha arribat a la conclusió que tots els regidors i aspirants a regidors són una colla de bandides. I qui sap fins a quin punt aquesta manca dels electors en els propòsits dels elegits ha contribuït a corrompre les administracions públiques. Fet i fet, tant de mal fa el candor insubornable com la malícia continua i absoluta.

Si algun cop hi ha motiu per a reaccionar contra la malícia sistemàtica, és aquest. Us ho dic francament, jo que no estic obligat a opinar en aquesta matèria. En les candidatures que apareixien anys enrera, no faltaven, és innegable, noms de plena solvència moral i intel·lectual, figures de primer ordre... Però jo no recordo cap elecció en què hagi aparegut una candidatura neta, atapeïda de noms de ciutadans honorables, simpàtics i intel·ligents com la que ha tingut la sort de formar Acció Catalana Republicana.

Si els electors no se n'adonen és, simplement, que no en.

CARLES SOLDEVILA

ALTAVEU POLITIC

El front catalanista

En la història del catalanisme aquestes eleccions assenyalaran el començament d'una etapa nova. Els historiadors hauran de reconèixer que des que hi ha hagut més d'un partit catalanista, el catalanisme ha guanyat en força d'expansió. Els catalanistes que no es veuen amb cor d'ésser de la Lliga perquè la creien massa reaccionària o perquè no s'atreveïen a al·listar-se en un partit format exclusivament per gent afavorida per la fortuna i per alguns que desitgen fer fortuna, han trobat altres organitzacions on engrandir-se.

Els historiadors diran que aquesta mobilització i extensió de les forces catalanistes és deu a l'aparició d'Acció Catalana.

En ampliar-se el front del catalanisme s'ha produït un desplaçament natural que ha afectat especialment a la Lliga Regionalista i a certes personalitats que no són de la Lliga. La Lliga s'ha vist obligada a fer-se més cap a la dreta, fins a envair el terreny ocupat pels monàrquics i la Defensa Social. I la Lliga, que no s'havia dit mai monàrquica ni republicana, que havia adoptat el lema del senyor Cambó: "República Monàrquica Catalana", ara encara no es gosa a dir monàrquica, però sí alia amb els monàrquics i alia amb furor tot el que fa olor de república. I posada a combatre els republicans explica a la gent de dintre que la República farà sortir del seu colom l'Anarquista de Terrassa, i altres exemples igualment perillosos, i que els rics es trovan obligats a anar a capitar, si no són afavorits. Aquesta tàctica haurà permès a la Lliga de guanyar cap a l'extrema dreta una part dels vots que haurà perdut cap a l'altra banda. L'eficàcia d'aquesta demagògia de dreta és innegable, per bé que no arribi a contrarestar la xifra de pèrdues. En donar un exemple. M'explicaven d'un metge de poble, que no ha estat mai catalanista, que és anarquista fins a una edat poc compatible amb les idees anarquistes, que després de va casar amb una dona que té un posament, i que ara veu l'anarquista de Terrassa a tot arreu, que arriba a insultar el seu interlocutor si aquest es

declara republicà, i que se sent posat d'un cambronisme frenètic. Si fos possible que aquest anarquista de dreta, per la via del cambronisme arribés al catalanisme, el guany seria evident. No és, però, gaire probable que aquest home de poble, que no sent altre ideal que el de conservar el passament que li ha portat la dona, sigui capaç d'idees massa elevades. L'es-anarquista morirà anarquista de dreta. Aquest personatge és més humil, i més real, i evidentment més nociu, que l'anarquista de Terrassa.

Però no cal ésser massa pessimista. Vull suposar que el desplaçament de la Lliga cap a l'extremisme dreta haurà reportat alguns guanys al catalanisme.

Cap a l'esquerra els progressos poden ésser més evidents. Algunes personalitats es dediquen ara a aconseguir per al catalanisme els socialistes i filocomunistes. Això ens ha permès veure el senyor Macià sortir de la seva neutralitat de personatge situat sobre tots els partits catalanistes i aliar-se amb socialistes i simpatitzants amb el comunisme. És possible que per aquesta banda el catalanisme faci alguns progressos i que el front catalanista s'exempli.

En virtut de l'aliança del senyor Macià amb els socialistes i els simpatitzants amb les idees col·lectivistes, Acció Catalana Republicana ha quedat situada al centre, entre la Lliga i els socialistes. Acció Catalana Republicana, de la qual acaba de sortir el Partit Catalista Republicà, ocupa ara exactament el lloc que correspon a un partit liberal, essencialment catalanista i republicà. I com a partit liberal, està tan lluny del monarquisme de la Lliga com del conglomerat format pel senyor Macià i els socialistes.

El front catalanista està, doncs, ara ocupat per tres partits, i és de l'extremisme dreta fins a l'extrema esquerra, podríem dir fins a l'extremisme esquerra, perquè els comunistes del Bloc Obrer i Camperol no tenen res d'anticatalanistes i parlen i escriuen en català.

M. B.

Una maniobra contra el sentit comú

"La Ven" s'indigna perquè el partit catalanista republicà fa una terrible maniobra contra la cultura. Llegiu sinó l'article intítul "Una maniobra contra la cultura" — 5 d'abril de 1931.

En veure'l en hem espavordit, de sobte: però la nostra por de seguida s'ha convertit en una franca rialla. La suposada maniobra anti-cultural consisteix en què el partit catalanista republicà inclou en el seu programa municipal la tasca de la cultura. Això — diuen els nostres il·lustrats oportunistes — és convertir la cultura en un programa de partit, en un partidisme.

Raconant així, quan qualsevol partit prometi als seus electors una bona administració i una puresa moral, també li podrem fer un retrat. Car això és rebaltar unes coses tan altes i tan pures com la integritat i la moral a la categoria de partidisme.

Raconant així, a fi de comptes, podríem sostenir una pila d'afirmacions atrevides i còmiques. Però preferim que ho faci "La Ven de Catalunya". Tampoc és més sortit el nostre col·lega quan vol treure un argument a favor seu del fet que molts dels que han dut a terme l'obra de cultura del nostre Ajuntament han estat de "La Lliga". En efecte, no s'hona que precisament van separar-se d'ella per tal de poder continuar aquella tasca, que les orientacions d'entendre concretas de "La Lliga" en vistes a ésser un partit madrieny, més o menys difressat, atent tan a no produir maniqués per casques de ministres sense profit de Catalunya, feien perillar: que ten dit, destí, va al sacrifici en ares d'efusions vicioses i recalcats concretes.

Eren de "La Lliga" de Prat de la Riva i van separar-se de la de Cambó, l'amic i auxiliar — per bé que enganyat, però això no el disculpa — de Primo de Rivera.

Pudor polític

En rigor, les candidatures de "La Lliga" haurien d'anar fent des de partida doble: sis barres en total: dos a una banda i quatre a l'altra. Però serien massa barres i la pil·la, en patiria. Per eliminació, doncs, han trobat una solució més elegant. Posar-hi un senzill escut de Catalunya.

Ara que nosaltres els fem present que aquest, darrera de les dues creus, porta amagat una bandera i les quatre barres.

Per què comprometre's, doncs? Més valdria que hi deixessin tan

lament la rata pinyada, bèstia oportunista, que no és terrestre ni ocell, encara que fa coses de l'un i de l'altre. Bestiola poc democràtica, solitària dels cap-al-tards, que amb les seves ales membranoses, aduoc recorda una mica el "mac-ferlan" que en la seva joventut, duia En Duran i Ventosa.

I si l'animal és trobat massa sol, podrien afegir-hi — per què no? — una timida "perdu", que no compromet a res i que fa assar l'estoneta.

Els "ciudadanos" de Coll-Blanc i de la Torrassa i els senyors Aiguader i Companys

Ens ha caigut a les mans un curiós programa de l'Esquerra Republicana Catalana i el qual s'invitava els veïns de Coll-Blanc i de la Torrassa a assistir a un miting electoral que se celebrà di menja al matí.

El programa i qüestió estava redactat de la següent manera: "Ciudadano de Coll-Blanc y la Torrassa. Mañana, domingo, día 5, a las 10 de la mañana acude al gran miting que se celebrará en el Cine Real en donde hombres revolucionarios como Aiguader y Companys te expondrán la situación actual de la monarquía y la necesidad ineludible del triunfo republicano en las próximas elecciones. ¡Acude al miting! ¡Viva la República!"

No és que volguem donar una importància exagerada al fet que aquest programa de l'Esquerra Republicana Catalana estigui redactat en espanyol i no hi sigui ni esmentat el nom de Catalunya, però sí que val la pena de recollir el símptoma que representa el sol fet que s'hagi publicat. Certes aliances i certs contactes porten fatalment a sorpreses d'aquesta mena, encara que hom s'escarraci en públic a l'extremisme parlant d'insidies i atorgant-se el monopoli del catalanisme.

Qui estripa els cartells electorals del Partit Catalista Republicà?

Per diversos conductes ens assabentem que, a la nit, els vigilants d'alguns carrers s'entretenen a estripar els cartells electorals del Partit Catalista Republicà. Seria curiós de saber quins són els motius que aconsellen a aquesta funció municipal a fer una feina tan allunyada del compliment del seu deure, i encara seria més curiós de saber — en vista que l'activitat esquinçadora d'aquests vigilants sembla obeir a un cert pla de cam-

panya — d'on poden haver sortit les ordres o les indicacions que els porten a complir una tasca tan impròpia de l'autoritat.

Estem convençuts que la immensa majoria dels cos de vigilants, que amb tanta lleialtat serveix els interessos dels ciutadans, la sentiran indignada davant d'aquestes activitats d'alguns individus que, pel que sembla, s'han oblidat que l'Ajuntament els paga per vigilar i no perquè hom els tingui de vigilar a ells.

L'únic enemic

Ja és sabut que en aquests dies de febre electoral hi ha una mica difícil d'exigir una gran ponderació en les paraules i en els escrits. La passió política, posada al punt de dalt, té una tendència irremissible a l'exageració i a la inflamada falsedat. Per exemple, el número de "L'Opinió" de divendres passat dona la impressió que els homes que l'escriuen no tenen altre enemic que el Partit Catalista Republicà. Amb aquesta cega envidesa fa l'efecte que l'Esquerra Republicana Catalana ha arribat a la conclusió que l'únic obstacle que s'oposa al triomf de les aspiracions de Catalunya i de la República són els homes que formen en el partit d'En Nicolau d'Olivet, d'En Bofill, d'En Rovira i Virgili, i els diaris LA PUBLICITAT i "La Nau".

A "L'Opinió" ja no es parla de la Lliga, ni de la Monarquia, ni de "La Ven", ni del partit radical. Sembla que això són elements negligibles i de poca importància per als veritables republicans. L'enemic groc, l'enemic groc, l'enemic autèntic, és el Partit d'Acció Catalana Republicana, el qual, segons "L'Opinió", fa un paper més vil que la Lliga, perquè traïx la causa republicana, col·labora amb la Monarquia (i), etc., etc.

Potser ja seria hora que la gent de l'Esquerra s'adonessin de la trista paradoxa que representa la seva actitud. Això que tots els vicis i tots els defectes estiguin acumulats en el Partit amb el qual ells es volien unir, fa una mica de mal presentar. Atrament, la gran fredor amb què el públic dels mitings de F. E. R. C. ha rebut els atacs a F. A. C. R. i als seus homes és una mostra eloqüentíssima de la manera com el públic jutja aquestes excessos i aquestes desviacions que no menen a altre resultat que el de desprestigiar el que les posa en circulació.

Han estat proclamats 234 candidats a regidors per Barcelona

Dimenge al matí, la Junta Municipal del Cens Electoral feu la proclamació dels candidats a regidors per Barcelona. En foren proclamats 234, la majoria dels quals assistiren a la cerimònia.

Com a nota curiosa cal dir que regnà una gran cordialitat entre els presents.

No hi havia el senyor Lluhi i Valls.

L'home dels morts

Dissabte a la nit va celebrar-se a l'Hotel Orient un banquet d'homenatge al conegut polític municipal senyor Santamaría. Hi assistiren nombrosos entusiastes.

Els correlacionaris morts excusaren llur assistència. Això no vol dir, diuen, que no votin tots.

Una mica d'estadística

Parlem de xifres, encara que això més aviat sigui cosa dels tècnics de "Unió Catalana", els quals tenen un amor grandíssim a les xifres: amor, certament, no correspon per banda d'elles, car la xifra de votants és resultat migrat i trist.

Dades eloqüents: per les nostres oficines del partit catalanista republicà han desfilat, fins ara, 37.000 persones. En canvi, sabem que una altra entitat política, domiciliada en una plaça el nom de la qual comença per C, i al costat de la qual hi venen quadros benyans, es ven oblidada a començar fer funcions les robes, per tal d'infilar la xifra de la clientela.

Però aquests senyors no deuen adonar-se que no poden anar ni amb robes.

Els "albinyans"

Que ha vist algú la manifestació de la "Pala Ibérica", sortint d'un sermó, que per la gent que hi havia put qualificar-se de clandestina, a la Sala Empúrnium?

Sembla que això els féu avinent que no era pas dimenge de Carnestoltes, sinó de Pasqua.

Amunt!

Dimenge de Pasqua. Congregats en cinc llocs diversos, els ciutadans barcelonins han significat llur adhesió a les idees de Catalunya, llibertat, democràcia i República, plasmades en el partit catalanista republicà.

Pels aires ha volat un avió, alt i segur com una profecia. La terra ha begut avidament les paraules que d'ell ploïen.

Pel govern de la Ciutat

El nucli d'homes polítics que "Acció Catalana Republicana" proposa, amb altres noms honorables que representen els matisos actuals de la ciutat, en la seva candidatura de regidors, té un prestigi que està per damunt dels crits de l'odi i de les insinuacions de l'enveja. Algun d'aquests polítics que ara integren la nostra candidatura actua com a regidor de la mineria municipal del "Centre Nacionalista Republicà" i deixarà a la Casa del Comú un record insuperable. D'altres hi havien debutat com a representants d'una "Joventut" que es deia i que era "Nacionalista". Integrats en les minories consistorials de la "Lliga Regionalista", contribuïren amb llur esforç, amb llur competència i amb llur disciplina, a acreixer el prestigi d'una tradició catalanista que ara alguns reivindiquen com a exclusiva. En separar-se uns i altres, els elements d'aquella "Joventut" arrossegaren amb ells la majoria del poble. Els altres — això és, els elements de la "Lliga" — es quedaren en minoria popular, però amb el pis de la plaça de la Cucurulla, que ningú no els disputava. Però conservar el pis no és conservar la tradició, sinó una pols domèstica. La tradició catalanista, més que un rosari de biografies d'homes assenyalats, és la magna biografia de Catalunya. En bona democràcia i en bona història, el poble és el protagonista. La tradició catalanista no té propensions felines; no està casada amb les parets ni els recors de cap estatge social.

Ara "Acció Catalana Republicana" aspira a obtenir, per mitjà dels seus candidats i del poble de Barcelona, el govern de la Ciutat. I sap que, en l'exercici d'aquest govern, els seus regidors faran honor a llur prestigi polític i l'aerolixeran encara. El prestigi dels nostres regidors catalanistes republicans contribuirà a acreixer — també — el prestigi de la causa de Catalunya i de la República.

En el Consistori vinent ningú no discuteix que hi haurà una doble majoria catalanista i republicana. Però tant la una com l'altra necessitaran que un nucli de regidors catalans ben orientat, ben cohesionat, amb un programa municipal concret i viable, amb uns ideals sense atenuacions ni supeditacions, amb una solvència moral ben merecuda, actuïn de llevat en una i altra majoria, a dir, siguin l'exigència de la Ciutat, ara explícita i, després de les eleccions, latent, però sobirana encara.

Dins la vinent majoria catalanista, el lema dels nostres regidors serà "Per Catalunya". Per Catalunya-Nació, per la Catalunya d'En Prat de la Riba, per la Catalunya senyora dels seus destins, i, per tal de regir-los, en frano diàleg, ara com ara, amb les democràcies espanyoles.

Reduir el Catalanisme a un Regionalisme venturer és empèitir Barcelona; és fer-ne una capital de província de primera classe, en creixença indòcil; una unitat administrativa pintoresca, però pertorbadora de la numeració ordinal dels municipis del "Reialme". És tornar-la "Ciudad Condal" amb la minsa corona, amb el Castell encara polèmic, amb les autoritats centrals administradores de l'ordre públic i de les garanties nominals de la Constitució.

Tot això pot ésser molt Exposició de 1888 i, si tant volem, molt Exposició Foronda-Pich, però els catalanistes republicans aspirem a més. Nosaltres aspirem a fer de Barcelona la gran metròpoli de la Mar nostra; per tant, una ciutat imperial — no comtal ni reial —. Nosaltres aspirem a fer revivir i a superar la tradició barcelonina d'aquell Consell de Cent que establia els seus consells arreu del món, i que arreu de la mar veia aplicada la Compilació de les nostres lleis marítimes, aquella tradició que anys enrera el Catalanisme Nacionalista havia reumat en organitzar a Barcelona exposicions internacionals d'art, en tracte directe els delegats del nostre Ajuntament amb els centres oficials i artístics de l'estranger.

Esperar la salut de Catalunya dels nostres enemics o dels nostres amics forasters és senyal d'inconsistència. És una mena — ridícula, també — d'assuerismo. Els que acudim a semblants redemptors, començaran a patir de la gola — ja prou treballada en plagiari crits — i acabaran amb altres patiments més anuladors. A Casa de la Ciutat no calen crits, ni bastarien els millors intents: calen obres, és a dir, un govern prudent i fermíssim, inspirat en el bé comunal. Si fins la República ha d'ésser la República de tots, amb més motiu ha d'ésser inspirat en el bé comunal el govern del Comú.

Dins la vinent majoria republicana, el lema dels nostres regidors serà "Per la República". No per la República dels altres, sinó per la República de tots i, per tant, per la República nostra. Alguns intencionalment de Madrid, amics nostres, estan organitzant ciutadans "al servicio de la República"; nosaltres contribuïm a llur actuació per tal d'organitzar, amb ells, la República, en servei de Catalunya i dels altres pobles peninsulars.

L'Ajuntament de Barcelona pot ésser un dels instruments més decisius per a alcaparar el republicanisme català. Com! Simplement, si un hom reix a constituir un Ajuntament amb majoria republicana, que governi i administri la Ciutat tot al revés de com la governaven i l'administraven, de molts anys ençà, les majories republicanes. Consti que d'elles se'n separaren els republicans més fidels al sentit païral. Consti que les fraccions republicanes netament catalanistes ni arribaren a tenir majoria. Però el fet és aquest: mentre fora de Barcelona, en molts indrets de Catalunya, la bona administració dels Ajuntaments republicans competia amb la bona administració dels Ajuntaments catalanistes a la ciutat de Barcelona els Ajuntaments republicans, popularíssims a la primera, foren paulatinament abandonats amb fàstic per l'opinió ciutadana. I el fàstic que inspirava llur gestió acabava aspirant-lo la República, que els servia de lema.

És clar que aquells Ajuntaments republicans de Barcelona ni eren efectivament republicans, ni eren catalanistes. Eren espanyolistes, i de la pitjor mena, go és, anticatalanistes, anticatalans i servidors inconfessos, però convicte, del Cesarisme borbònic. Cal recordar que, en ocasió d'una visita real a Barcelona, el sobirà foraster declarava la seva comunió, en aquest punt, amb el demagògic Emperador del Paral·lel, ara únic, entre els capostates republicans d'Espanya i de Catalunya, que obté — passant en atenció a aquella amistat — compliments benèvols d'alguns polítics de la "Lliga Regionalista".

Ja — en bona part gràcies a nosaltres — no resulta shaking, a Barcelona, ésser i amb moderada insistència dir-se republicà. Un republicanisme decent serà el llevat que operarà la transformació del règim.

No basta dignificar el Republicanisme. Amb totes les seves impureses, fins ara, ha estat víctima d'un tractament injust. La Dictadura ha servit, entre altres coses, per posar en evidència les vergonyes del règim monàrquic. Maudada del control de l'opinió pública, acabà fent-se la il·lusió que era sola, i els seus homes es donaren amb frisança de noferts al nudisme integral. Aquest nudisme integral fou practicat a l'Ajuntament de Barcelona. Exigir les responsabilitats polítiques i de gestió dels regidors de la Dictadura serà liquidar el prestigi de la Monarquia, d'aquella Casa de la Ciutat estant, on les concepcions del republicanisme espanyolista havien dilapidat, conjuntament, els cabells del Comú i el crèdit de la República. Gràcies a la Dictadura, el traspass de les Institucions serà l'epileg justíssim, per bé que tardà, del màxim Panamà espanyol.

JAUME BOFILL

EL PARTIT CATALANISTA REPUBLICA

ELS ACTES DE DIUMENGE

EL MITING DEL TEATRE ESPANYOL

Diumenge al matí, davant d'un ple que ocupà totes les localitats del teatre Espanyol, se celebrà el miting que Acció Catalana Republicana donava com a presentació dels candidats.

Ocupaven la presidència els senyors Banús, que presidia, els senyors Emili Ferrerres, doctor Santinyà, Tió i Rodés, Garriga, Saranchedes, Bernades i Ferrer Vilches.

El president, prèviament parlant inicials, donà la paraula a l'advocat senyor Tió i Rodés, el qual féu exposició del programa que portaven en pràctica els homes d'Acció Catalana Republicana.

Les properes eleccions han d'és-Catalana Republicana.

per la voluntat del poble d'aquest poble que ja està cansat de tiranies i caducitats d'aquests homes que, servint els interessos d'un descendent de Felip V, s'han fet amos de la ciutat per voluntat d'aquells, per un nomenament de Reial ordre que no era la voluntat del poble. Ella han fet sofrir tota mena de vexacions al nostre poble en la parla, en les institucions, en la cultura, en tot el que pogués perjudicar els catalans; per això ara que hi ha una nova elecció, cal que tots els ciutadans signifiquin el seu vot per a aquells qui faran la defensa dels nostres interessos. Després de dissenyar sobre la conveniència dels Ajuntaments populars i no aquells de Reial ordre, final el seu parlament advocant per la democràcia i la llibertat i pel triomf dels nostres ideals.

Seguí el senyor Martí Esteve, que digué: Després d'una absència de vuit anys en les luites electorals, tornem a la palestra amb una energia i vitalitat suficients per a fer triomfar la nostra candidatura, que és la de la llibertat, la república i la democràcia.

República vol dir responsabilitat, govern, ordre polític i no anarquisme, injustícia, com la volen presentar els seus detractors.

La República, fugint de les dictadures, vol dir també llibertat i justícia.

Ara, període d'eleccions, gaudim d'una llibertat i limitada de Premia, però un cop passades aquestes tornarem a sofrir la censura.

Recordo que en els meus temps d'adolescent, l'any 1914, que en unes eleccions a diputats a Corts es presentaren dos partits a Catalunya: la Lliga Regionalista i la coalició Centre Nacionalista Republicà-Partit Radical. Això féu que triomfés amb tota regla la Lliga, que sortí beneficiada d'aquella coalició del Partit Nacionalista Republicà. Nosaltres no volem sofrir un perill semblant formant cap coalició, que fóra enrobustir la Lliga, aquest partit que fugint dels seus principis tolera que a la bandera catalana li faci ombra una altra bandera, la bandera de la monarquia, no la bandera de la Confederació Ibèrica, que tots respectem. (Ovacions.)

A l'Ajuntament, l'any 1923, quan ens foragitaron d'aquella casa, hi havien 400 milions de deute; ara n'hi ha 800. Tot això ho han fet els homes de la dictadura, aquells que no tingueren cura a fer construir una font de Minerva que costà 300.000 pessetes. Després, amb els diners de la ciutat, es féu construir un palau per a aquell descendent de Felip V, mentre als hospitals fan falta més de 3.000 llits per a poder donar acolliment als malalts. Des de l'any 1923 no s'havia donat ni una paletada més en els Grups Escolars; han estat els homes d'Acció Catalana Republicana que en el terme d'un any i mig han aconseguit l'acabament i inauguració d'aquests grups que tanta falta feien a la cultura dels nostres infants, lluitant sempre amb l'oposició dels altres regidors, formats per homes de la Lliga, radicals i major contributors, capitanejats pel senyor Pic i Pon (se senten uns veus poc elogiosos per a En Pic i Pon), han estat homes d'Acció que s'han oposat que es tornés a formalitzar un contracte de neteja amb una empresa que tant de mal feia a la ciutat, nosaltres volem que aquest contracte no es fes fins al nou Ajuntament popular, però els homes de la Lliga han fet sempre el bloc d'oposició, ja que, segons ells, eren manobres nostres el defensar les coses de la ciutat.

Acabà recomanant que votessin Acció Catalana Republicana.

Fon molt ovacionat.

El candidat pel districte II Joan Santinyà digué:

Jo no us parlaré de política, els meus companys que han parlat abans ja ho han fet llargament; us parlaré de les qüestions que ha de resoldre l'Ajuntament i que formen part del nostre programa en la tasca a realitzar. Em referiré a les qüestions de què tenen necessitat estem, a les qüestions de Sanitat, Higiene i Cultura.

Ací tots els pressupostos van desafiats a mantenir un exèrcit, un pressupost que s'eleva a una quantitat considerable; en canvi, es negligeix la campanya antituberculosa, malaltia que s'emporta cada any

més de 2.000 ciutadans. Molts es podrien guarir d'existir un bon servei. N'existeix un, el de la Mancomunitat, però aquest, davant el nombre creixent de malalts, és insuficient. Després el programa de les escoles és una altra cosa de cabdal interès.

Avui és una minoria la que desitja la monarquia; els homes intel·lectuals s'han posat al costat de la República; homes com Marañón, Jiménez de Asua, Pérez Ayala defensant des de l'alt lloc que ocupen dintre la ciència els uns i dintre les arts els altres, aquest canvi de règim, que obrers i estudiants han significat repetidament. Els estudiants, abans promouien aldarulls pel sol fet d'obtenir uns vacances, avui no han demostrat que ells no volien fer festa pel sol caprici de fer-ne; ho feien per a protestar d'un règim.

Votem, doncs, per la República!

En alçar-se l'Il·lustre mestre Amadeu Vives, el públic l'ovacionà llargament.

Fet el silenci, començà a llegir el seu discurs, molt llarg i molt interessant. Durant la seva lectura fou interromput diverses vegades pels aplaudiments del públic.

Primer féu notar com els artistes, per regla general, no s'han entretingut mai a averiguar si tenen o no dretes polítiques que complir o interessos que defensar o vindicar. La manca d'educació política, tan lamentable i tan general al nostre país, en els artistes arriba a extrems increïbles. Així no s'han donat mai comptes de l'obligació en què estan d'intervenir en les luites electorals, ni s'han fet càrrec que la seva abstenció és un veritable delicte contra la societat. Sembla, però, que actualment s'ha desvetllat la consciència de molts i en aquestes eleccions estan disposats a donar un bon exemple de civilitat.

Evocà l'espectacle en un dels pobles de la costa, de la sortida de les barques per anar a pescar, en un dia de calma a la mar. Però s'escau, de vegades, que tot d'una varia la direcció dels vents i una nuvolada llunyana s'apropa amenaçant, i sense donar temps per res, esclata una tempesta violenta. Els pescadors pretenen guanyar la costa, i com més s'hi apropen, més forta és la tempesta. Les onades són muntanyes d'aigua, i la lluita per treure la barca a terra, esdevé tràgica i heroica. Aleshores no queda al poble cap persona que no corri a la platja per ajudar i encoratjar aquells homes que es troben en perill, i tothom estira la corda que amarrada a la barca, és l'única salvadora dels pescadors.

I bé, en recordar les catàstrofes polítiques que hem presentat aquestes darreres anys —afegeix— m'ha semblat que veia el nostre país i el nostre patrimoni i la nostra cultura en perill d'un naufragi, i que per tal d'evitar-lo, les campanes tocaven a tomet i cridaven els homes de totes les edats i estaments, i m'ha portat sense donar-me'n compte, cap a la platja i a demanar quin era el lloc que em corresponia en la gran obra de salvació que calia realitzar, i m'han assenyalat un lloc, i he vingut a ocupar-lo i espero que em digueu més concretament què és el que voleu que faci.

Assenyalà la seva sorpresa perquè es creia que en aquesta obra de salvació hi serien tots i diu que sí, a la platja, algú del poble hagués deixat d'anar a estirar la corda salvadora, hauria hagut de tindre del poble.

Afegeix que hi ha una cosa pitjor que sentir campanes i no saber on sonen: el pitjor és no sentir-les.

Referint-se al sector "centrista", diu que manquen a l'obra de salvament, perquè diuen que és més pràctic deturar les onades de la mar, que salvar la barca, els seus homes i el seu tresor. Qualifica aquesta actitud com la més gran de totes les follies.

Digué que l'actitud dels centristes, més que una follia sembla un monopoli en mans de tots els arripiegadissos de la política espanyola, entre els quals es compten aquells menys de regionalistes estil poble espanyol, que tant engrescava Primo de Rivera i el magnífic marquès de Foronda.

Seguí dient que aquests polítics tenen l'absurda idea de fer caminar Catalunya per camins que no vol seguir. Tota vegada que el nostre poble s'ha manifestat prou clarament.

El monarquisme la reputa, a Catalunya, "cosa falsa i de creació artificial", i pregunta: ¿com han pogut equivocar-se, doncs, els mateixos que han creat tal artificialitat?

Examinà el panorama dels partits polítics catalans, i digué que a Catalunya, d'una banda, hi havia la Lliga i de l'altra Acció Catalana Republicana. La primera tenia el prestigi dels seus homes i la pràctica i la ciència polítiques. A la segona eren aprenents de política i tenien una manca absoluta d'organització i afegí que si Catalunya s'ha decantat

de la banda dels darrers, és perquè sap que la seva llibertat política, perquè ho sigui de veritat, ha d'ésser-li lliurada de mans del poble.

La prova més evident que a Catalunya la Monarquia és una farla i la República una realitat, la tenim en què mentre la Lliga no són monàrquics, sinó que en fan, nosaltres podem parlar de República amb tota la llibertat del nostre esperit i sense cap reserva mental.

I bé —afegeix— si els de la Lliga són realment monàrquics, a veure si es veuen amb cort de cridar públicament visca D. Alfons.

Es referí als manifestos electorals que diuen que només s'ha de parlar d'administració, però pregunta: quina eficàcia pot tenir un partit que no parla de principis...

Seguí dient que el nostre plebiscit és exclusivament de cultura, i que entre les moltes branques de la cultura hi ha la de les belles arts. Però cal especialitzar-se. La meua feina principal ha d'ésser ocupar-me de la música, i organitzar el seu ensenyament.

Manuel Carrasco Formiguera fou rebut amb una xarrodosa ovació que durà llarga estona.

Es una satisfacció per a mi —va dir— encara que no en faig cap èxit personal, aquesta mena d'entusiasme que veig reflectir en els vostres rostres. Les hores d'exili, passades a la presó, a presidí, i els dies perturbadors de la persecució són verament recompensats amb aquesta mostra de simpatia que m'acaben de fer objecte i que jo dic que és al partit.

El vostre entusiasme és la fermesa de la confirmació dels ideals que són perdurables per damunt de tots

els exilis i el trencar el son dels meus infants amb el despertar de la policia que perseguia tots els catalans, mentre els criminals es passejaven tranquil·laments, i altres que es diuen catalans, vestien la cassaca de ministre per servir un enemic meu i vostre.

A continuació atacà amb termes enèrgics i de fonaments lògics la monarquia. Va fer declaració explícita de fe catalanista en parafrases que aconseguiren llargues ovacions, i per acabar, va dir:

Anem a una lluita definitiva, el poble és qui ha de parlar. Ja sabem que existeix aquesta gran massa de públic indiferent, de panxa-correr, de senyors Esteves, que els horribles de la reivindicació de la llibertat; per això vosaltres que sou ací, feu veure als vostres companys que cal que el poble disposi la seva confiança per assolir els nostres ideals. Mentrestant, retém homenatge a la sagrada memòria d'aquells que van morir en defensa de la República a Jaca, i aquells altres que en defensa del mateix, foren atacats a Madrid.

Fem com en el món del platí poetista Guimerà, en el mestre Oleguer, on després de veure morir els seus companys i de caure ell mortalment ferit, sent una veu contrària que crida "Visca Felip VI". Ell, redreçant-se, té encara forces per a cridar, des de darrera les barriades: "Via fora, lladres!" Nosaltres hem de dir, doncs, el mateix: "Via fora, lladres!"

Acabà el seu discurs, i és llargament aplaudit.

El senyor Banús, que presidia l'acte, amb breus paraules el donà per acabat.

EL MITING D'ABANS D'AHIR A LA BARCELONETA

A les onze del matí i al Cinema Marina de la Barceloneta, tingué lloc diumenge el miting electoral d'Acció Catalana Republicana de la Barceloneta.

Una gran gentada d'aquella població i catalanista barriada emplenava l'espai del cinema, molt abans de l'hora en què havia de tenir lloc l'acte. Pels voltants, nombroses forces de guàrdies de seguretat de peu i de cavall estaven disposades a intervenir.

LLUIS MASSOT

Obert l'acte pel doctor Florenci Coma i Roca, president del Centre d'Acció Catalana Republicana de la Barceloneta, féu ús de la paraula En Lluís Massot, delegat actual de Cultura de l'Ajuntament, a causa d'haver encara de parlar en altres actes del partit.

Parlà de la importància que té, en els moments actuals, la lluita electoral de diumenge vinent; digué que en un moment en què és ben palès el divorci existent entre els ciutadans de Barcelona i l'Estat espanyol, és evident que la cultura, la beneficència i moltes altres activitats a desenvolupar en la nostra ciutat, ha d'ésser obra dels Ajuntaments.

Seguidament remarcà la necessitat d'escoles que travessa actualment la nostra ciutat, amoninada en bona part pels regidors d'Acció Catalana Republicana del nostre Consistori, malgrat les quals activitats no s'han pogut encara remeiar totalment, puix que hi ha a Barcelona un cens de 100.000 infants dels quals solament poden ésser atesos 6.000.

Parlà seguidament de com Lluís Nicolau d'Oliver, veí de la Barceloneta, amb els cabals recaptats dels jocs prohibits creà l'Escola de Mar per als infants necessitats, de més a més de la cultura espiritual, d'una cultura física d'aire i de sol. Remarcà seguidament l'obra destructora de la Dictadura al nostre Ajuntament, per a arribar a la conclusió que els únics que poden seguir la labor de Catalunya, República, Cultura i Economia al nostre Ajuntament han d'ésser els candidats d'Acció Catalana Republicana.

Fortis aplaudiments coronaren les paraules del senyor Massot.

IGLESIES D'ABADAL

El culte advocat Marian Iglesias i d'Abadal, un dels prestigiosos candidats del districte, fou rebut pels nombrosos assistents a l'acte amb una gran ovació a peu dret.

Ciutadans —digué el senyor Iglesias i d'Abadal— Recordaré primerament les paraules d'un patriota romà que cada vegada que parlava en públic acabava el seu parlament, fos quin fos l'assumpte de què hagués parlat, amb les paraules següents: Perquè Roma subsisteixi, s'ha de destruir Cartago. Doncs bé: perquè Catalunya pugui assolir els seus ideals, el Partit Catalanista Republicà ha de destruir les nostres que s'oposen a la seva autodeterminació.

Féu seguidament un estudi de les monarquies espanyoles que han governat, i fa remarcar que Ferran VII tencà tres vegades els seus juraments de fidelitat a la Constitució, Isabel II els tencà dues i Alfons XIII els tencà un i a l'últim el seu jurament en el mateix sentit, una sola vegada.

Fa al·lusió al que diu el partit de

la Lliga Regionalista, que si en aquestes eleccions triomfen les candidatures republicanes ha de venir necessàriament, o bé la revolució o una altra dictadura. Amb arguments convincents, sovint trencats pels aplaudiments del públic, demostra el senyor Iglesias d'Abadal que si vingués una altra dictadura no seria res més que la prova que el cap de l'Estat no vol atcar la voluntat del poble manifestada per mitjà del dret al sufragi.

Explicà els propòsits seus i del partit a l'Ajuntament, completament diferents de les actuacions destructives dels radicals i dels regionalistes. Digué que aquests darrers que volen acaparar la representació dels amants de Catalunya fan, en canvi, la seva propaganda per a les vinentes eleccions en llengua espanyola, especialment en els barris obrers.

Acabà el seu parlament en mig d'una formidable ovació, dient que Catalunya ha d'ésser administrada pels catalans de cor i no pels monàrquics vergonyants.

ALTRES PARLaments

Per manca d'espai no podem donar el text dels discursos que pronunciaren els senyors Josep M. Imbert, Francesc Masferrer i Joan Cases, els quals en abundants parlaments, que el públic aplaudí entusiasmat, feren la definició dels ideals de Catalunya, República i Democràcia del Partit Catalanista Republicà.

MARTÍ ESTEVE

El senyor Martí Esteve, que havia pres part en altres actes polítics, arribà en el precís moment que el president notificava les causes de la seva absència.

Tot just acabada la llarga ovació a peu dret que li fou tributada pels tots els assistents, el senyor Martí Esteve féu ús de la paraula.

Hem d'aprofitar aquest petit parèntesi —ha dit— quotet fa suposar que serà curtíssim, per a portar a Barcelona i a tot Catalunya el programa dels ideals d'Acció Catalana Republicana. Nosaltres enllem una sola bandera al capdamunt dels pals nous dels nostres centres, i no fem com els catalanistes monàrquics de la Lliga Regionalista, que enliren al costat de la bandera de la nostra pàtria la bandera de la monarquia espanyola. La nostra bandera invisible té al costat dret el triple lema de Llibertat, Democràcia i República. (Aplaudiments.)

Féu història de la coalició de les eleccions de l'any 1914, que fou la causa del triomf de la Lliga Regionalista, la qual, recolzant-se en la cèlebre frase que enliraven una sola bandera, alta, dreta i sola, convenceren l'opinió popular que ells eren els únics veritables catalanistes.

Ahndint uns paraules d'A. Rovira i Virgili, diu que el Partit Catalanista Republicà no ha acceptat per a aquestes eleccions cap aliança, puix que per vèncer la Lliga Regionalista el nostre partit compta amb suficients electors addites al nostre triple ideal. (Aplaudiments.)

Parlà seguidament del despotisme dels radicals al nostre Ajuntament, ajudats moltes vegades pels homes de la Lliga; i de les anòmies comesses pels servidors de la Dictadura.

Acabà el seu parlament el senyor Martí Esteve dient que el Partit Catalanista Republicà serà a Madrid un partit francament d'oposició, però que a l'Ajuntament de Barcelona no té cap altra aspiració que la d'un govern actiu, honest i econòmic, que és l'única forma de fer anar desapareixent l'enorme deute que ha deixat a la nostra ciutat el govern dels servidors de la Dictadura monàrquica.

No cal dir com foren aplaudides les darreres paraules del senyor Martí Esteve.

UNA LLETRA DE LL. NICOLAU D'OLIVER

Heus ací el text de la lletra del nostre amic Nicolau d'Oliver: "Amics de la Barceloneta:

Permeteu-me que de lluny estant m'associi a aquest acte. Els oradors us parlaran de la importància del moment actual, de la importància d'aquestes eleccions per transformar el govern municipal de Barcelona. Aquestes eleccions valen per dues, ja no s'ha de renovar la meitat de l'Ajuntament —com en les eleccions ordinàries es feia— sinó tot ell. Ara és l'hora d'haver de fer-hi el va-i-tot i de posar a mans d'una majoria catalanista i republicana el govern de Barcelona. Veig a la candidatura pel vostre districte —que també és el meu— tres noms que són una perfecta garantia de gestió honrada i de fidelitat als nostres ideals. En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

En Martí Esteve, que porta amb ell el prestigi de la seva actuació exemplar en les dues vegades, abans i després de la Dictadura, que ha passat per l'Ajuntament. Es el regidor a qui la visió dels grans problemes urbans no li desborbava d'ocupar-se del cas concret i del detall més minúscul de la vida municipal.

pal, home de projectes i home de realitzacions.

En Marian Iglesias, el company de la primera hora, que d'ençà de la Conferència Nacional Catalana està amb nosaltres, i no ha mancat a donar el seu esforç en les hores més adverses. Advocat, ell fou dels que davant la Dictadura posà el seu treball i les seves dots, d'una manera més constant i eficaç, al servei dels bons catalans perseguits per la justícia militar, processats davant del Consell de guerra.

El doctor Nogués Gurri, ¿com gosaria jo presentar-vos-lo si vosaltres el coneixeu millor que ningú? Ferm catalanista de sempre, és l'home intel·ligent, bondados, a qui molts de vosaltres heu acudit en les vostres hores de dolor.

Vosaltres, ciutadans de la Barceloneta, d'aquesta petita Barceloneta filla de la mar, plena de sol i d'aire, donareu els vostres vots a la candidatura d'Acció Catalana Republicana. Les eleccions municipals tenen un color administratiu; per això van en la candidatura tres homes honrats i competents, però aquests homes representen també un ideal polític, perquè les eleccions d'ara, per ciutat, tenen sempre valor polític i més que mai les tindran aquestes, vingudes després dels anys de dictadura... aquestes anys en què els capricis d'uns homes o d'un home sol havien de convertir-se en llei.

No m'he volgut estar d'adreçar-vos aquests mots per l'amor que tinc a la vostra barriada. Jo la conec bé, que la travessa cada dia, i ara, en l'absència forçosa, enyoro el sol i l'aigua de les vostres platges.

Un fort aplaudiment donà acolliment a les manifestacions del senyor Lluís Nicolau d'Oliver.

En Maynés, l'actual cap de la minoria regionalista a l'Ajuntament, en l'acte de presentació de candidats de la Lliga va fer-me l'honor d'adreçar-me. Es queixava de les luites que havia sostingut i sostenia cada dia amb nosaltres, lluita constant i difícil, d'escomesa continua dels elements precisament catalanistes i d'una mateixa procedència, recomanant-los que estessin preparats per ella, i que per la seva part havia procurat en el possible que es mantingués sorda, o sigui que no transcendís a l'exterior. I jo he de dir-vos que junt amb els altres companys hem tingut un interès contrari al del senyor Maynés. No solament no hem temut aquests debats, sinó que hem volgut que l'opinió se'n donés compte, perquè hauria estat lament

favor de l'obra de cultura. Que no se'n vanin, però, d'aquesta unitat. Amb el company Coll i Rodés reduïrem les plantilles rebaixant així la càrrega que elles representen per al pressupost comunal, no discutirem ni proposarem cap nom i les deixarem passar perquè estaven en minoria, pel noble preu—oh trist de mi!—d'arrencar unes ofícines que per a res servien i convertir-les immediatament en Escola. Ja tenim explicat per quines raons veritables els homes que la Lliga té a l'Ajuntament laboren per la cultura. Sucumbint dignament a elles varem vèncer. Sota el nom gloriós del poeta Mossèn Cinto Verdaguer, dins breus dies serà inaugurat el nou grup, dins pocs dies i no l'any 1932, com volia el senyor Maynés.

Vaig a acabar, però vull fer servir aquestes explicacions d'exemple als ciutadans perquè votin amb disciplina i permetin així als homes del partit catalanista republicà obtenir una majoria de govern que els llurari d'haver de pactar i transigir amb els adversaris. M'he vist obligat a parlar de l'obra dels actuals líders municipals de la Lliga, que aquesta no ha desautoritzat i per tant inclou en la seva obra, única que presenta com a programa per demanar els sufragis del poble, perquè he estat al·ludit i cal que a la llum del dia els electors judiquin a uns i altres.

Que judiquin l'autoritat que tenen els candidats regionalistes en prometre que els enjudicaran els homes funestos de la Dictadura, quan han des'gnat com a més vident, l'actual alcalde de R. O., el comte de Güell, del qual pot dir-se que en mig la indignació general en l'acte de prendre possessió va dedicar un afectuós record al seu "digne antecessor" el baró de Viver, per tants títols censurables, que perseguit des de la Diputació els professors de l'Escola Industrial, i des de l'Ajuntament totes les coses catalanes, exigint als funcionaris com a coronament de la seva funesta obra, la signatura d'una declaració en favor de l'Espanya única i indivisible que fa pocs dies la Comissió Permanent, a proposta nostra, va crear.

En diversos moments del seu parlament ha estat l'orador interromput pels aplaudiments, que s'han convertit en gran ovació en acabar-lo.

CLAUDIA AMETLLA

Comença dient com el partit li ha fet l'honor de posar-lo en candidatura pel districte. Cap districte podia plaure-li més per les seves idees. Recorda els fets i els actes amb els quals Gràcia ha aconseguit a la lluita per la llibertat. El miting en el mateix local en què parlaren Nicolau Almeron i Jaume Carner, que simpatitzava amb el partit republicà i el poder aviat en form part, el triomf de Salmeron sobre un cecisme monàrquic, la lluita dels graciencs contra les quintes del 70. Fa no anys—dijó—Gràcia no volia servir al rei; l'elector que votà per la Lliga el serví avui dia. Parla dels actes que se'n dirigiren de dreta i d'esquerra i diu que som un partit de govern amb idees clarament i netament republicanes, catalanistes i democràtiques. Aquestes eleccions tenen el caràcter d'un plebiscit popular, tenen una gran importància perquè mai com avui el panorama de l'Estat espanyol no havia presentat tants simpaties de descomposició. En aquest període poden passar grans tragèdies i convé que Catalunya compti amb un bon instrument de govern, amb un partit en el qual hi figurin els menestralers i els obrers, que s'organitzin i enforteixi, perquè si ve la tragèdia i no troba més que organitzacions de dreta i el sotmetem, no sap si l'hecatombe ens arrossegaria també a nosaltres. Per això ell i els seus amics han cregut que aquest partit en la sola esperança s'hi ha incorporat. Aquest és el significat de les eleccions; l'important no són els regidors; és que el partit, que té solucions per a tots els problemes, ha de succeir a la Lliga Regionalista que durant molts anys ha tingut de fet el govern de Catalunya i les seves mans.

Parla després de les altres candidatures i diu com té la impressió que la lluita al VIII districte està plantejada entre la Lliga i nosaltres i s'hi creu que això és menysprear la candidatura d'Esquerra Republicana ha de dir que no tenim la més petita esperança de guanyar en aquest districte. El que cal decidir és si cal votar per un catalanisme aïllat o integral, per la monarquia o per la república; per això demana que es voti pel nostre partit, no per ell, sinó per la seva significació. (Ovació.)

DOCTOR VIVANCOS

El doctor Vivancos pren la paraula següentament: "Catalans de Gràcia: Avui us parlo amb recança, perquè abans jo tenia el costum de dir, en començar cada discurs, que no us venia a demanar el vot; avui us el demano. No el vull per mi; el vull per l'ideari que defenso. Aquest és el meu consell.

El doctor Vivancos parla de la ignorància que sofria Catalunya durant la dictadura i es refereix als que s'anomenen ells mateixos "amics de Macià". Què cal, per ésser "amic de Macià"? A ingressar a aquesta nova organització política que en diuen Esquerra de Catalunya? Jo he de haver estat al costat de Macià durant els anys agitats de la dictadura, en la conpiració, en el complot? Si cal el primer, jo no en sóc; si es tracta del segon, jo em considero tan amic de Macià com qualsevol altre."

Acaba parlant de les responsabilitats, i diu que per satisfer-les i lliurar-les, potser no s'hi hauria prou amb una testa, encara que fos coronada. Es ovacionat.

ROVIRA I VIRGILI

"Catalans—dijó Rovira i Virgili—al cap de vuit anys de silenci forçós del sufragi, ens tornem a trobar en aquella activitat febril dels períodes electorals. I a la entaulada una gran batalla civil per Catalunya i la Llibertat, per la Pàtria i la República. Nosaltres no podem marcar cap divisió entre aquests ideals, perquè estan agermanats. Els nostres, perquè són l'essència del viure del nostre Partit.

Ara Barcelona torna a tenir ocasió per demostrar la seva ànima republicana i catalana. Han passat, com un mal somni, com el Carnaval més llarg de la història, els anys de la dictadura, durant els quals s'havia volgut vestir Barcelona amb vestits monàrquics i reaccionaris. Barcelona, el diumenge que ve, es posarà novament el vestit que més li escau: un vestit català i republicà!

No creguem que nosaltres, en unir dues idees en un sol ideal, ens basem en abstraccions teòriques. Nosaltres ens basem en la realitat profunda de la vida. Si la sang, que és la saba de la terra dins el cos dels homes, ens fa catalans de raça, l'esperit, que és com un vent lliure, ens fa homes universals, i és en nom d'aquesta raça i d'aquest esperit que demanem la llibertat democràtica de Catalunya.

Hi ha homes que, diuen que no pot ésser universal qui sigui nacionalista català. Quina és la història i quina és la realitat que coneixen aquests homes? Allò que és universal no és una pàtria dominada, sinó una pàtria lliure. El dret universal no és pas una llengua trepitjada i menyspreada, sinó la llengua de cada poble respectada com una bandera espiritual, contra la qual res no poden ni els cops de l'odi ni els reials decrets de les dictadures. (Ovació.)

Aquests republicans vuitcentistes que encara es passegen per Barcelona, ignoren que allò que és universal i europeu és la llibertat nacional de tots els pobles. L'Europa d'avui té per símbol les repúbliques lliures de Polònia, Finlàndia, Letònia, Estònia, Irlanda... Aquesta és l'Europa d'avui, dins la qual Catalunya és una excepció trista i per nosaltres dolorosa. Catalunya és una de les poques nacions del món que encara veuen la seva llengua considerada com un pobre dialecte, que veu la seva bandera arconada o submergida com un miserable drap. (Molt bé.)

Som nosaltres els que representem l'esperit universal de la llibertat, puix que per ésser republicans no cal renunciar al catalanisme.

Hi ha gent que posa la pàtria immortal per sota els moments passatgers, que volen posar el riu que flueix permanentment per sota el torrent periódic. Jo he de dir que és lam-fabla que en un setmanari que de fet és l'òrgan de l'Esquerra Republicana, es digui que la qüestió primordial d'avui és l'enderrocament del règim i que cal sacrificar tota altra aspiració davant d'aquest pro-

EL MITING DE L'SPRING CINEMA A SARRIA

L'acte de Sarrià tingué lloc amb un públic extraordinari, a l'espai local de l'"Spring Cinema", del Passeig de la Bonanova.

Ultra els que havien de parlar, ocuparen la presidència els senyors Joan Puig, Josep M. Planell, Antoni Flix i el doctor Bellido, en funcions aquest darrer de president.

Per tal de poder acudir als altres mitings on havia de fer ús de la paraula, el primer d'aixecar-se a parlar és el senyor Antoni Rovira i Virgili, el qual és saludat amb una forta ovació.

ANTONI ROVIRA I VIRGILI

Acalats els aplaudiments, començà el seu parlament saludant els catalans de Sarrià. Ens trobem—dijó—en uns dies febrils, en uns moments de gran vibració popular. Això és degut a l'agitació que forgesament havia de precedir la jornada electoral que s'apropa, després de set anys de silenci forçat. Per a nosaltres, catalans, la jornada de diumenge veient és una gran batalla que ningú deserta. Aquesta gran batalla s'ha de decidir a favor de la causa de Catalunya i de la República. Les dues causes que són l'ideal de tots els catalans de cor, dels grans causes que són la claror del nostre camí. Per això nosaltres posem un ideal al costat de l'altre. I no és per teories abstractes que lliguem el principi de Catalunya i de República. Perquè si nosaltres per la sang som catalans, som també, per altra banda, ciutadans del món; si hem d'estimar la nostra nació, també hem de defensar la llibertat dels homes.

Perquè defensem el principi de nacionalitat hi ha homes, fins a Catalunya mateix, que ens diuen endarrerits. Jo us dic—segui manifestant Rovira i Virgili—que si hi ha algú endarrerit és aquell que nega el que és universal en el món d'avui, el que oblidia que per damunt de tot hi ha el dret de l'home lliure. Esser avançat que no és pas permetre que la llengua d'un poble sigui trepitjada, que el seu dret sigui ofegat, que el mateix poble sigui oprim-

Per esperit universal és, doncs, pel que som nacionalistes. Per despit català és pel que demanem per Catalunya un propi Estat, la reivindicació del nostre dret, el respecte a la nostra bandera, el lliure ús de la nostra gloriosa llengua. I aquest respecte i aquesta llibertat ha d'ésser la fama que no ha de minvar cap poder personal com ara succeeix. (Molt bé.)

En aquest doble aspecte, català i

blema. Nosaltres no sacrificuem la causa de Catalunya a la causa de la República!

Seriem servils i vils si féssim un sacrifici que ens deixés sense consciència nacional. El poeta va dir que l'ànima és nostra; però cal afegir que és més que nostra, és de les generacions passades i de les generacions que vindran, i no la podem renunciar, perquè l'hem de traspassar als nostres fills i als nostres nets. Nosaltres no volem triar entre Catalunya i la Llibertat: les volem totes dues a la vegada, en una abraçada de germanor.

Com podem nosaltres, republicans de Catalunya, renunciar, en cap moment, a la nostra acció nacional? Que no veieu que la gran renovació del nostre poble és filla de l'esperit catalanista? Avui encara escriurem les nostres cartes en castellà, parlarem en castellà en aquests mitings com en els mitings republicans del segle passat, si no hagués vingut la gran renaixença nacional.

No sóc encara vell, però ja he vist a Espanya tres o quatre grans rius: rius republicans, totes perjudes per dissort dins l'ampar mar de la història que no té fons. Jo crec ara que vindrà aviat una República compatible amb Catalunya; però mai la bandera dels quatre pals no s'abaijarà davant la bandera tricolor. Nosaltres no volem ni dominació de la Monarquia, ni dominació de la República autoritària. El mot catalanista no és un adjectiu. Per nosaltres no hi ha res de més substancial que la pàtria catalana, amb la llibertat dels homes catalans.

La bandera dels quatre pals no s'abaijarà davant cap altra. La bandera tricolor és encara, indebita, la nostra té ja vuit segles d'història, vuit segles de glòria!

Vaig a acabar dient que el diumenge que ve, en votar, no heu de separar les dues causes, i menys, a l'horadar de Catalunya a cap altra. Hi ha arvi al conjunt i la terra nostra una lluita entre els catalanistes que són republicans, i els regionalistes que an d monàrquics. Aquesta lluita el diumenge que ve arribarà a la seva màxima intensitat a Barcelona. Hi ha davant nostre el partit de la Lliga que s'ajunta als partits morts de Castella, que preparen l'enterrament del règim. En canvi, nosaltres, que representem un poble viu, volem aliar-nos amb els partits vius que preparen el nou règim.

Hi ha un edifici clivellat, ruïnós, que és la monarquia; els fan de puntals que l'aguanten nosaltres volem fer d'altre preu per acabar d'enderrocar-lo. Aquells que vulguin fer de puntals, que votin la Lliga; aquells que vulguin fer d'aparells, que votin el Partit Catalanista Republicà!

Rovira i Virgili, que ha estat constantment interromput pels aplaudiments al llarg del seu discurs, al final és ovacionat, i acaba l'acte en mig d'entusiastes comentaris.

universal, ample i humà, que reivindiquem els nostres drets. Ningú amb sentit de responsabilitat pot dir que això sigui un fet local. El que és local és el cas d'una nació reduïda a província.

I tingueu-ho ben present—continua—: el nostre republicanisme admet la possibilitat d'una ampla confederació ibèrica, però on la llibertat de cada poble serà igualment respectada. Volem que sigui un palau de nacions, de pobles lliures, no una presó de pobles. (Aplaudiments.)

No cal oblidar-ho, avui menys que mai. Si avui tenim un nom, és gràcies a la nostra condició de catalans. Per republicans que siguem tinguem ben present això. Puix que el nostre republicanisme també ha d'ésser de Catalunya. Cal evitar la confusió. Fixeu-vos que el republicanisme d'importació encara parla una llengua que no és la nostra. I així veieu que quan afirmem la condició del nostre propi catalanisme en el nostre republicanisme, surten una periódic font-nos'en un retrat. Aquesta periódic que ens volen donar lligons d'ètica política són, però, aquells periódics que s'ajú avui publiquen els retrats d'Alcalá Zamora, Galán i García Hernández, homes per moltes raons respectables i admirables, han publicat els retrats de Primo de Rivera i en el dia de l'homenatge al general Barrera el retrat d'aquest a pàgina sencera. Aquesta periódic, bé prou que ho sabem, són òrgans dels seguidors de tota la seqüència. (Ovació.)

Prou sé que hi ha alguns que especulen amb el que ens diuen desunint republicana. Jo crec que, contra el que ens suposen o volen fer creure, és un senyal evident de la superioritat del cas de Barcelona. Per quina raó, pregunto jo—alegi Rovira i Virgili—, hem de formar coalicions dels diferents grups republicans? Coalició davant la Lliga, únic partit de força monàrquica, i encara de monàrquisme disfressat? Això fora reconèixer-li una força més important de la poca que té. No. Mai no he estat partidari de fer determinades coalicions.

Rovira i Virgili després de retreure l'experiència de l'any 1903, en què fou derrotada la Solidaritat, i exposar una sèrie de raons contra determinades coalicions, digué que aquesta era menys justificada davant la Lliga que ja no representa en res l'esperit de Catalunya, avui que aquesta viu sota l'empar de dues banderes, que ha aplegat el seu carro al carro de la caduca Monarquia. Contra la Lliga, continua Rovira i Virgili, no fóra oportú, no fóra

heroic el fer coalicions. Es basta el nostre partit. Acció Catalana Republicana aixeca la seva bandera segura de no tèmer el triomf de cap altra força; segura d'ajuntar en la seva ampla abraçada l'ideal de catalanisme i de republicanisme de tots els catalans.

El nostre partit no és pas de cridòria i de protesta estril. El que fa la glòria dels partits és la tasca persistent, encara que sigui silenciosa, però eficaç. Dins de Barcelona tenim, amb l'obra de cultura, una prova de l'obra de la tasca del nostre partit.

Per altra part, mentre veiem partits, un dia directius, consumir-se i anar amb les institucions mortes, el nostre partit, mantenint la seva personalitat, s'ajunta amb les forces noves d'Espanya, amb les forces disposades a crear un Estat on imperi per damunt de tot la llibertat. Estat en el qual hi ha d'haver una República catalana que consagri els drets de la nostra llengua i de la nostra nació. (Gran ovació.)

JOAN A. MARAGALL

Concedida la paraula a Joan A. Maragall, candidat del partit per aquell districte, aquest començà reiterant-se a dos fets successius en les vint-i-quatre hores anteriors i de molta significació. L'un, la visita d'un militar pels domicilis dels veïns de Sarrià i Sant Gervasi—entre aquests el del propi Maragall—reconecent la candidatura monàrquica. En fer-hi constar que els monàrquics no havien donat fe de vida en aquells barris, respongué l'afidat visitant que el que pretén recomanar era la candidatura de la Lliga. Això ho afegí, fent constar que els saben que si els republicans guanyaven vindria una Dictadura emparada pels generals Sanjurjo, Barrera, etc. L'altre fet era el que tenia referència a uns llibres que es trobaven a l'entrada dels temples, dient que el catalanisme estava dominat pel sentiment a la candidatura de la Lliga. Joan A. Maragall, que es declarava catalanista i catalò, diu que se sent molt molest d'aquesta insinuació, la que que somnia els dos resultats al judici dels que s'escoltaven.

A continuació féu un repàs dels sistemes amb els quals s'ha anat a cap l'acció dels consellers municipals a través dels temps, i digué que sempre s'havia plantejat la mateixa lluita. La lluita entre els consellers nomenats pel poble i els que nomenaven els reis. Ara que el sistema electoral s'ha modernitzat, seguí dient, també subsisteix el mateix pla, la mateixa lluita, puix que subsisteixen les intromissions reials a l'elecció per a càrrecs públics.

Acció Catalana Republicana, convinguda que essent monarquia no es poden atendre els interessos del comú, s'ha declarat republicana, puix que és impossible ésser monàrquica i presentar-se com a defensora dels interessos de Barcelona.

Després de fer constar que els problemes de Sarrià i Sant Gervasi únicament poden comprendre's els fills de les barridies, establí una encertada comparació entre l'illustre doctor Robert i el seu company de candidatura el doctor Batlle i Miquelena. Exposant les raons encertadíssimes amb què justificava la seva actitud, acaba dient que per Catalunya i per Sarrià i Sant Gervasi el dit notable sarrienc, doctor Batlle i Miquelena.

(Fou extraordinàriament aplaudit, com ho havia estat en diversos moments del seu parlament.)

A continuació s'aixecà a parlar

MANUEL CARRASCO I FORMIGUERA

el qual, després d'oír una gran ovació, digué que recollia aquells aplaudiments següer que no anaven a la seva humil persona, sinó a la continuïtat del nostre ideal, a l'ideal de Catalunya. Malignat les persecucions, l'ideal sobrevis.

Jo sé—seguí dient Carrasco i Formiguera—que mentre jo anava d'ací per là, amagant-me com un criminal, els criminals veritables anaven ben tranquils pels carrers de la ciutat. Ni ara ni aleshores, l'ideal ha deixat de viure en el meu cor com tampoc en el cor dels catalans.

Després de recordar els homes que ho han donat tot per la República i per la llibertat humana, passà a referir-se a la propaganda feta pels senyors de la "Junta Catòlica Diocesana". Digué que des de la tribuna que ocupava acusava aquells senyors com a conculcadors que eren dels preceptes eclesiàstics en referència a les eleccions. Ja n'hi ha prou de fer els preceptes com a una arma política. En el manifest que la dita "Junta" ha plantat per les parets, es recomana que els electors no abandonin la ciutat a mans dels descreguts. Jo dic—manifestà Carrasco i Formiguera—que no s'abandoni la ciutat a mans dels perjurs. Nosaltres sabem de sobres el mal que fan els que posen les mitres al servei de les Dictadures.

Seguí manifestant com eren mantinguts pels principis del catalanisme radical, l'ideal de la Catalunya nacional. Digué que aquesta essència de catalanisme era adjectivada amb el mot de república perquè és necessària a tenir vergonya per esperar encara alguna gràcia de la Monarquia. Contestà als que diuen que la República és una incògnita, dient que s'havia posat molt de compte en parlar amb els republicans espanyols. Nosaltres som i serem gent catalana, tant si es vol com si no es vol, amb República o amb Monarquia, al costat o contra la República.

Es referí acte seguit als que somien per Catalunya la possessió de soldats que defensin la seva independència. Digué que calia treballar perquè en crear

l'Estat català aquest fos abans que tot liberal i democràtic.

Després parlà dels de la dreta, dels que hom no sap veure que hi hagi a Catalunya qui tingui la gosadia d'afundar les desferres rovellades del que sosté la persona enemiga jurada de Catalunya. Fem—seguí manifestant—l'affirmació de Democràcia i de República, perquè sabem que en aquestes essències hi ha la solució del nostre plet. Atacà la indiferència, l'acomodament, l'estevisme.

A continuació sol·licità l'ajut de tots els catalans per l'obra de redreçament nacional.

A les vostres mans està el destí del nostre poble, acabà manifestant Carrasco i Formiguera; complí amb el vostre deure. Aquest deure és imposat per l'entusiasme que demostreu. Cal que diumenge, amb el vostre vot, condemnem la Monarquia i féu que triomfi la Democràcia. Així com quedí consagrada la llibertat de tots els homes, ho sigui el principi de la llibertat de tots els pobles, i per damunt de tots d'aquesta Catalunya que tant estimem.

Aquest discurs, que fou continuament interromput pels aplaudiments del públic, meregué al final una forta ovació.

R. BATLLE I MIQUELENERA

A continuació s'aixecà a parlar el candidat per aquell districte tercer, senyor Rafael Batlle i Miquelena, el qual, després de donar les gràcies al Partit Catalanista Republicà per haver-lo inclòs en la seva candidatura, es referí al problema de l'agregació de Sarrià a la ciutat de Barcelona.

Recordà com la iniciativa de l'agregació partí de la sol·licitud signada pel regionalista senyor Maynés. El Consell de ministres d'aleshores, en el qual hi havia el senyor Cambó a la cartera d'Interior, féu sinar un Real Decret establint aquella agregació sense que ningú tingués temps de discutir-la. Quan hom intentà fer gestions o bé fer derogar aquell Real decret o refer-lo, treient avantatges d'aquella agregació, els mateixos regionalistes que ara volen fer-ne una arma, es mostraven indiferents i feren el buit a les reclamacions dels sarriencs. Lleeix un telegrama de Cambó, d'aquella època, dient que l'agregació de Sarrià és absolutament indispensable. Així i altres dades que retreu demostren que els homes de la Lliga s'han desentès sempre dels interessos de Sarrià i s'han preocupat molt dels altres.

Digué que els seus propòsits eren aplicar estrictament el real decret d'agregació a Barcelona, però atenent les circumstàncies favorables específiques en el mateix a favor dels sarriencs.

Recomanà que es votés la candidatura íntegra del partit, desautoritzant el tot mena de combinació amb la seva candidatura i la d'altres noms d'altres partits. Acabà fent un merescut elogi del seu company senyor Joan A. Maragall.

Una gran ovació saludà les paraules del popular i estimat candidat per Sarrià i Sant Gervasi, senyor Rafael Batlle i Miquelena, exemple de catalanitat.

TÍO I RODES

Aquest orador començà el seu discurs fent constar la dificultat amb què es trobava d'interessar l'auditori després dels bells i interessants parlament dels oradors que l'havien precedit.

A continuació evidencià l'antagonisme que existí entre el catalanisme i la Monarquia, i la coincidència entre el sentiment republicà i el sentiment català. Atacà durament la forma de govern actual i més les altes personalitats.

Digué que l'extremisme que posaven en els seus discursos no provenia del seu temperament, ni de les seves intencions, sinó que passaven coses tan greus que tan sols calia dir "Miren el que passa" i historiar-ho per a fer veure les coses més indignants i més imitatives.

Troseti atacant la personalitat que un dia es vanapolaria d'ésser descendent d'una altra personalitat odiada pels catalans. Digué que calia fer-se un deure entre tots els catalans de veure les revolucions sofertes per Catalunya, única pàtria nostra.

Després es referí a les candidatures que preten presenten a la batalla el gran Partit Catalanista Republicà. S'entengué extensament amb la de la Lliga, on hi ha catalanistes de darrera hora que són ensos monàrquics de tota la vida. Com a encarnació vivent d'aquesta candidatura, a la qual dona el to, l'atellà el comte de Güell, alcalde de real ordre que la Lliga vol salvar.

S'estengué comentant el moment actual. Reconegué la conveniència de salvar l'esperitualitat del nostre poble al mateix temps que els interessos materials.

Proturen per damunt de tot que els homes que elegiu siguin catalanistes i republicans—afegí el senyor Tíó i Rodés—. Penso que hi ha homes empenyats per l'únic delictat d'haver-se pensat que la llengua era per parlar i no per adular. Penso amb la conveniència que s'hauria la veu del poble català enfront de la Monarquia i dels homes que contribuïen a l'esclavatge de Catalunya.

El senyor Tíó i Rodés fou ovacionat. A continuació prengué la paraula el senyor

LLUIS MASSOT

Després de fer constar que seria breu, puix que el mateix matí havia de parlar en altres llocs, el senyor Massot digué que volia referir-se a fets concrets, a coses realitzades. Manifestà que fins ara s'havia pensat que n'hi havia prou amb l'exposició de l'ideari prou per a fer propaganda

política, però que les arts de l'advertir, posades en joc en els darrers dies, obligaven a defensar-se d'unes al·lusions del senyor Maynés. Per aquest motiu pren la paraula i passa a parlar de l'obra cultural de l'Ajuntament, la qual especialment es deu als homes del partit d'Acció Catalana Republicana. Després féu referència a les batalles que ha hagut de sostenir a favor d'aquesta obra cultural en el Consistori municipal.

Després d'una exposició detallada, demostrà com el mite de la cultura i de l'ètica de la Lliga han trolletat. Dos fets demostren com la desviació soferta pels homes d'aquell partit s'ha accentuat en aquests darrers temps. L'un el contracte de la neteja amb una Societat poderosíssima, i el qual servei costa a la ciutat una quantitat exorbitant. En la lluita entre la ciutat i aquella empresa, els homes de la Lliga es decantaren a favor d'aquesta en detriment dels interessos de Barcelona. Quan es podia anul·lar el contracte i refer-lo per mitjà dels elegits pel poble, es féu tot el possible per a ratificar-lo i mantenir-lo.

Un altre botó de mostra és el succeït amb el Grup Escolar del carrer de Lleida, contra l'habilitament del qual vice-mossèn-shi els senyors Rocha, Pich i Mainés. Aquest darrer intentà rectificar més tard proposant la fórmula de deixar-ho per a més endavant.

El senyor Massot explicà amb tots els detalls el procés d'aquest afer, que s'ha solucionat potent inaugurar aquell edifici com a escola en aquesta matèria, però gràcies a la rebuïda minoria d'Acció Catalana Republicana. Aquest Grup d'inauguració amb el nom de Jacint Verdaguer en el mes actual i atendrà a l'ensenyament dels infants del Poble Sec i França Xica.

També es referí al problema escolar del que afecta a Sarrià. I féu al·lusions referències a l'agregació a Barcelona, demostrant com l'actual candidat senyor Batlle es trobà sol en aquesta matèria, gestió quan gestionava una favorable solució, sol per obra i gràcia dels que ara volen fer una bandera de combat de la mateixa qüestió, en vistes d'eleccions.

Acabà el seu discurs preguntant-se com podia la Lliga combatre els homes del Directori quan en la seva candidatura hi figura el comte de Güell el qual al moment de prendre possessió del càrrec d'alcalde, anul·là el baró de Viver, anomenant-lo "el meu digne antecessor".

El senyor Massot, que ha estat sovint aplaudit, acabà el seu discurs en mig d'una gran ovació.

EL PARLAMENT

DE BOFILL I MATES

Començà saludant els sarriencs. Després digué que si l'oportunitat és una virtut en política, l'oportunitisme respon sempre a un afany de popularitat o a l'encenament dels orbes. Això ho feia constar comentant l'estranya actitud dels qui anys enrera coincidien amb ell que ni la mà hom podia estènyer del senyor Lerroux, i ara diuen que és l'únic republicà tolerable.

La mateixa observació respecte l'oportunitisme dels que parlen del que faran per Sarrià, però no del que han deixat de fer i han fet en contra de Sarrià. Per tal de dissimular aquesta inconsciència, que és l'única que vol censurar d'aquells adversaris—seguí dient el senyor Bofill—hocegen aquells, contrastant llur abraçada amb la serena actitud del nostre candidat senyor Batlle.

Digué que aquell mateix matí l'havia sorprès un joc no massa net. A aquest efecte exhibí una fulla groga i una fulla blanca que són repartit-

MITING A HORTA

El diumenge tingué lloc al Cinema Unió (Plaça d'Horta) el gran miting organitzat per Acció Catalana Republicana.

Molt abans de l'hora senyalada l'ample local estava ple de gom a gom d'un públic àvid de sentir les paraules dels oradors.

En presentar-se aquests escoltà una sorollosa ovació.

Acabats els aplaudiments, s'aixecà el senyor Barby, que presidí, el qual començà saludant els ciutadans catalanistes republicans d'Horta, i concedí la paraula a Manuel Carrasco Formiguera pel motiu d'haver de prendre part en altres mitings de preparanda.

En aixecar-se el popular orador fou saludat amb una ovació.

Amb paraula fàcil parlà de l'actualitat nefasta de la Dictadura, la qual, mentre escorcollava els domicilis d'homes honrats, es passejaven tranquil·lament pels carrers homes de moralitat dubtosa.

Am paràgrafs brillants descriví l'actuació dels homes que han fet una bandera de l'apòlisme, sota l'ombra de la qual volen justificar la més gran de les disbauxes.

Els catalanistes republicans—digué—van a l'Ajuntament amb el convenciment que complir

Informació política

Acció Catalana Republicana

Demà, dimecres, a les deu de la nit, tindrà lloc al Cinema Catalunya, situat al carrer de Catalunya, 39 (districte de Salladur), un gran miting electoral organitzat pel Centre Català Republicà del Poble Nou, en el següent:

M. Thió Rodés, Lluís Massot, Eusebi Isern Dalmat, Josep Sunyol Garriga i A. Rovira i Virgili.

Candidatures catalanistes republicanes per l'article 29

Dimenge, dia de la proclamació de candidats, foren moltes les candidatures catalanistes republicanes que per no tenir contrincant resultaren elegides per l'article 29.

A Tossa

El nostre corresponent a Tossa ens diu que la candidatura catalanista republicana d'aquella població ha resultat també elegida per l'article 29. La formen els senyors Joan Baucells, Toms Feliu, Enric Culler, Jaume Roure, Francesc Font, Josep Pérez, Salvador Dorian, Domènec Comes i Pere Bordes.

El Centre Català Republicà de Calella

Dissabte, a les deu de la nit, se celebrà a l'espaiosa sala del Centre Català Republicà de Calella un gran miting electoral per a la presentació dels candidats que la coalició republicana socialista presenta per a les eleccions de dimenge vinent.

La concurrència fou extraordinària, i foren inevitables petits incidents a l'escala del Centre, degut a l'enorme quantitat de catalanes que no aconseguiren entrar al local.

Ocupà la presidència Francesc Treneras, el qual explicà el significat de l'acte i de la luita electoral propera. A continuació parlaren Josep Badi, en representació dels candidats socialistes, i Josep Galland, en representació dels candidats del Centre Català Republicà.

Els parlaments de propaganda foren pronunciats per Joan Regull, els companys d'A. C. R. de Barcelona Joan Bandó, Moireu, Manuel Carrasco i Formiguera i el líder de la Unió Socialista de Catalunya Manuel Serra i Morel.

Tots els oradors foren interrompits per les aclamacions i aplaudiments de l'auditori, el qual sortí molt ben impressionat respecte l'èxit de la conjunció republicano-socialista.

Acció Catalana Republicana a les barriades de Can Tunis, del Port i Font de la Guàrdia

Davant de nombroses públics se celebraren ahir al matí els actes anunciats a les barriades de Can Tunis i del Port, organitzats pel Centre d'A. C. R. del districte segon, prenent-hi part els candidats i els senyors Joan Valls i Ferrer Vilches.

Per a aquest vespre, al Bar "La Montera" (carrer de Rubí, 5) se celebrà l'anunciada visita dels candidats senyors Vicents Bernades, Joan B. Santinyà i Pere Salisachs.

També hi parlaren els senyors M. Ferrer Vilches i Pere Mialeu.

han fet responent als imperatius dictats de l'amor a Catalunya i a la República.

Cal anar a l'Ajuntament per l'interès general de la ciutat i també cal que els homes d'Acció Catalana Republicana surtin de l'Ajuntament amb la mateixa pulcritud que hi entraren.

Parlà de les Escoles Catalanes del carrer de Lleida, i digué que, malgrat el fosc dels regionalistes, molts catalans vergonyants, el resultat ha estat un triomf esplendorós pels homes d'Acció Catalana Republicana.

Ahí remanent que en les eleccions de dimenge es voti la candidatura d'Acció Catalana Republicana.

La pròrroga del contracte de neteja

Una majoria circumstancial, formada pels regidors de la Lliga, radicals i majors contribuents, aprovà, amb els vots en contra dels d'Acció Catalana, la pròrroga, per deu anys forçosos, del contracte de neteja, que importa uns deu milions anuals.

"Atès que l'Ajuntament actual és interí i un problema tan important com el de la neteja de la ciutat no és convenient que sigui resolt sinó per un Consistori d'elecció popular, que s'incorpori a l'apartat primer de la part dispositiva del dictamen la següent:

ADDICIO

Primer. — Que aquesta vigència no impliqui renúncia de la facultat de l'Ajuntament de rescindir-lo en qualsevol moment, avisant amb un any d'antelació.

Segon. — Que es demani dictamen a la Junta de Caps Lletrats respecte a si, donada la redacció del contracte, pot en qualsevol moment rescindir-lo, avisant amb un any d'antelació.

Esmena de Lluís Massot i Martí Esteve a la pròrroga del contracte de neteja, rebuïda pels altres sectors consistorials.

"En consideració a que l'obstacle principal que s'oposa a la rescissió del contracte de neteja, donant per vàlida la denúncia acordada per l'Ajuntament el 31 de desembre de 1929, és l'alt impost de l'adquisició forçosa dels locals, terrenys i material afectes a l'esmentat contracte, i que segons la valoració proposada, la meitat d'ella correspon a parcs, terrenys i edificis, valorats segons preus actuals i estimant els subscrits que el paràgraf 5 de l'article 38 del contracte pot interpretar-se rectament en el sentit que el preu de valoració ha d'ésser, no l'actual, sinó el que tenia en començar a prestar el servei, s'acordi:

Que com a tràmit previ a tota discussió, sigui sotmesa la interpretació de tot l'article 38 del contracte a la Junta de Caps Lletrats i, si aquesta ho creu convenient, a la Junta de l'Institut Col·legi d'Advocats d'aquesta ciutat.

Proposició dels regidors catalanistes republicans al Ple del 29 d'agost, rebuïda pels de la Lliga, radicals i majors contribuents.

L'acte de dijous vinent al Paral·lel

Organitzat pel Centre d'Acció Catalana Republicana del Districte II, s'anuncia per a dijous vinent un altre gran acte de propaganda electoral que tindrà lloc al local de l'Agrupació Sardanista Barcelona (Marquès del Duero, 101, cantonada al carrer de Blasco de Garay), i en el qual, ultra els candidats senyors Joan B. Santinyà i Vicents Bernades, faran ús de la paraula els senyors Joan B. Imbert, Roig i Llop i Martí Esteve.

La candidatura catalanista republicana de Penelles

El dia 25 del mes passat se celebrà al local del Centre Català Republicà d'aquest poble una reunió en la qual es va demostrar la sinceritat que hi ha d'haver en les eleccions començant per donar al poble la satisfacció de poder designar llurs candidats, ja que havent-hi estat convidat tot el poble hi assistí la immensa majoria dels veïns del Municipi.

Es tingué l'encert de nomenar els candidats següents: Josep Pola, Josep Cortesà, Pere Castañeda, Agustí Buchaca, Antoni Ferrer i Josep Belleria.

Parlaren els candidats Josep Pola, Agustí Buchaca i Antoni Ferrer, que foren ovacionats.

El poble està entusiasmat per fer triomfar la candidatura d'aquests homes nous que estimen la llibertat i la democràcia.

L'Esquerra Republicana de Catalunya al Teatre del Bosc

Ahí al matí, va tenir lloc, al teatre del Bosc, el miting de presentació de candidats de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Va presidir Don Francisco Macià.

Van parlar els senyors Aragay, Camps, Aiguader i Miró, Ventura Garroix, Companys i Macià, els quals, a excepció dels senyors Macià i Garroix, van atacar Acció Catalana Republicana.

Tots els parlaments foren molt ovacionats.

Els artillers tornen a firmar un compromís d'honor

El dimenge dia 29 de març fou el primer dia en què, després de la Dictadura, una promoció d'artillers pogué tornar a firmar el compromís d'honor de renunciar a tot accés per elecció.

El Còs d'Artilleria volgué solemnitzar de manera especial l'esdeveniment, amb una gran festa, en la qual assistiren tots els artillers de Madrid i d'altres guarnicions. Però alguns elements disposats a buscar en qualsevol llavi ocasió per satisfir llur instint adulatori, pretengueren donar a l'alludida festa determinats caràcters d'homenatge i adhesió. El propòsit no prosperà. En la cerimònia militar es donaren els viques reglamentaris, alguns contestats amb més freqüència que

la reglamentària, i en el banquet, en conèixer l'esperit ambient, es prescindí de viques, telegrams i altres excessos.

"La Rambla de Catalunya"

Ahí, com cada dijous, aparegué el popular periòdic de l'esport i la ciutadania, que aconseguí un excel·lent acolliment per part del públic.

A remarcar d'aquest número — interessant com sempre — els articles i reportatges d'actualitat política, dels quals destaquen una "Crida als ciutadans"; l'article editorial de J. Sunyol i Garriga; el reportatge de Lluís Aymant, actualment, titulat "Eleccions"; la informació de Virgilio de la Pascua, des de Madrid; "Miguel Maura no ven altre camí que el de la Revolució"; i les cròniques signades per M. Carrasco Formiguera, Ventalló, Sáiz de Morales, Domènec Bellmunt, Rosa Arquimbau, Josep M. Planes, Neguri, Peruchó i d'altres.

Candidatura d'Acció Catalana Republicana

DISTRICTE I

Martí Esteve i Guau
Advocat

Marià Iglesias d'Abadal
Advocat

Lluís G. Nogués i Gurri
Metge

DISTRICTE II

Vicents Bernades i Biusà
Parladorista

Pere Salisachs i Jané
Industrial i comerciant

Joan B. Santinyà i Bragulat
Metge

DISTRICTE III

Rafel Batlle de Miquelarena
Metge

Joan A. Maravall i Noble
Comerciant

DISTRICTE IV

Josep Barbey i Prats
Advocat

Francesc Carras i Margarit
Comerciant

David Ferrer i Vallès
Industrial i comerciant

Antoni Llorens-Llausàs
Editor

DISTRICTE V

Bartomeu Amigó i Ferreras
Comerciant

Baldri Rahola i Llorens
Advocat

Ramon Sarrañada i Oriol
Industrial

Amadeu Vives i Roig
Mestre compositor

DISTRICTE VI

Estanislau Duran i Roynals
Advocat

Màrius Gifreda i Morros
Publicista

Pere Mas i Oliver
Metge

DISTRICTE VII

Joan Colomina i Palà
Industrial

Francesc Esteller i Pujal
Professor

Odón Hurtado i Martí
Advocat

Josep Torrens i Piera
Advocat

DISTRICTE VIII

Claudi Ametlla i Coll
Publicista

Manuel Reventós i Bordoy
Advocat i economista

Santiago Vicens i Ferrés
Metge

DISTRICTE IX

Ferran Boter i Masri
Catedràtic i advocat

Manuel Carrasco i Formiguera
Advocat

Francesc Massanet i Alemany
Obrer

Jaume Mestre i Fossas
Arquitecte

DISTRICTE X

Josep Cuatrecasas i Trinchant
Industrial

Josep Torrens i Gros
Industrial

Ricard Vives i Ballvé
Músic

En les seccions esportives són dignes d'esment els reportatges d'Anna M. Martínez, Neguri i l'extensa informació de l'actualitat en futbol, boxa, ciclisme, etc. Castany, Quelus, Bas Bofill i Opisso il·lustren aquest número de "La Rambla de Catalunya" i acaben de donar-li suggestió.

Miting Pro Amnistia al Teatre Espanyol

Organitzat pel Comitè femení proposat, va tenir lloc ahir al matí un miting pro-amnistia.

Hi va assistir un públic molt nombros i van fer ús de la paraula els següents oradors: Escrig, Clarà, Roser Dolcet, Arín, Parera, Marià Eginosa i novament Clarà, el qual llegí la comunicació governativa prohibitiva de la manifestació que s'havia projectat per a després de l'acte.

L'acte va acabar sense cap incident. S'havien adoptat moltes precaucions.

A Castelló d'Empúries

Ens diuen de Castelló: La candidatura Nacionalista Republicana, formada pels senyors Bordes de la Cuesta, Arlà, Pla, Ferreró, Costa, Parnau, Caupapé, Garriga, Puignou i Colls, que anava al copo del Municipi de Castelló d'Empúries, ha estat elegida per l'article 29.

L'entusiasme de la població és indescriptible.

A Llagostera

El nostre corresponent de Llagostera ens comunica que la candidatura de coalició republicana (12 regidors) ha estat proclamada per l'article 29.

LA PERSECUCIO A LA PREMSA

Denúncies i declaracions

El fiscal ha denunciat l'últim número del periòdic "Tierra y Libertad" per la publicació d'un article considerat com a bafa a la religió oficial de l'Estat.

El jutge encarregat dels sumaris contra la Premsa ha pres declaració a diversos periodistes i regents de les impremtes de periòdics recentment denunciats.

L'EXIT D'UNA MANIFESTACIO

Eren quinze...

Retallam de "La Rambla" d'ahir: "A senyalar l'èxit obtingut ahir per uns senyors en una manifestació organitzada — la paraula "organitzada" és exacta en aquest cas — després del miting en el qual havien de "lluitar

los homes", segons els cartells de la propaganda.

Un amic nostre que es va entretenir a comptar, assegura que els manifestants eren quinze, comptant-hi la bandera, els agents de policia i dos guàrdies de seguretat a cavall que acompanyaven els manifestants a una prudencial distància.

Per acabar d'arrodonir l'efecte, de tant en tant de la manifestació en sortia un vigorós "Viva...!" i, endavant les atxes!

LA LLUITA ELECTORAL

Els "motius" de la U.M.

Llegim a "Las Noticias": "El president del Circulo Central de Unión Monárquica Nacional, conde de Figols, nos remite un extenso documento para explicar porque dicho organismo no toma parte en la lucha electoral.

"La Unión Monárquica Nacional de Barcelona — dice el documento —, ante el lamentable espectáculo que vuelven a ofrecer los grupos y bandos que se prestan a intervenir en la próxima lucha electoral, haciendo gala de los mismos letreros, de los mismos vicios y de las mismas corruptelas anteriores al año 1923, convencida de que a iguales causas habrán de seguir inevitablemente idénticos efectos — la triste situación que vivimos hace catorce meses es de ello síntoma precursor —, ha decidido no acudir colectivamente a las elecciones municipales convocadas para el día 12 del actual."

¿CAP A LA VAGA GENERAL?

Una versió

De l'esmentat diari castellà, en la seva secció d'abans d'ahir:

"Se ha dicho insistentemente que caso de no llegar a un acuerdo el gobernador civil y los dirigentes de los Sindicatos Unidos, se iría mañana a una huelga general motivada por el retraso en la legislación de dichos Sindicatos.

La semana próxima seguramente se aclarará esta incógnita, aunque las últimas impresiones que hemos podido recoger son bastante optimistas y hacen esperar que se llegará a una inteligencia."

"Lletra oberta als socis del Sindicat Musical de Catalunya"

Hem rebut del nostre amic Jaume Torrens una lletra oberta, que per manca d'espai sentim no poder reproduir, la qual va dirigida als socis del Sindicat Musical de Catalunya.

En ella, d'una manera eloqüent, hom demostra l'avantatge que per als músics barcelonins — orfes de protecció oficial i que passen per una crisi social i econòmica profunda — representaria la presència a l'Ajuntament dels dos eminents músics Amadeu Vives i Ricard Vives. Es a dir, exhorta el Sindicat Musical de Catalunya a fer per qualsevol mitjà que aquesta entitat pugui assimilar-se en conside-

JA SABEU ON VOTEU?

Acció Catalana Republicana ha obert més de cinquanta oficines per al servei dels electors

Les oficines d'A. C. R. estan obertes d'11 a 2 i de 4 a 8 els dies feiners, i d'11 a 2 els dies de festa.

OFICINA CENTRAL: Corts Catalanes, 589. Telèf. 14013

DISTRICTE I
Plaça Catalunya, xamfrà Rambla; entrada per Pelai, 62
Ateneu Nacionalista "Barcelona Vella", Vidre, 1, pral.
Acció Catalana de la Barceloneta, Sant Miquel, 3, baixos
Passeig Nacional, 31 (Barceloneta)
Princesa, 7, botiga (Plaça de l'Angel)

DISTRICTE II
Acció Catalana Republicana del Districte II; Marquès del Duero, 128, baixos

Acció Catalana Republicana de Port, Carretera de Port, 409
Grases, 3, França Xica
Entença, 448 bis, xamfrà a Corts Catalanes
Carretera de Can Tunis, 97

DISTRICTE III
Acció Catalana de Sarrià, Griman, 5
Major de Sarrià, xamfrà al carrer de Cuyàs
Acció Catalana del Districte III, Laforja, 222
Alfons XII, 89, Baixador de Sant Gervasi
Passeig de la Bonanova, 5 (Plaça de la Bonanova)
Plaça Lesseps (Jesepets), 5, baixos

Avinguda de la República Argentina, 163, baixos (davant del viaducte de Valcarlos)

Cabestany, 17, pral. 1.º (Plaça de la Concòrdia), Les Corts
Regina Pacis, 9 (Sarrià-Les Tres Torres)
Sant Gervasi, 31

DISTRICTE IV
Plaça Catalunya, xamfrà Rambla; entrada per Pelai, 62
Ateneu Popular del Districte IV, Verge del Pilar, 16 i 18, pral.
València, 379, xamfrà Diagonal i Nàpols

Mercaders, 26
Princesa, 7, botiga (Plaça de l'Angel)
Carders, 15, baixos
Portal Nou, 36, botiga
València, 275, baixos

Passeig de Sant Joan, 113 (Foment Autonomista Català)

DISTRICTE V
Plaça Catalunya, xamfrà Rambla; entrada per Pelai, 62
Acció Catalana Republicana del Districte V, Mendizábal, 22, pral.

Tallers, 48 bis, baixos
Ronda Universitat, 6, pral.
Barbà, 11 i 13, baixos

DISTRICTE VI
Acció Republicana de Catalunya, Consell de Cent, 331.
Acció Catalana, Corts Catalanes, 589, pral.

Ateneu Català Republicà del Districte VI, Diputació, 202, pral.
Urgell, 252, entresol

DISTRICTE VII
Casal Republicà Democràtic del Districte VII, Galileu, 40
Casino de Sans, Sans, 114

Acció Republicana d'Hostafrances, Consell de Cent, 18
Acció Catalana Republicana de la Bordeta, Constitució, 44
Entença, 448 bis (xamfrà a Corts Catalanes)

DISTRICTE VIII
Ateneu Gracien d'Acció Catalana, Rambla del Pral, 2, pral. 1.º
Salmerón, 1, baixos

Plaça de Lesseps (Jesepets), 5, baixos
Travassera, 151, baixos (davant del carrer de Baldiri)

Avinguda República Argentina, 163, baixos (davant del viaducte de Valcarlos)

DISTRICTE IX
Casal Federal del Guinardó, Avinguda Verge Montserrat, 163
Centre Català Republicà, Sant Andreu, 187
Sant Andreu, 317, botiga

Acció Catalana de Sant Martí, Clot, 72, baixos
Passeig Dorrell, Casa Puig i Esteve (Carmel)
Plaça d'Eivissa (Horta)

València, 379, xamfrà Diagonal i Nàpols. "Cine Trianon"
Fresser, 98, baixos, parada del tranvia del Camp de l'Arpa
Passeig de Maragall, 41
Sagrera, 221 (Cal Cerrer)
Travassera Sant Martí, 9

DISTRICTE X
Acció Catalana de Sant Martí, Clot, 72, baixos
Passeig del Triomf, 18
València, 379, xamfrà Diagonal i Nàpols

ració i reglamentació als que haurien d'ésser els seus similars: el Sindicat de Metges de Catalunya i el Col·legi d'Advocats.

un altre miting, en el qual parlaren els senyors Aragay, Camps, Aragay, Nogués, Aiguader, Ventura Garroix, Companys i Francesc Macià, davant de nombrosos auditors.

* Ha marxat cap a París l'alcaldé de Barcelona, senyor comte de Güell. El motiu del viatge, tal com va dir dissabte passat als periodistes que fan informació a les Cases Consistorials, és el seu interès en no trobar-se a Barcelona durant la setmana de més activa campanya electoral.

* L'assessor militar s'ha retirat a favor de la intervenció ordenada en el procés de l'Institut a Manresa amb motiu de la publicació d'una lletra oberta "Manresa llibre a la pau", que es considera compromesa en les sessions del dia declarant l'estat de guerra durant el mes de desembre de l'any passat.

* Ha estat aprovada la sentència dictada pel Consell de guerra que es constituï a Lleida contra el capità Lluís Ricard Oria, de Balaguer, en la qual sentència se l'ha donat un suplenç de desenes a la força armada, del qual se l'ha desalliberat.

* Durant tot el dia d'ahir, però especialment a primeres hores del matí, hi ha hagut una gran activitat a la mateixa població, amb motiu de la lletra oberta "Manresa llibre a la pau", que es considera compromesa en les sessions del dia declarant l'estat de guerra durant el mes de desembre de l'any passat.

* Al matí se celebrà l'acte organitzat pel Bloc Obrer i Camperol. Hi prengueren part els senyors Pijoan, Dalmat, Clara, Font, Masmans, Arlandia, Colomer, Arquer, Maurin i Tusó.

Sota l'organització de les "Juventudes Comunistes de España" se celebrà el mateix dia al Teatre del Bosc un altre acte d'afirmació i propaganda electoral: hi parlaren els senyors Figueras, Rodríguez, Serna, Capdevila, Mellos Gómez, Hernández i Balles.

Finalment, ahir, dijous, al matí, en l'esmentat Teatre del Bosc, l'Esquerra Republicana de Catalunya i la Unió Socialista celebraren

NOTES

• Dimenge al matí, tal com s'havien anunciat, tingueren lloc diversos mitings de propaganda electoral. Al Cinema Triomf se celebrà l'organitzat per l'Esquerra Republicana de Catalunya, en el qual parlaren — davant de nombroses públics — els senyors Casanoves, Vachier, Trabat, Garroix, Ventós i Jaume Aiguader.

Al Taí se celebrà l'acte organitzat pel Bloc Obrer i Camperol. Hi prengueren part els senyors Pijoan, Dalmat, Clara, Font, Masmans, Arlandia, Colomer, Arquer, Maurin i Tusó.

Sota l'organització de les "Juventudes Comunistes de España" se celebrà el mateix dia al Teatre del Bosc un altre acte d'afirmació i propaganda electoral: hi parlaren els senyors Figueras, Rodríguez, Serna, Capdevila, Mellos

LA PREMSA DE BARCELONA

"EL MATT"

En el seu editorial d'ahir, el diari catòlic comentava el manifest de la Junta d'Acció Catòlica a propòsit de les eleccions vinentes. Diu que calia una clariana en l'horitzó i marcar una norma de conducta inequívoca a l'elector catòlic. Aquest manifest—diu l'editorialista—convida a fervida glossa, que es proposa d'explanar en edicions successives. Assenyalava el darrer paràgraf del Manifest en es diu als catòlics que no han d'abandonar el govern de la ciutat a mans dels descreguts; remarca la manca de dades, en general, per tal que l'elector pugui conèixer exactament les creences del que li demana el sufragi, i diu que per tal de simplificar la tria seria de molta utilitat que tots els candidats que professen la fe catòlica en fessin una simple declaració als electors; a això—diu—no pot oposar-s'hi la disciplina de cap partit, que no sigui un partit sectari, i facilitaria en gran manera la tasca d'Acció Catòlica.

Acaba dient que en exposar aquesta idea no el guia sinó la bona voluntat i diu que ja que fins ara la política ha desunit els catòlics, en aquests moments la fe hauria d'unir-los.

"EL DILUVIO"

En l'editorial de diumenge, que titula "Més tolerància", l'esmentat diari diu que, segons les seves notícies, a un pare de Manresa no li han volgut inscriure en el registre civil un fill que pretenia registrar a nom de Germal, al·legant que era un nom extravagant.

Diu que, en aquest cas, no vol dir poc comú o corrent, i que també caldria prescriure infinitat de noms del santoral. Cap nom que no sigui protecció no pot ésser refusat en el Registre. I Germal—comenta—no ho és, ans al contrari. A Barcelona no es posa cap dificultat a registrar aquest nom; ignora l'esmentat diari perquè què passa el contrari a Manresa.

"DIARIO DE BARCELONA"

El corresponent a Madrid del "Diario" diu en la seva correspondència del dia 3 que la vacació de Setmana Santa ha coincidit a la Cort amb una puja extraordinària de preus en els articles de primera necessitat, veritablement inexplicable; la carn, el peix, les verdures i la fruita, principalment, han estat afectats per la puja en forma considerable. Remarca que fins els platans han pujat en dos rals per dotzena.

"LAS NOTICIAS"

El corresponent a Madrid de "Las Noticias" diu que aquests dies ha sorgut la notícia que el Govern, per procediments dels quals se'n diuen discretes, procurava assestar-se de les idees polítiques dels funcionaris al servei de l'Estat, per tal de conèixer els republicans i els monàrquics. Diu que a despit que el Govern no ha oposat cap desmentiment al rumor, i que a més de creure'l. No cal perdre de vista—comenta—que els funcionaris públics que han aconseguit l'alta plaça mitjançant oposició i que tenen entre els seus drets el de la immobilitat, són funcionaris al servei del país, no al servei de tal

o qual règim. Per tant, poden opinar amb tota llibertat.

"LA RAMBLA"

J. Sunyol i Garriga, en l'editorial del col·lega setmanal, aparegut ahir, diu que la passió electoral d'aquests dies ha fet confondre novament l'actuació ciutadana del periòdic amb la significació política del signant de la crònica. Assenyalava que els que viuen en confusió constant són, precisament, els que poden acusar de confusionalisme. I concreta: "La Rambla" és un periòdic que no està escrit al dictat de cap partit ni de cap política; no forma part de cap capelleta, i els seus homes—units per un ideal comú—militen en diversos partits catalans. Diu que aquesta coincidència només esdevé incomprensible als esperits mesquins i que el secret del grup que redacta "La Rambla" és el d'ésser liberals de debò, no de nom, sinó de fet. Per això—diu—en aquests dies les nostres converses tenen un tema preferent: el de dol-dre's de certes violències a les quals s'han lliurat alguns dels homes que, enquadrats en partits avui ben definits i concrets, han estat, són i seran d'ideals afins. Per acabar, diu J. Sunyol i Garriga:

"I quant a la modesta significació política del que signa aquesta crònica, la creiem prou clara per haver d'insistir massa. Som d'Acció Catalana Republicana sense reserves. Hi som en cos i ànima. Hi som per creure que així servim els nostres ideals de ciutadà catalanista, republicà, liberal i democràtic. Hi som sense cap apetència personal. Hi som perfectament disciplinats i amb el convenciment que per damunt de la disciplina de partit només ens devem a la disciplina de la nostra consciència, compatibles, ara, l'una i l'altra.

Altament, el formar part d'Acció Catalana Republicana, aduec amb el caràcter immerescut de dirigent, no vol dir que, personalment, no pugem sentir una devoció civil pel Macià de Prats de Molló, ni una amistat cordial per Rovira i Virgili, aduec abans de formar en les rengles d'un mateix partit.

"LA NAU"

A. Rovira i Virgili, en el seu editorial d'ahir, comenta la inconfundible vibració del poble de Barcelona, que han pogut comprovar els que tenen ja fa molts anys la pràctica de les reunions públiques, davant la proximitat de la lluita electoral. Es una vibració—diu—que en certs moments arriba a la trepidació. Es pot ben dir que Barcelona torna a estar en peu, disposada a fer valer els seus drets cívics, decidida a parlar, després dels vuit anys foscos de dictadura, el llenguatge català i republicà que és l'expressió autèntica de la seva ànima.

I afegeix Rovira i Virgili, referint-se als actes electorals celebrats ahir pel Partit Catalanista Republicà: "Davant el públic dels cinc grans mitjans d'ahir, els nostres homes han tingut la impressió encoratjadora del contacte espiritual amb el poble, de la coincidència profunda amb els sentiments populars. La gentada que acodi a les nostres reunions convocades allòra en diversos llocs de la ciutat, no era un aplec de curiosos, sinó una multitud d'homes identificats amb l'ideal

de llibertat catalana i de llibertat humana que el Partit Catalanista Republicà ha inscrit en la seva bandera.

Cap altre partit de Barcelona no ha pogut fer aquesta esplèndida exhibició de força que ha consistit en la celebració simultània de cinc mitjans públics en amplíssims locals. El nostre partit ha pogut fer-la, i l'ha feta amb un èxit enorme, puix que ha aplegat uns deu mil ciutadans en aquests actes de districte.

L'obra de Cultura de l'Ajuntament

INAUGURACIO DEL GRUP ESCOLAR "LLUIS VIVES", DE SANS

Homenatge a Pere Spanyol

Tot el poble de Sans—tot el poble es pot ben dir—assistí ahir al matí a la solemne inauguració del Grup Escolar Lluís Vives que amb el seu esforç s'ha aplegat. Els voltants, el pati d'entrada i el de joc—un camp de futbol prou bonic, però no s'havia donat compte de l'existència de l'escola—eren plens d'una gentada radiant. Els que no havien pogut entrar, o que es pensaven que fora les tanques amb enveja. La Banda Municipal, dirigida pel mestre Lamote de Grignon tocava una peça darrera l'altra, i l'edifici semblava cada cop més nou i els arbres i les plantes del jardí més tendres. Les criatures i les mares, especialment, estaven esbaldides d'admiració; una nena s'ho mirava tot amb la boca oberta i una b. tella de vi, buida, a la mà; l'encàrrec s'havia quedat en l'aire davant d'aquell cel que s'obria davant dels seus ulls.

Una nena, amb la nina als braços ens estrava pels pantalons: "Voldria entrar-hi"—ens diu la seva mare—. Pot entrar-hi tothom—li contestem—. "No—ens contesta—la dona—, és que ella voldria anar-hi a estudi i com que fa poc que vivim a la barriada... Som de Valls"—afegeix. I bé—li contestem—la inscripció continua, encara hi ha temps! "Encara hi ha temps!"—exclama la bona dona amb una veu tota plena de visions de meravella.

Tot el pati del davant és atapeït: i a fora el carrer, les escales que porten al porxo d'entrada—arcades i columnes—i el porxo també. Seuen les representacions de la barriada, els mestres, els regidors. Presideix el tinent d'alcalde delegat de Cultura En Lluís Massot; hi ha els regidors senyors Josep Barbey, Lluís Guarro, Xicoy, Tomás i Forn, els senyors Hurtado, candidat d'Acció Catalana Republicana pel districte, Martí Alpeña, del Patronat Escolar, Bonete, president de la comissió que l'any 1920 s'encarregà de demanar la construcció del Grup Escolar, Jaume Masden, president del Comitè Escolar del districte VII i de l'Orde de Sans, i els senyors Oliveres, Gènova, Bonet, Roura, Colomines, Mestres, Plaça, Valls, Balaia i Macià, del mateix comitè, una representació del Centre Autonomista de Dependents; els senyors Ainaud, cap dels serveis tècnics de Cultura de l'Ajuntament, el senyor Rueda, cap Inspector de la província; inspectors senyors Galisteo i Josep Soler, ex-inspector cap senyor Ibarz, inspector i senyora Trinxer, senyors Artur Martorell, director de l'Escola Domènec, Rubiés i Doreste, del Grup Escolar Ramon Llull, i Martí, director del Grup Escolar Pere VII Reixach, del Grup Escolars Baixeres, Cassà Costal, professor de la Normal de Girona, Sais, de la de Barcelona, Parumella, president accidental de la Guardiola, per la "Casa València" l'Ateneu Enciclopèdic Popular, En-Godoy, autor de l'edifici, Serrallonga, etc., l'arquitecte senyor Josep

ra, etc.

Feren els honors els directors del Grup, el senyor Josep Barceló i la senyoreta Dolors Batlle.

El senyor Massot donà la paraula al senyor Josep Barceló, director del Grup. Comença donant les gràcies en nom propi i de la senyoreta Batlle per haver estat escollits per col·laborar a la tasca de cultura empena per l'Ajuntament de Barcelona, tasca interrompuda per la gent barroera de l'adicta dura. Diu com l'acte d'ahir li recorda aquells altres que en temps pretritis es veien a Sans, però amb la diferència que el d'ahir representa l'alliberament del poble per la cultura. Setze fogars de cultura s'extenen per la ciutat i aquests grups de la perifèria vénen a ésser les avançades del progrés del poble. Per això aquests grups són d'honor i per això ells se senten honorats en dirigir-los; si hagués hagut d'escollir-hauria escollit aquest.

Explora després la tasca que es desenvolupa en el Grup: deu aules per a nens, deu per a nenes; dos graus de pàrvuls; sis graus d'escola integral graduada; un grau per a retardats i un grau per a superdotats, del qual potser en sortiran els homes que en el futur portaran el govern i faran l'honor de la ciutat. Es procura que els nens romanguin a l'escola fins als 14 anys i per després hi hauria escoles d'aprenentatge perquè en surtin homes pràctics en els oficis i directors de fàbriques. De tot això en parlaren detalladament en les reunions que procuraran que se celebren sovint amb els pares perquè el grup de Sans es converteixi en una universitat popular, fent honor a un poble que en totes ocasions s'ha mostrat apte per exercir el seu dret i complir els seus deures.

Una gran ovació acollí el pa-la-

ment del senyor Barceló. El senyor Bonete, un dels principals propulsores de la campanya pro escola popular, parlà després. Es referí als treballs prop de la Comissió de Cultura fa onze anys per obtenir les escoles que el poble necessita. Diu que no és prou construir un grup i que no s'han de mostrar satisfets perquè en manquen molts encara.

Diu que va tenir un somni en el qual veié els palaus de l'Exposició ocupats per mestres que ensenyaven els infants, però que tot d'una es tornaren fantasmes amb fusells. Fa l'elogi dels que intervingueren a la campanya, l'Ateneu Enciclopèdic, el senyor Ainaud i acaba demanant al poble que no es mostri satisfet encara amb l'aconseguit perquè cal molt més. Fou molt aplaudit.

El senyor Massot és saludat amb una ovació. Diu: Poble de Sans. En pla de dir-vos poble perquè certament sou vosaltres ciutadans d'una barriada amb caràcter propi, però típic barceloní, que mereix la festa d'ahir perquè us l'heu guanyada amb el vostre esforç, amb la vostra tenacitat i amb la vostra voluntat. Sense ells, avui no seríem ací. Fa tretze anys foreu vosaltres que demanàreu, en presència de l'abandonament dels infants de Barcelona, l'escola bella, l'escola útil, l'escola moderna, l'escola social, i per això vau anar en aquesta època de l'any 1918 en grandiosa manifestació popular a l'Ajuntament adquirint-se aquest solar i bastint aquest bell edifici que és el primer baluard de la voluntat del poble per la cultura i el reconeixement dels regidors d'aquesta voluntat. Però, que se'n farien de tenir belles escoles si manqués la vostra col·laboració, la vostra adhesió? La veritable escola la fa l'esperit. Vosaltres—diu—després, us l'heu guanyada, aquesta escola, i per això ja us dic que entreu per aquestes portes obertes de bat a bat i no l'abandonau ja mai. Acabà felicitant el poble de Sans per l'esforç i esperant que l'ixit assolit servís d'exemple i demanant un aplaudiment per tots aquells que com Bonete varen ésser apostòls de l'Escola nova que avui s'inaugura. Una gran ovació coronà les paraules del senyor Massot.

El públic passà després a visitar el bell edifici, obra de l'arquitecte Josep Godoy, decorat amb pintures de Canyelles.

LA LAPIDA DEL CARRER DE PERE SPANYOL

Tot seguit anaren els assistents davant mateix de l'escola d'on arrencarà un carrer, en vies d'obertura, que portarà el nom de Pere Spanyol. La làpida, de marbre, està clavada en un pal i coberta d'un domàs.

El senyor Oliveres, president de la Comissió pro-Escoles del Districte VII, puja dalt d'una cadira i diu com l'Ajuntament de Barcelona dona una escola magnífica als infants de Sans i explica com aquesta labor cultural començà a Barcelona en el segle XVI quan el ciutadà Pere Spanyol, amb un amor intensíssim per la infància aconseguí la primera escola pública. Diu com fou establert l'Estudi General de la Universitat, al qual assistien els preceptors dels infants i com aquests quedaven abandonats al carrer o al pati de l'Estudi quan l'ura preceptors eren a classe i com Pere Spanyol se'n compadi i començà d'ensenyar-los les primeres lletres. De quina manera i vencent quines dificultats aconseguí del Consell de Cent que es construís, primer, un cobert al pati, i després s'instal·lés l'escola a una casa del carrer de la Canuda, prop de la Rambla. Recorda després com els ajuntaments catalanistes empenyeren novament la tasca i com, si encara falten moltes coses, en deu mesos s'ha fet molt més del que s'havia aconseguit en tres-cents anys. (Aplaudiments.)

El doctor Agell i Agell, que és invitat a parlar com a president de l'Associació d'Amics de la Instrucció, recorda que Pi i Margall també n'ocupà la presidència, recorda la manifestació de l'any 1918 i com és objecte d'admiració arreu on l'ha explicada. Es dirigeix a la premsa a la qual demana que digui que les escoles de Barcelona són conegudes i admirades arreu del món i acaba dient que si algun dia, no per ell, el poble el porta a l'Ajuntament, farà tot el que sigui precís perquè Barcelona segueixi en el camí emprat (aplaudiments).

El senyor Massot—diu—: Quan diverses entitats culturals es dirigiren a la Comissió de Cultura demanant que per retre homenatge a Pere Spanyol no es dubtà un moment i entenguéren que el nom de Pere Spanyol havia d'ésser donat al carrer que havia de portar el grup escolar Lluís Vives. Com he fet remarcar fa un moment, gràcies a la voluntat popular s'ha pogut realitzar

l'acte d'ahir. Pere Spanyol en el segle XVI fou un precursor de vosaltres. Potser també en el segle XVI tots els consellers eren amics de la cultura, però no n'hi ha prou de proclamar un ideal, és precís ajustar-hi l'actuació, i Pere Spanyol, quan va acudir al Consell de Cent, diverses vegades rebé la contestació de que no podia ésser el que demanava perquè allò era molt simpàtic però que era funció de l'Estat. Han passat molts anys i l'esperit d'aquell precursor ha hagut de revivir. Féu que ell us continuï inspirant si algun moment el poble o els regidors defalleixen posant els problemes de cultura a altres problemes secundaris. La làpida que veig a descobrit ha de servir perennament d'exemple i d'estímul. (Grans aplaudiments.)

Seguidament, en mig d'una gran ovació i mentre la Banda Municipal toca la marxa catalana el propi senyor Massot, descorregué la cortina

MITINGS ELECTORALS A BARCELONA

Per a avui, dimarts, 7 d'abril

DISTRICTE II

A les 8 del vespre

Local: Bar "La Montera" (carrer del Rabi Ruben, 5)

M. Ferrer Vilches
Pere Miale
Doctor Joan B. Santinyà
Vicents Bernades

DISTRICTE III

A les 10 de la nit

Organitzat pel Centre d'Acció Catalana del Districte III

Local: Laforja, 222 (Sant Gervasi)

Oradors

Josep Vives
Doctor Lluís G. Guilla
Josep Punyet
E. Duran-Reynals
Lluís Massot

DISTRICTE IV

A les 10 de la nit

Organitzat per l'Ateneu Popular Catalanista del Dte. IV

Local: Verge del Pilar, 16 i 18

Els senyors

Lluís Massot i
Leandre Cervera
faran la presentació dels candidats del districte IV, Srs.
Josep Barbey
David Ferrer
F. Camps Margarit
A. López Llausàs

DISTRICTE VII

A les 10 de la nit

Organitzat pel Centre d'Acció Catalana Republicana de la Bordeta

Local: Constitució, 44

Oradors

M. Thió i Rodés
Joan Colomines
Francesc Esteller
Odon Hurtado
J. Tomás i Piers
M. Carrasco i Formiguera

DISTRICTE IX

A dos quarts de deu del vespre

Local: Stat. La Baldufa (Bar Ciscuet, Castillejos, 377)

Oradors

Josep Barbey
Ferran Boter
Jaume Mestres
Xavier Regàs
M. Carrasco i Formiguera

A les 10 de la nit

Local: Cinema Muntanya

Oradors

J. M. Imbert Perejoan
Ferran Boter
Jaume Mestres
Xavier Regàs
Martí Esteve

El candidat senyor Jaume Mestres tractarà del problema de les vivendes per a obrers, i mostrarà, mitjançant projeccions, les solucions que han donat a aquesta qüestió la municipalitat de Viena i altres.

Per a demà, dimecres, 8 d'abril

DISTRICTE I

A les 10 de la nit

Organitzat per la Delegació d'Acció Catalana de la Barceloneta

Local: Sant Miquel, 3

Oradors

J. Vives i Giner
Martí Esteve
M. Carrasco i Formiguera
A. Rovira i Virgili

DISTRICTE IV

A les 10 de la nit

Organitzat per la Delegació d'Acció Catalana Republicana del Districte IV

Local: Passeig de Sant Joan, 113 (Foment Autonomista Català)

Oradors

Lluís Massot.
David Ferrer
A. López Llausàs
Martí Esteve
Jaume Bofill i Matés

DISTRICTE X

A les 10 de la nit

Organitzat pel Centre Catalanista Republicà del Poble Nou

Local: Cinema Ideal (Wad-Ras, 196-198)

Oradors

M. Thió i Rodés
E. Isern i Dalmau
Lluís Massot
J. Sunyol i Garriga
A. Rovira i Virgili

l'acte d'ahir. Pere Spanyol en el segle XVI fou un precursor de vosaltres. Potser també en el segle XVI tots els consellers eren amics de la cultura, però no n'hi ha prou de proclamar un ideal, és precís ajustar-hi l'actuació, i Pere Spanyol, quan va acudir al Consell de Cent, diverses vegades rebé la contestació de que no podia ésser el que demanava perquè allò era molt simpàtic però que era funció de l'Estat. Han passat molts anys i l'esperit d'aquell precursor ha hagut de revivir. Féu que ell us continuï inspirant si algun moment el poble o els regidors defalleixen posant els problemes de cultura a altres problemes secundaris. La làpida que veig a descobrit ha de servir perennament d'exemple i d'estímul. (Grans aplaudiments.)

Seguidament, en mig d'una gran ovació i mentre la Banda Municipal toca la marxa catalana el propi senyor Massot, descorregué la cortina

que cobria la làpida i aparegué aquesta que diu:

Carrer de Pere Spanyol
Mestre de minyons iniciador de la primera escola pública construïda a Barcelona (Segle XVI)

La vida religiosa

Santa d'ahir: Santa Cirilac i companyes, màrtirs; Donat, Epifani i Sadurn, bisbes.

Santa de demà: Santa Albert el Magne, Dionís, Perpetu i Radempi, bisbes, i santa Concèssa, verge, i Macària, màrtir.

Quaranta hores.—Avui: Confraria de la Guarda i l'Oració, a l'església parroquial de Sant Jaume.

Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a les

La dona, la moda i la llar

La mare i el fill

EL TEMPS DE LA DENTICIO

La primera dent surt del sió al seté mes. La darrera de la seva aparició quan l'infant ja té vint-i-nou o trenta mesos.

Això són els límits normals extrems. Les dents poden haver fet tota la seva aparició abans dels trenta mesos o poden retardar el primer brot més enllà del novè i del desè mes, sense que això indiqui cap anormalitat.

Passats els 12 primers mesos la no aparició de les dents ja serà anormal. Però cal retindre bé que encara és molt més anormal l'aparició de les dents abans dels sis mesos.

En casos excepcionals les primeres dents ja hi són al moment de néixer. En casos més freqüents les primeres apareixen al tercer o quart mes de la vida. I això no és cap senyal de força. Tot el contrari; si la dent ha sortit tan aviat és degut a una malaltia de la matrixa dent o, el que encara és pitjor, a una malaltia de l'os de la geniva. Aquella dent segurament caurà al cap de poc temps i si no cau és molt possible que calgui treure-la pel seu mal estat. I aleshores haurà d'esperar fins als 7 anys perquè li surti una dent definitiva.

Per tant, davant d'una criatura que ha tret dents abans d'hora, primerament no ens fem cap il·lusió i després caldrà que la fem veure pel dentista i el metge perquè curin el mal estat orgànic que és la causa d'aquelles dents prematures.

Es, però, molt més freqüent que les dents, en lloc d'avançar-se, s'endarrereixin. Aleshores la gent parla de següida de raquitisme i s'omple de neguits i usa tots els remeis que proposen i veïns. Fins a certa mesura, hi ha tanta raquitisme amb tota la dentadura com criatures abans d'arribar als 3 anys que als nou mesos encara no tenen cap dent.

Si ha passat el seté mes i no ha sortit cap dent, no cal inquietar-se si ens trobem davant d'una criatura que ha fet un alletament matern, o bé un alletament artificial amb addició de vitamines, i si en un altre cas l'infant a més de no tenir cap altre signe de raquitisme, ha portat una vida higiènica.

En molts casos és precís esperar—continuant, però, una vida de sol i aire i una alimentació adequada rica en vitamines—fins després dels 12 mesos no ens cal i tenir un veritable neguit per la no aparició de les dents.

Les primeres dents en sortir són les dues dents del mig de la geniva inferior. Després surten les dues del mig de la geniva superior. Segueixen les dues laterals superiors i més tard les dues laterals inferiors. Aleshores apareixen successivament els 8 queixals, 2 a cada banda de la geniva superior i de la inferior i per fi els 4 ullals, un a cada banda de les dues genives. Amb aquestes 20 peces queda completa la primera dentadura, que durarà fins als set anys.

L'interval entre una dent i l'altra varia d'una manera irregular segons la peça i segons l'infant. L'ordre d'aparició que hem indicat no pot considerar-se com una cosa matemàtica, però sí que podem considerar-lo com una regla general que sofreix molt poques variacions.

M. G.

ELS AMICS DE

LA PUBLICITAT

RETENEN CIUROSAMENT ELS

NOMS DE LES CASES QUE

HI ANUNCIEN

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessa la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barba, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores.

Demà: A la mateixa església i a les mateixes hores. Comunió reparadora.—Avui: Església del Bon-Succés.

Demà: Església parroquial de Sant Jaume.

Cort de Maria.—Avui: Nostra Dona de la Font de la Salut, a les Minimes o al Sant Esperit.

Demà: Nostra Dona de la Concepció, a Sant Francesc, a Santa Clara o a l'Ensenyança. Eixample, o a la seva església. Eixample, privilegiada.

Adoració nocturna.—Avui: Torn de la Immaculada Concepció.

Demà: Torn de Nostra Dona del Roser (a la Tinència parroquial d'aquesta advocació).

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori.—Avui: Torn dels Dolors de Maria.

Demà: Torn de la Immaculada.

COMPROVEU ON TENIU EL VOT

Electors de Barcelona! No espereu els darrers moments per saber on teniu el vot. Visiteu les Oficines electorals d'Acció Catalana Republicana, o bé trameteu el següent butlletí, escrit amb lletra clara i sense oblidar-vos dels detalls que hi són demanats, a les OFICINES ELECTORALS D'A. C. R., CORTS CATALANES, 589. Rebreu la resposta a domicili.

A les Oficines electorals d'Acció Catalana Republicana -- Corts, 589. -- Barcelona

Serviu-vos indicar-me a quin districte i a quin col·legi em correspon votar.

LES ELECCIONS

Proclamació de candidats a Madrid

Madrid, 6. — Ahir quedaren proclamats per la Junta municipal del Cens els candidats que han d'acudir a les eleccions que se celebraran diumenge vinent.

Eren presents a l'acte molts dels candidats, així com el senyor Alcalá Zamora. A la sortida de l'acte aquest senyor fou molt aplaudit.

El nombre de candidats arribà a 918.

ELS MITINGS REPUBLICANS

Un mitíng a l'Olympia Discurs d'Alcalá Zamora

Madrid, 6. — Ahir se celebrà un mitíng al saló Olympia, organitzat per Alcalá Zamora, Ramon Riancho i Trifón Gómez. Hi acudí enorme públic.

Aquests darrers parlaren de les vintenes eleccions, i advocaren per una lluita clara i terminant contra les forces monàrquiques.

Finalment parlà Alcalá Zamora. Digué que això com en temps de Felip II es perseguia els que pensaven amb llibertat, avui es persegueix als que actuen en nom dels interessos d'Espanya.

Després digué que el que abans es pretenia era fer un poble ignorant, però ara es preten envilir el poble electoral.

Acabà l'acte, l'autòmbil del senyor Alcalá Zamora fou ovacionat molta estona perquè el públic volgué acompanyar-lo.

Al teatre Pardiñas

Madrid, 6. — Al teatre Pardiñas se celebrà un altre mitíng electoral. El local era ple de públic.

Primerament parlà Gonzal Farrado, de la dreta republicana. Alentà les joventuts perquè realitzin l'obra de canvi de règim, i digué que a les vintenes acutaran no solament els que voten, sinó la joventut espanyola que acaba de complir els vint-i-cinc anys i que amb les seves idees de llibertat i justícia marcan un nou rumb en els destins d'Espanya.

Andreu Ovejero censurà durant el règim actual i recordà desastres soferts per Espanya al Marroc; cità noms de generals que es trobaven al front d'aquelles comandàncies i comissaries.

Recordà també la repressió de què foren objecte els obrers després de la vaga del 1917.

Finalment tingué un record per a les víctimes de la sublevació de Jaca i digué que el poble espanyol que demana amnistia ha d'ésser atès pel qui pugui concedir-la.

Mitíng al teatre Maravillas

Madrid, 6. — Un altre dels actes celebrats ahir fou el del teatre Maravillas. Parlaren L. Martínez, Francesc Blasco, Eduard Ortega Gasset i Largo Caballero, atacant tots els oradors durant el règim, que el públic acollí amb visques i morms.

Tots coincidiren en que les eleccions de diumenge vinent seran el primer pas per al triomf de la sobirania popular.

Després de l'acte es féu recollida pro-presos i deportats.

Mitíngs monàrquics

Madrid, 6. — Al teatre Alcázar se celebrà un mitíng d'Orientació Social. Presidia el comte de Casal.

Josep de Legido censurà la campanya que porten alguns homes guiat pel recor revolucionari contra les tradicionals institucions espanyoles.

Reclimà els estudiants d'ara que en lloc d'estudiar—diu—es dediquen a fer pinets polítics.

El marquès de Guad-el-Jelú, després d'afirmar que el primer mitíng en què parla, diu que creu que hi ha republicans de bona fe, però que estan equivocats, com ho patienzen els moviments revolucionaris—comunists de Jaca i l'esdevingut a Gijón i altres indrets d'Espanya.

Compara Espanya amb algunes nacions d'Europa i es felicita que ahi no hagi fet estralls el comunisme degut al seu concepte tradicional cristià.

El comte de Limpas, després de definir el que és l'ordre, censura els catedràtics que ara insulten a qui constitucionalment no pot defensar-se.

Es refereix als successos de Jaca i diu que d'haver triomfat la República hauria estat la dels decrets del degreçat Galán, que en els seus documents volia l'abandonament de l'Església i l'expropiació del patrimoni dels industrials.

Manuel Vanzo diu que estem en plena campanya i que fa falta que tots s'apleguin al voltant del tron contra qui sigui. Fa després un recorregut històric dels fets esdevinguts a Espanya, i diu que la Monarquia no pot discutir-se perquè és una realitat.

Finalitzà el seu discurs amb les següents paraules: "A Espanya la República seria un segrestament de la sobirania nacional per uns quants secuacços".

Al final de l'acte es donaren molts visques al rei i a Espanya.

València, 6. — Ahir a les onze se celebrà un mitíng al Cinema Torre Eiffel, organitzat pels monàrquics.

Parlava els senyors Francesc Calatayud, Josep Momenant, Facund Urriel, Josep Cervera i Juli Colomer. Tots defensaren els ideals monàrquics i asseguraren el triomf de la seva candidatura en les properes eleccions.

MITING REPUBLICA SOCIALISTA A GRANADA

Manifestació tumultuosa

Granada, 6. — Ahir, a la Plaça de Braus, se celebrà un mitíng republicà-socialista.

Feren ús de la paraula diversos oradors i els discursos foren rebuts amb grans aplaudiments.

Féu el resum En Ferran de los Ríos, que fou ovacionat.

Acabà l'acte s'organitzà una manifestació, davant la qual figurava una bandera vermella, amb una inscripció que deia: "Estudiants i obrers exigim l'amnistia".

En arribar la manifestació a la Granvia, la força pública invità els manifestants a que es dissolguessin.

Com es neguessin, es donaren els tocs d'atenció i s'efectuaren diverses càrregues. A més es practicaren dues detencions.

Els manifestants es referen i arribaren fins al Centre Nacionalista, en el qual tractaren de penetrar.

No ho aconseguiren, i en vista d'això, arrencaren la bandera espanyola que onejava al balcó i la destrogaren.

Després es dedicaren a trencar els bancs del Passeig.

Acudí la força pública i carregà novament contra els manifestants, i es dissolgué per fi la manifestació.

DISPOSICIONS DE LA "GACETA"

El mercat de Valls

Madrid, 6. — La Gaceta d'avui publica, entre altres, les següents disposicions:

Real Ordre disposant que la primera convocatòria que se celebri per ingressar a l'Escola d'Ajudants d'Obres Públiques sigui de vint-i-cinc places, i que es publiqui el Reglament i pla d'ensenyança proposat per l'Escola Especial d'Enginyers de Camins, canals i ports.

Disposant que es compleixi en els seus propis termes la sentència dictada per la sala corresponent del Tribunal Suprem en recurs promogut per l'Ajuntament de Valls contra la clau d'Ordre de la Presidència del Directori Militar de 2 de setembre de 1925 en el sentit d'autoritzar la celebració del mercat dominical a la dita localitat.

EL CREDIT DE 60 MILIONS DE DOLARS

Està a disposició del Govern

Madrid, 6. — Al Ministeri d'Indústria facilitaren la següent nota: "Habiendo circulado el rumor de que el Gobierno había decidido no utilizar el crédito de sesenta millones de dólares abierto para la regularización de los cambios, aunque lo absurdo de la especie ha constituido ya un obstáculo para su difusión, el ministro de Hacienda se cree en el caso de declarar categóricamente que el crédito está a su disposición, y si llegara el caso haría uso de él en defensa de nuestra moneda con la finalidad que ya fué reiteradamente declarada por el Gobierno."

El salari mínim del personal de Ferrocarrils

Madrid, 6. — El ministre de Foment en rebre els periodistes ha dit que havia resolt favorablement la demanda del personal femení dels Ferrocarrils Andalusos, al qual no s'havia aplicat la disposició sobre els salaris mínims.

Ha dit també que examinarà totes les demandes que en semblant sentit se li facin per altres Companyies.

En el Consell Superior Ferroviari es prossegueix l'estudi sobre el treball en les Companyies espanyoles i estrangeres. A aquestes darreres els han estat demanats dades per a procedir a una ràpida solució de l'assumpte.

Els ajudants d'Obres públiques han visitat el ministre per a agrair-li la reobertura de l'Escola d'Ajudants.

L'Assemblea del Magisteri

Madrid, 6. — El ministre d'Instrucció pública ha assistit a la inauguració de l'Assemblea del Magisteri celebrada a l'Escola Central de Mestres per a acordar la contesta al qüestionari sobre el text únic.

La crisi del llibre

Madrid, 6. — Una comissió d'escriptors va visitar el president i diversos ministres, entre ells els de la Governació i Hisenda, per sol·licitar que s'implanti la venda de llibres a les estafetes de Correus i carteries rurals, venda que beneficiaria la difusió de la cultura.

Els ministres van veure amb simpatia la idea.

La causa contra Angel Galarza

Madrid, 6. — Probablement aquesta mateixa setmana es reunirà el Consell de guerra per veure la causa contra Angel Galarza.

El defensor del processat, senyor Carlos Blanco, ha tornat ja al seu estudi.

HOMENATGE A GALAN I GARCIA HERNANDEZ A OSCA

Es llegeixen quartilles de Galarza, Alcalá Zamora i Miquel Maura

Osca, 6. — Ahir se celebrà l'anunciat acte homenatge als capitans Galarza i García Hernández.

Diversos ferroviaris arribaren a Madrid i Saragossa per a depositar coroncs de flors a les tombes dels esmentats capitans, en nom dels ferroviaris d'Espanya.

Al Teatre Olympia se celebrà un mitíng, presidit per l'advocat senyor Manuel Sempere.

En l'acte es procedí a la lectura d'unes quartilles de Galarza, d'Alcalá Zamora i de Miquel Maura.

Les quartilles de Galarza diuen així: "Acaso haya sido preciso estar privado de libertad para que mis palabras tengan sonido en este acto y ante estas tumbas. Si no estuviera en prisión, aun habría venido mi cuerpo, pero no hubiera podido hablar. Es la palabra el vehículo de los grandes pensamientos; pero no puede serlo, a no ser el genio quien la emplee, la expresión de las hondas emociones. Para estas se creó el silencio, que es la elocuencia sublime de las masas. Estuviera yo aquí entre vosotros, ante las tumbas y sólo podría gritar: gritaria como lo hicieron los viejos guerreros que simulaban un ardor combativo con frases coléricas de venganza."

No puede bastarnos que Fermín Galán i García Hernández sean acompañados, en su entrada gloriosa en la Historia, por los lamentos y las lágrimas de un pueblo; no es suficiente que la aureola de heroicidad generosa se ilumine con el colorido de las flores que sobre la tierra que los cubre depositan las mujeres y los hombres de España.

Apenas es nada la exigencia imperativa que demanda la revisión de unos procesos, para demostrar que la ley fué burlada en obediencia al odio; es muy poco esculpir sus nombres en mármolos y grabarlos en oro; todo ello se marchita y pasa sólo la sangre fecunda las páginas de la Historia. La de ellos dice de su grandeza, pero si pasara el tiempo sin que la nuestra se oíendse por la causa que les condujo a la entrega de su vida, ellos merecerían el altar laico de los sacrificios y nosotros el desprecio que acompaña a los cobardes. No ha llevado el tiempo de rezar y llorar, es el tiempo de vencerlos en la villanía de la sorpresa alevosa que utiliza el talión con rencor, sino el cívico juramento que con solemnidad ofrece nuestra causa, la de una España libre, digna i humana, que triunfará con el esfuerzo de nuestros brazos, con el ímpetu de nuestras ideas, con el ejemplo de nuestros mártires."

A los pies de la madre heroica y de la esposa dolorida, tenderemos la corona de nuestra vida, arrancada de allí donde se supo tener con valor, mantener con dignidad y lucir con generosidad humana."

Les quartilles del senyor Nicet Alcalá Zamora estan concebudes en els termes següents:

"Impulsado por la velocidad de la Revolución española y envuelto por la literatura esplendorosa de la verdad, el proceso de Huesca está ya fallado en el enjuiciamiento de la Historia. No hay que discutirlo; basta grabar con la concisión lapidaria de tales sentencias la inscripción que cada lugar reclama: al Régimen, que no agradeció la prolongación de su agonizante existencia e iniquidad; al Poder naciente, que no desmayó por aquella pasajera frustración. Generosidad borrando el proceso, atropellando la revisión, juzgando a los juzgadores. Castigo en la paz de las tumbas mortuorias de mártires de la representación nacional; gloria en las obligaciones del Estado. Gracitud."

Finalment les quartilles de Miquel Maura diuen:

"El humano egoísmo, tan poco propenso a poner en trance, por razón de la tranquilidad, el bienestar, y, sobre todo, la vida en la lucha externa por el progreso, tiene en cambio prodigalidad abnegativa para quienes acortaron a sojuzgarla y supieron elevar sus actos a la altura del ideal."

Por eso, los que pierden la vida en aras de una causa noble, no mueren nunca, porque el tiempo agiganta la excelisitud del sacrificio, culto recuerdo se transmite de generación en generación, envuelto en la aureola envidiable del martirio."

Cuanto militamos bajo la bandera de la libertad, en sus luchas seculares contra la tiranía, inclinados ante las tumbas provisionales de los mártires de Huesca, sintamos el vértigo de las cimas inaccesibles de la gloria y a la vez revelemos el aliento necesario para coronar, cueste lo que cueste, la obra libertadora que tan generosamente emprendieron. Sangre fecunda la de Galán i García Hernández! España entera ha sentido sus salpicaduras y al resonar la sinceridad ciudadana, puesta en pie, exige imperiosamente el Poder que la inmóvil, que deje el paso franco a la libertad y a la justicia."

No es falta de lamentaciones, sino de acción. Puestos en los mártires nuestros pensamientos, honremos su memoria luchando sin tregua ni descanso por el triunfo definitivo de la causa que encarnaron."

Després parlaren diversos oradors, tots els quals foren molt aplaudits.

El president al final, resumí els discursos i digué que sortissin amb ordre per tal d'evitar la intervenció de la força pública.

A la tarda s'organitzà una manifestació que complí el pietós desig dels organitzadors i sense que s'hagués en el més mínim l'ordre visità després el governador per a interessar de la dita autoritat que trametés al govern el desig dels manifestants de què es concedís una ampla amnistia.

El governador així ho va prometre que ho faria.

MITING REPUBLICA A SANT SEBASTIA

Discurs de Unamuno

Sant Sebastià, 6. — Organitzat pel partit republicà de Guipúscoa, se celebrà ahir, al Frontó Urumea, un mitíng pro-amnistia, en el qual prengueren part, entre altres oradors, Clara Campoamor i el senyor Unamuno.

El Frontó estava completament ple de públic i hi havia nombrosos representants dels pobles de la província.

Molta gent hagué de romandre fora per insuficiència del local.

Entre grans aplaudiments s'aixecà a fer ús de la paraula Clara Campoamor.

L'orador advocà per una amnistia i referí diversos incidents ocorreguts a les presons entre els presos i llurs famílies.

Els vius colors amb què l'orador pintà les escenes que descrigué commogueren en gran manera els oients.

Demandà a les dones que prestessin suport a la candidatura republicana.

Les dones — afeix — no tenim vot; però podem inculcar en els nostres marits, germans o fills l'amor a la llibertat, al dret i a la justícia.

Acabà donant un visca a la República, que fou contestat amb gran entusiasme.

El senyor Unamuno, saludat en aixecar-se amb una sorollosa ovació, parlà a continuació i referí episodis de la seva vida en l'exili.

Després manifestà que l'amnistia no ha de demanar-se com intentà el Govern, el qual vol concedir-la perquè sigui perdó al principal causant de la situació actual, que és el rei.

Dirigeix contra aquest grans atacs, expressant-se amb gran apassionament personalista.

Parla després de la joventut basca i diu que en aquests darrers temps ha pogut apreciar que no tan sols es dedica a l'esport, sinó que cultiva un esport fort.

Per tant — afeix — així com sabeu donar puntes de peu a la bala, heu de donar-les també a la corona.

Parla després del problema de les responsabilitats, i diu que es tracta d'excloure aquells que d'aquestes responsabilitats han d'emportar-se la més gran part.

Diu per últim que els seminaris van quedant buit i deserts perquè la carrera ja no té desenvolupament.

Avui és — afeix — l'orador — de molt més esdevindrà la carrera de guàrdia civil (Rialles).

Després de diverses embeccotes

ELS ESTUDIANTS

UN MANIFEST DE LA U. F. E. H.

Madrid, 6. — La Unió Federal d'Estudiants Hispans ha publicat un extens manifest.

El document comença amb aquestes paraules:

"Hace tiempo los estudiantes españoles venimos contemplando una aerie inculcable de agravias originarias del actual régimen, y llevamos con la misma pesadumbre el recuerdo de nuestros extinguidos días recientes y el inminente de los que aguardan."

Relaten els estudiants les incursions que, amb dany per a l'ensenyança, féu el general Primo de Rivera durant la seva Dictadura, per a posar l'ensenyança en mans clericals.

Coneguda és la lluita dels estudiants contra tants desmans.

El document parla després de diversos fets relacionats amb l'actuació del Govern Berenguer i destaca l'actitud de les autoritats contra els estudiants que acudiren a rebre el mestre Unamuno.

Exposend après l'actuació del nou ministre d'Instrucció Pública, del qual diu el citat document que supedita la seva condició de catedràtic a les exigències del règim.

Després, afegeix, els clausures de l'Hospital anexo són ametrallats per la força pública, sense que aquest fet determini per al Govern altra desprecupació que la d'encomanar al ministre d'Instrucció Pública l'extirpació del fur universitari, sense haver procurat abans depurar els fets.

Adverteixen els estudiants en el seu manifest que ha estat destruïda la tasca de tres cursos. La defensiva pugna que les autoritats culturals mantenen davant aquestes agressions al pensament i la consolinga, ha d'abreujar-se per a aconseguir la pau i el bé de tots.

Per això, prèvia consulta als seus mandataris, el Comitè executiu de la Unió Federal d'Estudiants Hispans, declara la incompatibilitat de la vida acadèmica amb el règim de fet imperant a la nostra pàtria, i ho fa convençut més que mai de no servir a cap tasisme polític i de sortir en defensa de les nostres institucions, aquestes mateixes institucions que només van marxar del règim desdenv i contrafors...

El projecte d'una atutal universitària en combinació amb la Rifa Nacional i la dadivositat de les gents, la qual cosa acredita l'infim rang en què els que es diuen davant d'Espanya ocloquen els problemes culturals.

El Comitè Executiu de la U. F. E. H., en comunicar aquest acord als seus mandataris, exalta el seu més acabat compliment per tal d'aconseguir que les tasques acadèmiques tinguin, amb independència del règim—sota el qual són imposibles—total realització, procedint cada Federació i Associacions, amb l'autonomia que disposa a complir els seus fins, segons les seves aspiracions particulars.

El document acaba dient: "Periclitados de la trascendencia de nuestro acuerdo, entendemos, en estos momentos de honda y fundamental perturbación, que el más eficaz medio de defensa es el silencio."

El document acaba dient: "Periclitados de la trascendencia de nuestro acuerdo, entendemos, en estos momentos de honda y fundamental perturbación, que el más eficaz medio de defensa es el silencio."

El document acaba dient: "Periclitados de la trascendencia de nuestro acuerdo, entendemos, en estos momentos de honda y fundamental perturbación, que el más eficaz medio de defensa es el silencio."

El document acaba dient: "Periclitados de la trascendencia de nuestro acuerdo, entendemos, en estos momentos de honda y fundamental perturbación, que el más eficaz medio de defensa es el silencio."

El document acaba dient: "Periclitados de la trascendencia de nuestro acuerdo, entendemos, en estos momentos de honda y fundamental perturbación, que el más eficaz medio de defensa es el silencio."

El document acaba dient: "Periclitados de la trascendencia de nuestro acuerdo, entendemos, en estos momentos de honda y fundamental perturbación, que el más eficaz medio de defensa es el silencio."

El document acaba dient: "Periclitados de la trascendencia de nuestro acuerdo, entendemos, en estos momentos de honda y fundamental perturbación, que el más eficaz medio de defensa es el silencio."

Avui hi haurà Consell de ministres

Madrid, 6. — El cap del govern s'ha passat tota la tarda a la presidència.

El va visitar el general Jordana, i van conferenciar abans extensament sobre qüestions del Marroc.

En sortir del despatx del president, l'alt comissari va dir als periodistes que demà passat se'n tornaria a Tetuan.

L'almirall Aznar digué que hi ha tranquil·litat. Demà — afeix — hi haurà Consell de ministres, i tractarem de nombrosos assumptes de tots els departaments i canviarem impressions sobre les qüestions d'actualitat.

Conferència de Samblancat a València

València, 26. — Al Circol Radical Conjuracionista, va donar una conferència el senyor Samblancat, a la qual assistí una gran concurrència.

Després de fer el doctor Concejero la presentació del senyor Samblancat, va dedicar unes paraules de record als capitans García Hernández i Galán.

En ocupar la tribuna l'orador, fou acollit amb una perllongada ovació. Tractà el tema "La educació en Espanya", que fou subratllada amb constants ovacions pel públic.

Després es referí als errors comesos durant la passada dictadura, i es va mostrar conforme amb la revolució ha de donar l'esdevinut a Espanya.

En finalitzar l'acte, el senyor Samblancat fou ovacionat. El doctor Concejero va cloure l'acte.

baçió que vive España, que sólo quienes estén desarmados puede dedicarse a la ciencia colocándose de espaldas al bien, a la verdad y a la justicia, bajo cuya tutela nos colocamos nosotros."

Signen el manifest el comissari general president Antón Maria Sbert i el comissari secretari accidental Angel L. Ganiñel.

EL PROBLEMA ESCOLAR

Reunió de catedràtics

Madrid, 6. — Ahir al matí celebraren una reunió els catedràtics que de diverses Universitats han vingut a la Cort a prec del ministre d'Instrucció Pública, per tal de veure d'arribar a una solució sobre el problema escolar.

Després de llarga esona, s'arribà a redactar unes conclusions que encara no han estat lliurades a la premsa, però que hom creu que seran suficients per a normalitzar la situació estudiantina.

Incidents a l'Escola Normal de Mestresses

Se suspelen les classes

Madrid, 6. — A l'Escola Normal de Mestresses, en anar-se a reprendre avui les classes, després de les vacances de Setmana Santa, s'han promogut alguns incidents.

Un grup d'alumnes barrà el pas a les que es disposaven entrar a classe.

En vista de les coaccions, s'han suspès les classes fins a nova ordre.

LA SITUACIO A L'INDIA

Gandhi està greument malalt

Delhi, 6. — Es confirma que Gandhi, esgotat per la vida d'intens treball i a les privacions a què s'ha sotmès des de fa diversos anys, està greument malalt, inspirant serioses inquietuds a les seves dones de la seva intimitat.

El doctor Anazay, leader del Congrés musulman i amic íntim de Gandhi, ha fet públic el precari estat de salut de l'apòstol nacionalista indi. "Si vol conservar la seva vida—diu—el seu doctor—haurà—descansar una llarga temporada."

Gandhi ha degut renunciar a assistir a diversos actes públics de propaganda. Té 64 anys d'edat i s'ha enflaqueït tant que sols pesa 47 quilos, però la seva energia extraordinària causa sorpresa als metges—Fabra.

Una resolució sobre els disturbis

Nova Delhi, 6. — La Conferència islàmica pan india ha votat una resolució sobre els disturbis que s'han produït recentment, deploant les activitats agressives dels elements d'extremisme, que han donat com a resultat tumultes greus i sembla amenaçar amb una guerra civil.

Ensenza el president d'aquesta Conferència ha censurat els desigs de revenja que es manifesten entre alguns elements islàmics i recomana que en tot moment es respectin les dones, els vells i els nens.

Aquesta Conferència aprovà també una resolució en la qual es critica el paper exercit per la Delegació indostànica del Punjab, a la Conferència de la taula rodona. — Fabra.

Uns deu mil morts a Cawnpore

Londres, 6. — Comunicen de Bombai al "Daily Telegraph", que en els tumultes de Cawnpore entre indis i musulmans van morir uns deu mil persones, especialment dones i nens. Aquesta matança, feta a sang freda i sistemàticament, va durar tres dies.

Les tropes han restablert l'ordre, però l'èxode musulmà continua. — Fabra.

Uns desconeguts fan desc

ALCAMENT MILITAR A LES ILLES MADERA

A Funchal ha tingut lloc un pronunciament

París, 6. — El "Petit Parisien" diu que hi ha hagut un pronunciament militar en aquella ciutat. El delegat especial del govern en aquelles illes, així com els governadors civil i militar han estat detinguts. S'ha encarregat del comandament el general Souza Dias, per ésser el més antic en la seva graduació.

L'ordre no s'ha alterat. — Fabra.

Els rebels amos de la situació

París, 6. — El "Petit Parisien" reproduïx un despatx de Funchal al "Times", relatiu als successos que es descabellaren ahir.

Segons aquest despatx, les tropes locals i les trameses com a reforç de Portugal, sembla que s'han sublevat, unit-se als elements rebels.

També es diu que els rebels s'han fet amos dels principals edificis i que els Consells han estat avisats que els interessos estrangers seran respectats, i s'afegix que molt aviat serà reanuda el tràfic en condicions normals.

El general Dias, nomenat governador civil i militar, amb plens poders, ha declarat que no acceptarà cap instrucció que no s'ajusti estrictament als preceptes constitucionals.

El despatx afegix que el Govern portugués trametrà de seguida a Funchal dos batallons de guerra i 500 homes de tropa.

Fins ara no s'ha produït cap incident veritablement seriós. — Fabra.

Mobilització de tropes

Funchal, 6. — Han estat cridades a files les quintes de 1929 i 1930, així com els oficials de la reserva.

Tots els punts estratègics han estat ocupats per l'artilleria.

Per ara hi ha ordre. — Fabra.

AL JAPÓ

Tòquio, 6. — Han començat a deixar-se sentir els efectes de la signatura del Tractat naval de Londres.

Per ordre de les autoritats navals han estat acomiadats vuit mil obrers que treballaven a les drassanes. — Fabra.

A XINA

22 comunistes executats

Pekín, 6. — A Tsé-Nan han estat executats 22 comunistes, entre els quals hi havia una dona. — Fabra.

A FRANÇA

Els minaires

Lille, 6. — A la conca minera la tranquil·litat és completa i a pesar de les excitacions que fan els comunistes en contrari, cada dia augmenten els obrers que es reintegren al treball. — Fabra.

Decideixen declarar la vaga

Saint-Etienne, 6. — Acedint a una iniciativa dels comunistes, els obrers de les mines han decidit declarar-se en vaga dimarts. — Fabra.

Santiago Alba a París

París, 6. — Ha arribat a aquesta capital l'ex-ministre espanyol senyor Santiago Alba. — Fabra.

TERRATREMOLS I TEMPORALS

Un huracà al Japó

Tòquio, 6. — Un huracà, acompanyat de pedregada, ha devastat l'aeròdrom militar de Tachiarai a l'illa de Kiu-Siu. Han resultat quatre persones mortes i 12 ferits. 21 avions han quedat totalment destruïts i molts d'altres amb avaries d'importància.

També diversos edificis dels voltants del camp d'aviació han sofert danys importants. Les pèrdues s'estimen en 12.400.000 francs. — Fabra.

Noves sotragades a Managua

París, 6. — El "Matin" publica un comunicat de Managua dirigit al "New York Herald", donant compte d'aver-se sentit ahir noves sotragades sinistres, que causaren la mort a cinc persones.

Aquests infelços es trobaven buscant entre les runes del que fou l'edifici alguns restes dels seus mobles, i moriren a conseqüència d'haver-se enfonçat alguns taulers que encara no havien caigut. — Fabra.

Tempestes a Nova Zelanda

Wellington, 6. — La regió Sud de Nova Zelanda del Nord ha sofert danys d'importància a causa del gran temporal que s'ha desencadenat, i que ha originat grans inundacions.

Fins ara se sap que han mort cinc persones i ferides nou més. — Fabra.

A ANGLATERRA

Els senyors Curtius i Brun- ning, invitats a anar a Londres

París, 6. — El corresponent del "Petit Parisien" a Londres, diu que el Govern britànic ha invitat, per mitjà de l'ambaixador d'Alemanya a Londres, el Canciller senyor Brunning i el ministre d'Afers Estrangers doctor Curtius, perquè efectïn una visita amistosa, amb caràcter privat, a Londres, durant el mes actual.

Segons el mateix corresponent, també s'espera a la capital anglesa la visita del senyor Briand. — Fabra.

Botadura d'un pailebot de 42.000 tones

Londres, 6. — L'edició continental del "Daily Mail" dona compte d'haver estat batot a l'aigua, ahir, a Clyde, el pailebot anglès "Empress of Britain", enorme pailebot flotant de 42.000 tones.

Assistí a l'acte una multitud enorme, calculada en un milió de persones. — Fabra.

A ALEMANYA

Una invitació del Govern anglès

Berlin, 6. — L'Agència Wolff confirma l'exactitud de la informació anglesa, segons la qual el Govern britànic ha fet arribar al canceller, senyor Brunning, i al ministre d'Afers Estrangers, doctor Curtius, per mitjà de l'ambaixador d'Alemanya, una invitació perquè facin a Londres, en el mes d'abril, una visita de caràcter particular.

El Govern anglès afegix l'Agència Wolff té la intenció de dirigir propiament als senyors Brunning i Curtius una invitació oficial perquè vagin a Chequera.

Aquesta idea ha estat acollida amb satisfacció per part d'Alemanya, i els senyors Brunning i Curtius aniran amb molt de gust a Anglaterra.

Es tracta en aquest moment, la data del qual no ha estat fixada encara, de celebrar converses íntimes i amistoses sobre totes les qüestions d'interès comú per als dos països. — Fabra.

Detenció de 187 comunistes per fer propaganda antireligiosa

Berlin, 6. — A pesar de la prohibició dictada per la Prefectura de policia, els comunistes han tractat de fer propaganda antireligiosa en quèst dies de Pasqua.

A diversos llocs de la capital s'han format manifestacions, i en altres, grups de comunistes anaren de casa en casa pronunciant allocucions contra la religió.

Amb aquest motiu s'han produït nombroses col·lisions entre manifestants i patrulles de policia.

S'han parat 187 detencions. — Fabra.

LA CRISI ROMANESA

Titulescu encarregat de formar Govern

Bucarest, 6. — El rei Carol acceptà la dimissió del gabinet presentada pel senyor Mironescu.

El sobirà començà les consultes cridant el cap dels liberals senyor Duca, el cap dels nacionalistes senyor Iorga i la fracció liberal que dirigeix el senyor Jordí Bratiano.

Ha estat cridat telegràficament el senyor Titulescu, ambaixador a Londres, per confiar-li l'encàrrec de formar govern. Cas d'acceptar, es creu que dirigirà tots els seus esforços a formar un gabinet de concentració de totes les forces polítiques i de no aconseguir-ho, tractarà d'assegurar-se la col·laboració de les més prestigioses figures del Parlament sense distinció de matissos polítics.

Es considera que una de les causes d'aquesta crisi ministerial han de buscar-se en la desastrosa gestió econòmica dels diferents ministeris que han passats d'un temps a aquesta part del poder i a la negativa de les potències estrangeres a fer un emprèstit a Romania. — Fabra.

A AUSTRÀLIA

Ha estat aprovat un projecte de pla triennal a imitació del quinquennal soviètic

Sydney, 6. — La conferència laborista de Nova Galles del Sud aprovà per 57 vots contra 44 un projecte de pla triennal inspirat en les mateixes bases del plan quinquennal dels soviets.

A Brunswick, localitat dels mateix Estat, amb motiu d'una reunió de comunistes i antireligiosos, es concentrà un gran nombre d'afiliats al comunisme. Les autoritats havien prohibit que desfilassin en manifestacions pels carrers de la ciutat, la qual cosa motivà diversos tumults perquè els manifestants, formant grups insistien en circular per les principals avingudes. Es practicaren diverses detencions i resultà ferit un agent de policia.

Un grup antireligiós penetrà a l'interior d'un temple durant la celebració dels oficis i fets líquids repugnants. Amb tal motiu es reproduïren els anduralls. — Fabra.

EL TEATRE

NOVETATS. — "Marius", comèdia en quatre actes, de Marcel Pagnol, traducció de Josep Maria de Segarra

"Marius" és una comèdia de costums, que pot prendre's com a model en aquest gènere. Reflecteix l'ambient d'una taverna del port de Marsella. No hi intervé més que gent vulgar, gent que fan olor de poble: el taverner i el seu fill; una venedora de mariscos i la seva filla, un comerciant enriquit i tabolot, i cinc o sis personatges epíclids.

Tota aquesta gent entra i surt de la taverna, parla banalment i pintorescament, beu, juga, es baralla. L'acció no sembla gaire lligada, gaire ben trabada. Hi ha en totes les escenes una aparent dispersió. Esquemàtica l'acció, no sembla pas que hauria de servir per a bastir-hi quatre actes. El fill del taverner és un somnador que té la dèria de viatjar. Sembla emmetzinat d'aquella invitació al viatge, de Baudelaire. L'olor, per exemple, d'una fruita tropical, que compra a una venedora ambulante, el deixa com en èxtasi. La filla de la venedora de marisc n'està, però, enamorada. Aconseguirà fer-lo seu. Comprèn, no obstant, quan ja és a punt de fer-li renúnciar a la gran insuïda de la seva vida que els seus somnis frustrats el faran desgraciat i preferirà ésser ella la sacrificada. Ella mateixa l'impulsarà a partir...

Aquesta lluita entre l'amor i la pròpia vocació, entre la dona i els impulsos més idealistes del cor, és molt bella i dramàtica. Però l'autor no hi resol gaire. A penes la fa aparent, sensible. És només com l'ànima de la comèdia. Li fa de suport, traba les escenes disperses i fa suar com una alenada de ocells a la superfície de l'obra. Habitualment, però, desapareix sota la gran fullaraca barroca i pintoresca dels contes i de les anècdotes, dels acudits i dels trucs que l'autor hi acumula. L'obra pren el mateix desordre de la vida.

Però és un desordre calculat de la manera més artística. Comèdia lleugera com és, no es pot pas dir que sigui escrita amb lleugeresa. Poques vegades podrà dir-se amb més raó.

A BELGICA

El Congrés anual del partit obrer

Brusselles, 6. — Amb motiu del congrés anual del partit obrer belga se celebrà una gran reunió internacional, assistint personalment a Bèlgica, França, Anglaterra i Alemanya, com també delegats dels "fascistes" italians. F. — aprovada una resolució declarant que el partit obrer belga consagrarà tots els seus esforços a la lluita contra qualsevol possibilitat de noves guerres, advocant per a la reducció dels armaments a tots els països amb l'objecte d'establir l'equilibri internacional. — Fabra.

A GRECIA

La llibertat de la premsa

Atenes, 6. — El projecte de llei en el qual es proposen diverses mesures concernents al règim de premsa, ha originat una viva agitació.

Tots els diaris, tant els de l'oposició com els governamentals, publiquen violents articles per considerar aquestes mesures com a atemptatòries contra la llibertat de què ha de gaudir la premsa per a tractar dels assumptes públics.

El senyor Tsaldaris ha declarat que s'esforçarà tot el que sigui possible per tal d'impedir que sigui aprovat aquest projecte. — Fabra.

Charlotte anuncia per a dimarts el seu viatge a Barcelona

Niça, 6. — L'estància del famós cineasta Charles Chaplin, "Charlotte", continua essent el tema preferent de les gasetes periodístiques. Es fa observar que Charlotte sent una especial predilecció en no assistir als actes per als quals el comproment a assistir i constitueixen una propaganda. Ahir, per exemple, se l'esperà en va en un gran banquet de 1.500 coberts i que presidia el ministre de Turisme.

Ha promès que el dimarts assistirà a la primera representació a Monte Carlo de "Lucas de Ciudad", a la qual assistiran res menys que el príncep de Mònaco, el duc de Connaught i altres personalitats que es troben a la Costa Brava, però són tots els que aposten que Charlotte, com ha fet altres tantes vegades, donarà un desaire als que aposten la seva persona per fer propaganda.

Charlotte ha qualitat de fantasia la història que ha circulat prop de la seva protecció a la senyoreta Florentina Constantinescu, bella rumana Charlotte se'n portava a Amèrica per que els diaris de París donen que impressionar alguns films. Rient, ha dit que aquella senyoreta li era totalment desconeguda i que s'hauria descobert ella mateixa.

Finalment, si no menteixen les cròniques, sembla que Charlotte empenydrà el viatge a Barcelona el vinent dimecres o dijous. Així ho assegura quan menys els senyors. — Fabra.

ROMEA. — "Els criminals", drama en tres actes, de F. Bruckner, traducció de Millàs-Raurell

"Els criminals" és una visió pètrida com poques de la humanitat. Obra ben representativa d'una època i d'un poble, com el germànic, que té tots els valors morals en crisi, i que s'esforça a trobar una nova moral que el satisfaci i apaiïgui les seves inquietuds, que assereni i clarifiqui la terbolesa de la seva vida.

L'autor ens presenta una casa de veïnat, una de tantes cases de veïnat com hi ha en totes les urbs popeloses, rusc de la humanitat més diversa. Partida la casa per un pla vertical, en veiem els seus diversos departaments i assistim a les intimitats dels estadaus. L'espectacle és amarg, trist, sinistre i una mica grotesc. Els sentiments als quals, tradicionalment, hom ha acordat més pudència i més elevació, hi tenen alguna cosa de vil i de repugnant. Per tot la degradació o el fracàs sense grandesa. Veïem una vella que té diners per haver abusat de la confiança d'un parent; un baranda ben plantat, que viu de les dones; una mare que abans d'infantar, impulsada per la misèria, es ven el fill; una dona que, per gelosia, escanya a una altra; un adolescent enamorat d'una dona de quaranta anys, el fill de la qual és el seu amic més car; un invertit i un poca-vergonya que l'exploita; un amant que obliga a avorir la seva estimada... Totes aquestes viles i humiliacions, tots aquests sentiments impotents o fracassats i altres de tan difícil enumeració com aquests, són exposats d'una manera clara i vigorosa per l'autor. Segons tenim entès el traductor ha atenuat una mica certes expressions; però evidentment no els ha llevat realisme ni en deu haver aminorat la seva força. El diàleg és contundent, agre i cantellut, com correspon a una concepció tan negra de la vida. Probablement, en català no havia estat representat res de tan atrevit pels sentiments que s'hi expressen, ni fins-dintre d'una absoluta correcció i bon gust literari — per la contundència dels conceptes.

L'autor lliga amb traça les diverses accions que s'insinuen de bon començament, i dona al microcosmos que planta a l'escena una absoluta unitat. Un procediment enginyós, i teatralment molt expressiu, li permet de vencer la monotonia que el trinxament de l'acció, amb tants de quadros com necessita, podria donar a l'obra. L'escena representa, com ja hem dit una casa partida per un pla vertical. Veïem els seus compartiments, els quals s'il·luminen o s'apaguen i desapareixen en la fosca, segons les necessitats de l'acció. Podem presenciar així diverses accions a l'hora, o accions que se succeïen en diversos departaments, sense telons i sense interrupcions. Aquesta rapidesa, així com l'absència de detalls que no siguin d'un gènere o d'un dramatisme pujats — els dos únics tons que com a bon melodrama dona "Els criminals" — fan que l'espectacle sigui, sobretot durant el primer acte, d'una intensitat apassionant.

En el segon acte, i per un procediment semblant de dividir l'escena en compartiments, assistim a diversos tribunals de justícia en els quals compareixen alguns dels personatges que hem vist a l'acte anterior, per fets certs o imputats, però en tot cas realitzats per exigències d'una natura anormal o sota l'impetuositat de circumstàncies adverses. En aquest acte s'acleara i precisa la idea de l'autor, que vol demostrar que al món, segons les lleis i la moral, tots som o podem esdevenir una colla de criminals, i que més criminals que aquells que els jutges tanquen a la presó ho són moltes persones que van lliurement pel món i, entre elles, els mateixos jutges que en nom del poble, condemnen i castiguen.

L'obra esdevé així una obra de tesi. L'autor no repara en els procediments i cau en exercicis d'una retòrica excessiva per excitar el sentimentalisme fàcil. Altament, ens dona massa mastegades les idees i, en el seu afany partidista, fa massa estúpids els jutges, massa primaris els processos i excessivament simple el mecanisme de la justícia. El virtuosisme teatral de l'autor, però, no minva gots; aconseguim de mantenir lligades les diverses accions per la finalitat que les inspira, i tenim, constantment, l'interès dels espectadors.

En el tercer acte, ens trobem, altra volta, en aquell interior del bast fàl·lus. La vida hi segueix igual amb la seva anar i la seva tristesa, donant víctimes a la injusta justícia dels homes i pàl·lid inabecable a la crònica del fet divers, tràgic i estúpid, sense grandesa i sense poesia.

Es, doncs, tot plegat, ho repetim, tant per la tècnica com pel contingut, una obra ben representativa dels nostres dies; una obra singular que segurament desvetllarà la curiositat del públic, amb la seva atracció misteriosa i el seu torbador encis moribós.

El no caldrà que afegim, després del que més amunt hem dit sobre les qualitats del diàleg, que la traducció que n'ha fet Millàs-Raurell, és d'un dramatisme trepidant.

Francesc Fontanals ha resultat amb escales proporcionals la disposició escènica i ha fet uns decorats de molt bon gust. Altament tota la complicació es

aquella taverna no és un teló pintat, sinó que darrera d'ella hi ha un port i un poble que treballa i que canta, que plora i riu, i somnia, amb les mateixes dissorts i alegries, amb les mateixes il·lusions i fracassos que veïem néixer, florir i morir-se en la taverna.

DOMÈNEC GUANSE

NOTES OFICIOSES

ROMEA

L'èxit d'"Els Criminals"

Ja té ROMEA "l'obra". Quatre representacions es porten donades de "Els Criminals" i en les quatre, una hora abans d'acabar-se el teló, s'ha penjat el cartell: "Quen despatxades totes les localitats i entrades generals". Un èxit fulminant, com es veu. El públic, sorprès al principi de l'originalitat de la presentació i predisposat ja a favor de l'obra, queda captiu poc després per l'interès de l'acció i l'alt valor d'humanitat dels personatges, i es lliura i aplaudeix, i coment llavors entusiasmàticament moltes i molt belles frases de l'obra, així com la interpretació que li dona la companyia de ROMEA i sobretot la creació de Maria Vila i Pius Davi en els protagonistes, magnífics de gest, d'actitud i de naturalitat.

Exit de presentació, d'interpretació, de públic i de crítica, poques vegades tan unànime en registrar que "Els Criminals" és una obra moderna, de qualitat i d'extensa vibració de vida, ROMEA, com diem, ja té "l'obra" per a la temporada que comença, que figurarà en el cartell segurament tant, o més tal vegada, que "El procés de Mary Dugan" i "El Carrer", i veurà tot Barcelona.

Dissabte de Glòria debutà en aquest teatre la companyia que dirigeix Salvador Mora, amb la comèdia satírica d'Arniches, Abat i Lucio, "Los chararillos", aconseguint aquest notable artista, junt amb Amalia Sánchez-Artijo i Joan Espanaleón, un èxit entusiasta, que s'ha vist reformat en les representacions de diumenge i dilluns.

Sabada és la probitat artística de la formació Sepúlveda-Mora, que presenta les obres amb la deguda propietat i ajustadíssimes d'assaig; el públic del Goya ha sabut valcar aquesta bona condició i ha rebut amb aplaudiments unànimes els disciplinats artistes que dirigeix el gran actor Salvador Mora.

Seguidament aquesta companyia presentarà al nostre públic les estrenes de més gran èxit a Madrid i de conformitat amb el que té anunciat, dijous vinent, dia 9, estrenarà el sainet de Pilar Millán Astray, "Los amores de la Nati", el famós sainet que, estrenat a Madrid un mes abans del Dissabte de Glòria, ha servit per la reobertura de la temporada, cosa que en realitat pot dir-se de molt poques obres còmiques. Pilar Millán Astray ha promès venir a recollir els aplaudiments del públic de Barcelona, i assistirà, per tant, a l'estrena del seu sainet, ja famós.

Esdeveniment a la nostra vila per obra i gràcia de la iniciativa de la Societat Els Tres Pins.

La conferència que ahir, di-luns, va donar al Teatre Sagarra el jove advocat i periodista Domènec de Bellmunt, va tenir la virtut de mobilitzar tota la gent d'aquelles contrades, i de despertar una expectació, de la qual donaven fe no solament els homes i dones de Cardedeu, sinó les nodrides representacions de Granollers, Mollet del Vallès, Martorell, Sant Sadni de Noya, Sant Joan de Vilatorrada, Sant Celoni, Molins de Mar, i d'altres.

CONFERÈNCIA

De Domènec de Bellmunt

Esdeveniment a la nostra vila per obra i gràcia de la iniciativa de la Societat Els Tres Pins.

La conferència que ahir, di-luns, va donar al Teatre Sagarra el jove advocat i periodista Domènec de Bellmunt, va tenir la virtut de mobilitzar tota la gent d'aquelles contrades, i de despertar una expectació, de la qual donaven fe no solament els homes i dones de Cardedeu, sinó les nodrides representacions de Granollers, Mollet del Vallès, Martorell, Sant Sadni de Noya, Sant Joan de Vilatorrada, Sant Celoni, Molins de Mar, i d'altres.

DOMÈNEC GUANSE

tres pobles que no recordem en aquest instant.

Al Teatre Sagarra, ple de gom a gom, no podia encabir s'hi tanta gent, i en previsió d'aquesta èxit foren instal·lats altaveus que deixaven or clarament la conferència al cafè contigu, també ple, i al carrer, on així mateix s'havia reunit una multitud que s'atapeïa a les portes del teatre.

L'acte començà a les quatre de la tarda amb un breu parlament de presentació del president de la Societat Els Tres Pins, que fou molt aplaudit.

Seguidament féu ús de la paraula el jove i intel·ligentíssim secretari de la Societat, el qual parlà dels problemes locals més vius, i sabé arribar al cor de la multitud parlant a tothom dels deures de ciutadania i catalanitat.

Fou ovacionat amb gran entusiasme per la claretat i l'ortografia excel·lent que sabé demostrar.

En aixecar-se Domènec de Bellmunt, el públic el rebé amb entusiastes aplaudiments.

El jove orador del Partit Català Republicà començà saludant aquelles terres del Vallès que amb tant de zel saben treballar per l'ideal.

Digué que havia escollit embaixat les paraules del secretari de l'entitat, i que l'entusiasme de la multitud li havia servit de baròmetre per apreciar la vibració ciutadana que arborava aquella vila.

Digué que amb l'embranchada d'aquesta força popular no deixarien ni un cànic per remei ni un dictador per a llavor. Que la fe democràtica era a tots els cors i a totes les escoles i que diumenge vinent es posaria a prova fent triomfar brillantment, contundentment, la candidatura catalanista republicana.

Domènec de Bellmunt, que fou interromput a cada paràgraf pels aplaudiments del públic durant el seu llarg discurs, digué que el projecte de la veritat en aquests moments tan importants de la vida política catalana delimitava perfectament els camps i separava els bons dels dolents, els sincers dels hipòcrites, els emboscats dels que donen la cara.

Parlà dels ideals de catalanitat, i defensà la República amb paraules vibrants, i acabà demanant al poble de Cardedeu que per dignitat, per amor a Catalunya, per amor a la democràcia, sota el signe de la guerra als països i als dictadors, fes triomfar la candidatura catalanista republicana.

El públic ovacionà llargament el conferenciant, i en sortir del local i en arrencar l'automòbil en què es traslladà a Barcelona, el féu objecte de noves preves de simpatia.

LLINAS DEL VALLES

Votada a l'Ateneu :: Conferència. Amnistia :: homenatge a la Voltes

Dissabte passat, a l'Ateneu, l'Agrupació Santiago Rossinyol representà "Gent d'ara" i "La sala de rebre", amb èxit esclatant.

En un intermedí, Francesc Moratons recità poesies.

La sala estava plena de gom a gom, i tothom sortí molt satisfet de la vetllada, que anava a profit del Patronat Local de la Vellesa.

— Diumenge, al Centre Federal donà una conferència el senyor Martí Bonet, del partit radical socialista, sobre el tema: "El nostre deure polític en l'hora actual".

Fou presentat pel director Joan Codina amb un breu i eloqüent parlament.

Es va transmetre el següent telegrama: "Excm. Sr. President del Consell de Ministres. Madrid.

Centre Federal en conferència pública auditori unànime demana concedir amnistia política i social. Cases, president. Serra, secretari".

Acabat l'acte, entre els socis es recaptaren 45 pessetes destinades a les llibres d'estalvi que seran lliurades als vells que homenyarà el Patronat la propera Pasqua.

PARERA HORA

DE BARCELONA

EL MITING DE DEMA AL POBLE NOU

Els organitzadors d'aquest acte ens comuniquen que a darrera hora ha calgut canviar el local per a la seva celebració. En lloc del que hi havia anunciat (Cinema Catalunya) el miting se celebrarà al CINEMA IDEAL, establert al carrer de Wad-Ras, números 100 i 102.

ELS ESPORTS

NATACIÓ

A la piscina del O. N. Barcelona

LA SENYORETA MARIA LLUISA VIGO VA BATRE EL RECORDELS 100 METRES ESTIL LLIURE

Diumenge passat tingué lloc a la piscina del O. N. Barcelona la segona eliminatòria dels cent metres estil lliure femenins per al premi Kappel. Aquesta jornada, en la qual s'aplicaven els corresponents handicaps, féu que totes les carreres fossin durament disputades i que en ella poguessin fer gala les nedadores del constant progrés de la nostra natació.

Sens dubte els lloers d'aquesta jornada calgueren ben merecidament sobre la figura de la coneguda campiona Maria Lluïsa Vigo. Ella, en magnífica carrera, en la qual hom va poder constatar el ferm entusiasme de totes les concursants, baté el rècord de Catalunya dels 100 metres estil lliure, que posseïa Mercè Basols, per un marge de dos segons.

Maria Lluïsa Vigo efectuà una carrera plena de regularitat, i vencé en els darrers metres, després d'un ferm esforç. Aquesta nova gesta la col·loca al cap de les nostres millors nedadores, títol guanyat ben merecidament i que a nosaltres tant ens plau de remarcar. Seríem injustos si no consideréssim també esplèndida la carrera efectuada per les senyorettes Torrents i Almacelles, totes dues nedadores de fons i que en aquesta carrera de velocitat aconseguiren temps verament magnífics.

Les altres nedadores, per no ésser menys que les seves companyes, efectuaren quasi totes un temps molt per sota del que d'elles s'esperava, cosa que fa pensar que s'ha entrat en la nova era de la natació femenina a casa nostra.

50 metres amb handicap, senyorettes infantils

1. Wheeler, h. 14 s., en 53 s. 9-10.
2. M. T. Serinyà, h. 2 s., en 55 s.
3. E. Soriano, h. 8 s., en 57 s. 2-10.
4. A. Rubio, o. h., en 57 s. 2-10.

Primera sèrie. — 100 metres, amb handicap

1. Sta. Flora Palatch, h. 8 s., en 2 m. 5 s. 8-10.
2. Sta. A. Palau, h. o. s., en 2 m. 8 segons.
3. R. Verge, h. 16 s., en 2 m. 13 seg.
4. A. Trigo, h. 21 s., en 2 m. 13 s.

Segona sèrie

1. D. Granicher, h. 11 s., en 1 m. 43 s.
2. M. Massanella, h. o. s., en 1 m. 47 s. 4-10.
3. Fanny Palatch, h. 2 s., en 1 m. 48 s. 5-10.
4. C. Soriano, h. 7 s., en 1 m. 49 s.
5. M. Guslis, h. o. s., en 1 m. 50 s. 5-10.
6. C. Segura, h. o. s., en 1 m. 54 s. 5-10.

Tercera sèrie

1. Maria Lluïsa Vigo, h. 12 s., en 1 m. 20 s. 9-10.
2. Josefina Torrents, h. 8 s., en 1 m. 33 s. 9-10.
3. Maria Aumacelles, h. 6 s., en 1 m. 33 s. 9-10.
4. Rosa Nadal, h. o. s., en 1 m. 34 s. 6-10.
5. Carme Prieto, h. 1 s., en 1 m. 35 s. 5-10.

Van a la final les senyorettes:

Maria Lluïsa Vigo, Maria Aumacelles, Mercè Massanella, Antonia Palau, Josefina Torrents, Dolores Granicher, Flora Palatch.

NOVA JUNTA DIRECTIVA

El Club Natació Atlètic ens comunica que la seva nova junta directiva ha quedat constituïda així: President, En Tomàs Palmada. Vice-president, En Victòria Pal. Secretari, En Francesc Zaragoza. Vice-secretari, En Joan Torres. Tresorer, En Josep Juhà. Comptador, N'Albert Fàbregues. Conservador, En Benjunt Mistic. Vocals: En Josep Eceiza, En Ferran Manresa, i En Pelegrí Pinyol. Vocals esportius: En Gabriel Sust, En Joaquim Poch i En Ramon Artigues.

Els desitgem força encerta.

FESTIVAL PRO CLUB NAUTIC DE TARRAGONA

Diversos intents de rècord en programa definitiu, de la festa que el Club de Natació Barcelona organitza per a dissabte vinent, dia 11, a la nit, a la seva piscina de l'Escullera de Lleuant, a benefici del Nautic de Tarragona.

La capa de rècords sempre ha estat un poderós incentiu per a festes de la naturalesa i importància de la que s'organitza amb tan plausibles fins. Certament que no podia presentar-se millor ocasió per a donar a tals intents el relleu merescut. Llevat de lleugeres variacions,

el programa de proves, a part dels referits intents de rècord, comprendrà les següents:

Dues carreres infantils de 33 i 50 metres.

Carreres femenines, comprenent la final dels 100 metres del Premi Kappel i l'estimada cooperació del Club Femení d'Esports.

Carreres de 100 metres, en els tres estils corrents, prenent part en elles una selecció d'elements que més han aconseguit destacar-se en aquests darrers temps, i que sens dubte causaran grata sorpresa per comptar-se veritables revelacions, que, junt amb altres ja coneguts, i contra tot pronòstic, hom creu que seran els definitius vencedors de les formoses Copes Vicents Bosch.

Concurs de salts, a càrrec dels nostres millors saltadors, especialitat que el gran públic espera sempre amb especial ecplaença.

Per si aquest conjunt esmentat no omplís ja la major part d'un festival, la fase de més interès i expectació la constitueix, sense cap mena de reserves, l'aferrissada lluita que hauran de lluitar-se els equips de primera categoria C i D, capitanejats, respectivament, pels coneguts waterpolistes genyors Cruells i M. Trigo, per a la possessió del Campionat d'Hivern, que, després d'una brillant actuació de tots els equips concurrents, arribarà al seu grau màxim disabte a la nit.

Els comentaris i pronòstics variats, respecte als seus possibles resultats, que es vénen fent amb mires a aquesta sessió final, són el millor elogi que, per de prompte, se li pot atribuir. No en va figuren en els dits equips elements tan valuosos com González, Schulz, Zwiller, G. Jiménez, Parés, Gamber i tants altres de primeríssima línia.

Aquestes finals comprenen tres carreres de 100 metres (crawl, braça i esquena), rellius 5 X 50 lliure i partit de water-polo.

D'un moment a l'altre quedaran exposats els cartells anunciadors, i hom espera que el públic sabrà correspondre amb escreix a la crida, donada la finalitat de la festa, el producte íntegre de la qual anirà a engruixir la subscripció oberta per a la reconstrucció de l'edifici del Club Nautic de Tarragona, devastat pel temporal de pluges que flagellà aquella ciutat el mes d'octubre darrer.

Per a l'adquisició de llotges existeixen comandes que el Club Natació Barcelona es prepara a l'atendre.

Tonades les simpaties que gaudeix el Club tarragoní dins la gran massa esportiva, el C. N. B., com a organitzador, tracta de donar la màxima popularitat a aquest acte benèfic. A aquest fi ha establert preus sumament módics, en consonància amb aquest desig, que és d'esperar contribuirà a aconseguir els alts fins perseguits, tant benèfics com esportius, per la nostra primera entitat de natació.

El Martinenc, campió de Segona Categoria

Els festivals d'ahir per a celebrar el triomf

Ahí, a Sant Martí, com en els bons temps del futbol, estava de festa. L'equip representatiu d'aquella indústria i simpàtica barriada, després de fantàstica lluita aconseguí el títol de campió de segona categoria. Entre els diversos actes celebrats a honor dels braus equipiers, hi havia un partit entre l'equip campió i el Júpiter, el futur contrincant, que els haurà de barrar o cedir el pas a la primera categoria. També hi va haver, com és natural, vermut d'honor, àpat i ball, i tots els actes es veieren concorregutíssims d'entusiastes admiradors de l'equip vermell, que va poder comprovar les simpaties que gaudeix entre els seus admiradors.

Una victòria, assolida com la del Martinenc, després d'una competició de vint-i-vuit partits, és mercedora de tots els elogis i homenajes.

Per això trobem encertats tots els actes celebrats ahir a honor dels martinencs, als quals ens cal felicitar calorosament.

El partit fou interessant des del primer moment, malgrat el constant avantatge del Barcelona. Tots els jugadors actuaren amb evidents ganes i voluntat, i això sol va ploure, com era natural, a tothom. El coratge que es posà a la lluita fou el més interessant de la tarda, car tant per una banda com per l'altra, la porta fou constantment amençada. El brillant encert de Ramon, però, va fer decantar la victòria cap als seus, que ben justament els corresponia. Superaren els contrincants en encert i potser fins en entusiasme.

Els equips s'arregleraren així:

Barcelona: Nogué, Zabalo, Mas, Martí, Roig, Pedrol, Píera, Goiburu, Arocha, Ramon i Sagi.

Madrid: Zamora, Torregrassa, Escobar, Prats, Bonet, Peña, Ferrero, Coïme, Morera, García de la Puente i Olaso.

Tal com hem dit més amunt, Ramon aconseguí els tres gols del seu equip. El primer i el segon foren aconseguits a la primera part. L'un,

PER FI HA ACABAT EL CAMPIONAT DE LLIGA

L'Athletic de Bilbao, vencedor pel goal-average, ja que la puntuació obtinguda és la mateixa que el Santander i la Real Sociedad

El Barcelona, classificat quart; l'Espanyol en penúltim lloc, i l'Europa passa a la Segona Divisió, ascendint el València

El Martinenc ha acabat el Campionat de Catalunya de Segona Categoria Preferent, i és el campió

En el darrer partit de Lliga, el Barcelona bat el R. Madrid per tres a un

Malgrat que aquest darrer partit poc podia alterar ja la classificació i que per tant l'interès que donava la competició, en aquest sentit era ben minvat, el camp de Les Corts va veure's gairebé ple de públic entusiasta del futbol, que va creure poder gaudir d'una magnífica exhibició d'aquest esport. El R. Madrid, que va començar la lluita d'aquesta competició amb sort ben adversa, i el Barcelona també, que al començament semblava que tenia un lloc de cuista assegurada, s'havien refet força en els darrers partits, i això, naturalment, ja donava aquell interès que la impossibilitat de millorar notablement de posició retreia. Altrament, la presència de Zamora defensant la porta dels madrilenys davant el Barcelona no deixava d'ésser una novetat, que molts volgueren aprofitar-la de presència. Per això el camp de Les Corts va veure's tan concorregut.

Va arbitrar la partida Vallana, aquell ex-jugador internacional que tant de temps feia que no havíem vist pels nostres camps. Per això la seva presència fou acollida amb simpatia. Aquesta simpatia, que té tan guanyada Vallana, fou aviat canviada per indignació — injusta indignació — que provocà en el públic algunes de les seues faltes. No volem dir amb això que era injusta la indignació que Vallana estigués massa encertat. És que va tenir les seves equivocacions, però mai tan greus com per esbrancar-lo de la manera que se li féu. Vallana va posar tota la seva voluntat en el començament i no fou dels pitjors que han arbitrat enguany partits al camp de Les Corts.

El Barcelona, vencedor de la partida, amb un resultat prou fogat, perquè sigui indiscutible el seu triomf, va fer un partit com pocs dies ha fet enguany. La nova arrencada que ens va presentar diumenge sembla de les més encertades. Era incompreensible l'arreconament de Ramon, que sols surt en partits per manca d'altres, quan ha palesat sempre ésser un dels millors i més complets jugadors que posseïx el club blau-grana. Diumenge va palesar novament aquestes qualitats, i ell davant Zamora, que sempre sembla que hagi fet gran respecte o temor als davanters del Barcelona, va aconseguir els tres gols magnífics que donaren el brillant triomf als seus. Goiburu també va ésser un bon element atacant, encara que en pla intermig, mal no va atacar a fons, ni baixà massa sovint a ajudar la línia mitjana en els moments de compromís. Reig, en el centre de l'equip, millor entrent ja que no en la seva repartició, va ésser un bon puntal prometedor de complir en el difícil lloc, com ho feia en la seva primera època barcelonina. La defensa va estar força encertada, i ja no tant Nogué, que si salvà alguna bala de compromís va fer en canvi alguna sortida d'aquelles imperdonables, que no valgueren altres tants gols als seus contraris perquè la sort no ho va voler.

Del Madrid, Zamora va fer una superior actuació, malgrat els tres gols en contra i malgrat també d'alguna sortida d'aquelles en fals que els davanters barcelonins, poc amants, no seberen aprofitar. Va fer coses, però, formidables, dignes dels seus millors temps.

La seva defensa no va estar a l'alçada de la seva fama. Més violents que encertats, sort en tingueren dels mitjos, la millor línia de l'equip, que els salvà d'un resultat més catàstròfic. La davantera fou força innocent, malgrat la presència de "Maravilla". Aquest famós element, tret d'alguna passada feta amb encert, però en l'absent de qualsevol jugador de segona categoria, no va confirmar pas el sobrenom que li han posat els madrilenys.

El partit fou interessant des del primer moment, malgrat el constant avantatge del Barcelona. Tots els jugadors actuaren amb evidents ganes i voluntat, i això sol va ploure, com era natural, a tothom. El coratge que es posà a la lluita fou el més interessant de la tarda, car tant per una banda com per l'altra, la porta fou constantment amençada. El brillant encert de Ramon, però, va fer decantar la victòria cap als seus, que ben justament els corresponia. Superaren els contrincants en encert i potser fins en entusiasme.

Els equips s'arregleraren així: Barcelona: Nogué, Zabalo, Mas, Martí, Roig, Pedrol, Píera, Goiburu, Arocha, Ramon i Sagi. Madrid: Zamora, Torregrassa, Escobar, Prats, Bonet, Peña, Ferrero, Coïme, Morera, García de la Puente i Olaso.

Tal com hem dit més amunt, Ramon aconseguí els tres gols del seu equip. El primer i el segon foren aconseguits a la primera part. L'un,

per fallar Zamora, en un batibull que s'originà davant la porta madrilenya. L'altre, després d'un avenç formidable d'Arocha, que rematà l'esmentat Ramon, d'una manera fulminant i imparable. També fou molt bonic el gol dels madrilenys, aconseguit per Eugenio — un xut fortíssim a l'angle — al cap de dos minuts del segon gol barcelonista. El tercer dels blau-grana — aconseguit poc abans d'acabar el partit — fou innegablement el millor. Un xut ras, de lluny, fort, a l'angle, que l'estirada rapidíssima de Zamora no pogué evitar.

Hem ací en partit final del torneig que si no tenia cap transcendència, per la classificació de tots dos clubs, va saber fer-se interessant amb la voluntat i encert dels dos equips. Amb gaires partits així, aviat hauríem d'oblidar allò de la crisi, car el públic sortí ben satisfet de l'espectacle i de la lluita esportiva presenciada.

M.

La Real Sociedad guanya l'Espanyol per dos a un

Sant Sebastià, 6. — Al camp d'Atocha se celebrà el partit de Lliga entre la Real Sociedad de Sant Sebastià i l'Espanyol, de Barcelona.

Pelai Serrano, encarregat de dirigir l'encontre, arreglari els equips de la manera següent:

Espanyol: Aznar; Moliner, Sapriosa; Trabal, Soler, Pausas; Prat, Besolí, Edelmir, Bosch i Jover.

Real Sociedad: Elzo; Ilundáin, Arana; Amadeo, Avestaran, Mascueta; Biñezobas P., Biñezobas C., Chollin, Chivero i Garmendia.

La Real Sociedad realitzà durant tot l'encontre un joc molt dolent. Hom diu que és el partit que més malament ha jugat en aquest camp.

L'Espanyol, amb un xic més de decisió en el xut, i sobretot amb un altre davant centre, puix que Edelmir fracassà rotundament, hauria aconseguit una victòria que mereixia, sobretot, per l'esplèndida actuació de Soler, que trobà en el terreny sec i dur, tal com estava el camp d'Atocha, un camp propici per a realitzar el seu magnífic joc.

Al primer temps, P. Biñezobas, al cap de divuit minuts, realitzà una escapada pel seu extrem i llançà un centre molt pesat que Garmendia rematà. Amb el resultat d'un a cap acabà la primera part.

A la segona part jugà molt més l'Espanyol, però al cap de dotze minuts fou castigat l'Espanyol amb un penalty, per falta de Pausas, dintre de la xarxa. El tirà P. Biñezobas, el qual aconseguí el segon gol donostiarra.

Cinc minuts més tard, l'Espanyol obtingué el seu únic gol. La jugada s'inicià a la línia mitjana, on Soler féu un magnífic canvi de joc a Jover. Aquest centrà curt i Bosch posà la pilota, d'un cop de cap, als peus de Besolí, el qual, d'un fort xut, aconseguí el gol espanyolista.

Des d'aquest moment el partit anà fent-se cada vegada més ensopit. L'Espanyol llançà tres còrners i tingué altres ocasions, que perdé Edelmir, en magnífica posició. I amb la poltre victòria de dos a un dels donostiarras acabà l'encontre.

De l'Espanyol cal destacar a Soler, sobretot, que fou el millor dels vint-i-dos, i després Besolí i Sapriosa.

De les guipuscoans: Marculeta, Amadeo i Arana.

Pelayo Serrano arbitrà discretissimament.

L'Europa vencedor del Deportivo Alavés per un gol a cap

Aquest partit, darrer del torneig de Lligues, per a l'Europa no tenia altre interès que un corrent partit d'entrenament, puix que la seva situació en el quadre de classificació ja estava decidida, i desgraciadament per al nostre equip, una victòria no arribava a treure-li de sobre el seu pas a la segona divisió.

Malgrat això, el partit de diumenge al matí va tenir moments més o menys agradables dels mercedaments del joc.

La iniciativa gairebé sempre partí del nostre equip, i per tant el domini li correspongué en majors proporcions que el seu contrincant. Direm encara que si l'Europa no-més hagués sabut aprofitar algunes de les ocasions d'aquelles imminents que se li presentaren, el resultat favorable ho hauria estat per major nombre de gols.

Les línies del nostre equip varen saber-se desplegar, si amb altra cosa no, amb un bon conjunt, lle-

vat de la davantera, la qual deixà entreveure algunes indecisions entre els cinc components.

Per contra, l'Alavés no se'n presentà com l'havíem vist altres vegades; les seves línies no obien a aquell conjunt mitjanament portat, però que li donaven prou força per a contrarestar l'embranchada de l'equip contrincant.

La línia més completa d'aquest equip va ésser la defensiva, i d'ella, innegablement Quincoces es mostrà molt superior a tots els altres jugadors.

En iniciar-se el joc, l'Europa comença uns atacs ben portats, però que la defensa de l'Alavés va saber salvar i lluitar el joc al seu davant, el qual al seu torn produí un atac; això no va ésser altra cosa que un tanteig.

A partir d'aquestes jugades hom observà una major pressió del nostre equip, una de les quals donà lloc que Beristain salvés una rematada precisa, amb el cap, d'Escrits.

A mesura que el joc avançava els alavesos s'anaven centrant, i això donà lloc que s'arribés en un moment en el qual el joc era anivellat i els atacs, per tant, es produïen per una i altra banda.

L'Alavés en algunes escapades, va estar a punt de marcar, però Florença ho evità sempre.

Amò tot, l'Europa no flaquejava, i cap al final de la primera part — faltaria mig minut per acabar-se — en una centrada d'Escrits, Bestit va aconseguir l'únic punt en rematar amb oportunitat i batre a Beristain.

En començar-se la segona part, l'Europa continuà la seva pressió, i això obligà a la defensa alavés a la freqüent intervenció per tal d'evitar conseqüències desagradables. Beristain es cansà de parar pilotes, en aquestes atacs.

Amò tot, l'Alavés, de tant en tant, efectuava algun atac, en qualsevol veïem actuar esplèndidament a Florença.

L'Europa, però, continuà atacant, o sigui que el major domini correspongué a ell.

Alguns moments de gran perill es produïren davant el marc de Beristain: un d'ells vingué d'una centrada de Cros i la bala quedà sola davant el marc, però fou salvada per Quincoces, i l'altre en un moment que Calvet, sol, no va saber aprofitar l'ocasió de trobar-se sol davant el marc.

I així va acabar el partit.

Va arbitrar el senyor Vilalta, i els equips eren:

Europa: Florença, Soligó, Escariza, Gámez, Layola, Flequer, Escrits, Bestit, Miró, Calvet i Cros.

D. Alavés: Beristain, Ciriacó, Quincoces, Rey, Antero, Fede, Crespo, Jáuregui, Olivares, Albéniz i Leme.

T.

Altres resultats de diumenge

PRIMERA DIVISIO

Athletic Bilbao - Irún, 1-2.

R. Santander - Arenas, 4-1.

SEGONA DIVISIO

Murcia - Coruña (suspès).

Athletic Madrid - Ibiarra, 4-1.

València - Betis, 6-0.

Oviedo - Castelló, 2-2.

Sevilla - Sporting, 4-1.

Les puntuacions

PRIMERA DIVISIO

At. Bilbao . .	18	11	0	7	33	22
R. Sociedad . .	18	10	2	6	42	39
R. Santander . .	18	10	2	6	49	37
Barcelona . .	18	7	7	4	40	43
R. Madrid . .	18	7	4	7	24	27
Arenas	18	8	2	8	35	38
R. U. de Irún .	18	6	4	8	41	45
D. Alavés . .	18	5	4	9	35	39
Espanyol . . .	18	6	2	10	32	45
Europa	18	6	1	11	23	38

SEGONA DIVISIO

	Partits			Gols		
	J.	G.	E.	P.	F.	C.
València . . .	18	12	2	4	37	25
Sevilla . . .	18	10	3	5	42	23
At. Madrid .	18	11	1	6	47	30
Castelló . .	18	6	6	6	27	18
Betis	17	7	3	7	25	17
Sporting G. .	17	7	2	8	42	32
Oviedo . . .	17	4	6	7	37	14
D. Coruña . .	17	6	2	9	32	14
Ibérica S. . .	18	5	1	10	25	13
R. Múrcia . .	16	4	2	10	22	10

EL SANTOIA PERD AMB EL MANRESA PER TRES A DOS

Aquesta partida fou més lluitada del que ens esperàvem, ja que el Manresa presentava un equip en el qual figuraven bon nombre de jugadors del reserva, i creiem que el partit no seria gaire emotiu.

La victòria fou dels manresans, i ho fou merescudament, ja que ultra manifestar més coneixement de joc que llurs adversaris, posaren més entusiasme en la lluita. Llàstima que en alguns moments el joc s'embutlgués una mica. Sortosament la cosa no passà a majors i no s'hagueren de plàyer conusions més o menys impronables.

L'àrbitre de l'encontre fou Santiago, i encara que en el joc fou imparcial i equànime, ens sembla que, pel toca al joc violent, no s'hi aplicava gran cosa.

A les seves ordres, els equips s'arregleraren de la següent manera:

MANRESA. — Xaxo, Paloma, Gall, Delgado, Costa, Combalé, Nebot, Martínez, Serra Vila i Galobart.

SANTOIA. — Ramoneda, Dacal, Mir, Cifuentes, Puig, Bartrina, Millan, Torra, Elias, Avellanet i Llovera.

Els gols del Manresa els feren Serra (2) i Galobart, i els del Santoia, Torres i Llovera.

La Segona Categoria Preferent

L'HORTA GUANYA EL TERRASSA PER TRES A CAP

El partit fou, malgrat de la manca manifesta d'interès, molt ben jugat, especialment pels guanyadors, que ho foren legítimament.

En el primer temps de joc, quan precisament estaven més aniv

BASCULES ARQUES

PER A CABALS

Parlament, 9 i 11. BARCELONA

La puntuació

	Partits	Gols
J. G. E. P. F. C. P.		
Martínez...	27 18	5 4 65 30 41
Baró...	28 16	3 9 70 36 35
Palafrugell...	27 15	4 8 57 40 34
Santfeliu...	27 15	3 9 49 43 33
Gràcia...	28 12	9 7 46 38 33
Sans...	28 13	7 8 43 27 33
St. Andreu...	28 15	3 10 65 35 33
Guanyolers...	27 14	3 10 48 41 31
A. Sabadell...	26 12	5 9 51 43 29
Vilafraanca...	25 12	1 12 53 48 25
Torresma...	27 8	3 10 34 58 19
Martí...	28 7	7 14 41 65 21
Barça...	28 6	6 16 31 55 18
G. Zamora...	26 6	6 11 30 62 18
O. Vilanova...	28 1	3 21 20 92 5

L'HOMENATGE AL JUGADOR CROS

Els partits d'ahir

Una victòria del Barcelona damunt l'Europa per cinc gols a un

Ahí a la tarda, al camp del Guinardó, va celebrar-se l'anunciat homenatge al vell jugador de l'Europa Manuel Cros.

Tots els nostres aficionats coneixen la brillant actuació de Cros en els regles de l'Europa, durant llarg nombre d'anys. L'Europa ha passat èpoques d'esplendor, així com èpoques apagades. En Cros sempre ha format i ha actuat amb aquell entusiasme i abnegació, i ara que la seva vida esportiva no és pas esgotada, però que camina cap a la fi, trobem encertadíssim i mereixut un homenatge, al qual ens associem.

El programa d'aquesta festa constituïa dos partits Europa-Barcelona.

El primer va ésser entre dos equips de vells jugadors d'un i altre club. Vam veure actuar els vells elements, antics elements que donaren dies gloriosos als respectius clubs, que ja caduclades llurs energies s'esforçaven, amb un esforç que semblava, per a fer el seu deure. El resultat va ésser mereixut: un empat, puix que no es marcà cap gol.

Després vingué el segon partit. Sota l'arbitratge del senyor Arribas, el partit començà ja un xic entradament.

Tot seguit hom s'adonà que el Barcelona sortia disposat a actuar de valent per endur-se'n la victòria i d'aquí que els seus regles es desplaçassin amb un tren un xic regular i amb acceptable competència.

Al cap de quatre minuts, Diego Herra, amb una bala a Samitier i aquest a

PIBERNAT

El Badalona i el Madrid empaten a cap gol

En terreny badaloní se celebrà aquest encontre. Un nombre públic acudí a presenciar-lo i veritablement en sortí ben satisfet.

Actuà d'àrbitre el senyor Mariner, i després de les salutacions de consuetud i d'haver-se fet ofrena al Madrid un formós ramell de flors, començà l'encontre a fort tren, iniciant-se amb un lleuger domini badaloní.

El Madrid, que sembla voler-se rescatar de la desfeita soferta diumenge al camp de Les Corts, s'ho agafa amb una braça inesperada, veient-se obligada la defensa badalonina a aclarir, de la qual es destaca Rafa, que actua admirablement.

Tot seguit avança el Badalona, i un fort xut de Forques és aturat amb estil per Zamora. Al cap de poca estona, un fortíssim tret de Castro obliga el porter nacional a llançar-se, i fou molt aplaudit. Reacciona el Madrid, que arriba als dominis de Casanoves, i es produeix un batibull sense conseqüències.

El Madrid escomet amb furia, i Morera efectua un avenç personal que no és més que un batibull sense conseqüències.

Una nova avançada badalonina sense resultats positius, i després tots dos equips juguen amb braç fins arribar a la primera part amb el resultat de cap gol.

Començada la segona, el joc es torna un xic dur: amb tot, l'àrbitre no castiga com hauria estat necessari. Durant tota aquesta part, el Madrid es veu bastant apurat i la iniciativa del joc sempre pervé del Badalona.

Tots els atacs del Madrid resulten infructuosos per l'encert amb què actuen mitjos i defenses, dels quals es destaca Font, i amb un domini accentuatíssim badaloní acaba l'encontre amb l'empat a cap gol.

Del Badalona es destaquen Rafa, Font, Garriga i Castro. Casanoves el poc que entrà en joc.

Ara del Madrid direm que, tanmateix, no és un equip amb cohesió; hi ha algunes individualitats que es destaquen en molt damunt dels seus companys, entre ells Zamora, que fou un partit enorme, i pot ben dir-se que és l'autor de l'empat. La defensa no ens convenç gens: els mitjos, llevat de Peña, completament apagats, i la defensa en conjunt dolenta, destacant-se només Uribe i Xicó.

R. Madrid: Zamora; Escobar, Torregrossa; Cosme, Bennet. Peña; Uribe i Xicó. Hilario; Morera. Ateca i Olaso.

L'àrbitre, senyor Mariner, discret.

O. P. F.

PILOTA BASCA

AL CLUB BASCONIA

La matinal de diumenge va començar amb un partit entre Boldú-Villalba i Ribera-Armenia, venent aquests per 25 a 40.

B O X A

VARIA

El boxador pes lleuger italià Locatelli, que venç el campió d'Espanya Robert Sang i que acaba de vençer el de França Villamy, serà opositat el vinent dia 13 a Brussel·les al campió d'Europa Sibyllé.

S'atribueix a Jeff Dickson el propòsit d'acabar Locatelli a Tony Canzonieri per al campionat del món dels pesos lleugers si l'italià venç en el match del dia 15.

No havent-se efectuat el combat entre Pierre Charles, campió d'Europa de totes les categories, i l'alemany Schoentath, el seu challenge, la I. B. U. acaba de declarar vacant l'esmentat títol.

Per tant, ha estat oberta una nova competició a partir del dia 2 del que som, i les inscripcions seran tancades en un termini de quinze dies.

A la sala del París Ring se celebrà un combat entre els pesos semipesos Limousin, belga, campió de la seva categoria, i Alfonso, ex-campió de França.

El match fou força igualat, i l'àrbitre al final dels deu rounds fallà match nul.

En la mateixa vetllada, Huguenin vençé Tournois per k. o. en el primer round, i Vigneron abandonà en la segona represa davant de Wieser.

NOTES PREGADES

El combat dels pesos forts Volgaropoulos i Olangua és esperat amb impaciència.

Demà, dimecres, tindrà lloc al "Nuevo Mundo" del Paral·lel una gran vetllada, el combat base de la qual entre els pesos forts Volgaropoulos, campió de Grècia, i el navarrès Olangua ha despertat enorme interès, ja que el grec és el que a París va esfondrar el gegant Montaña, l'esperança d'En Jeff Dickson, i el navarrès és el formidable pun-

ter de l'equip. Entre els infants Renom-Urruticoechea i Berrondo-Bo va disputar-se el primer partit, del qual sortiren triomfants els primers per 30 a 27.

En partit a pilota a pala, Ulliverrí-Marra sucumbiren per quatre punts de diferència davant Kiriki-Aguirreureta.

En partit de concurs del Grup B, Frigola-Mollada varen ésser vençuts per Viladomiu-Renom, per 26 a 40.

J. T. R.

Clinica Gallego Vies urinàries - Mal Impotència - Diàbetes - Raigs X
18 CORTS ABALTO, 18
Director: J. Riu. Co: Jta de 20 a 1. p. Diumen: 3, de 20 a 1

Glogueren la matinal J. Berrondo contra Gorgospe II. A. Steegmann. Sortiren vençuts els primers per 40 a 37, després d'una bonica lluita a conseqüència d'haver passat Gofscape a jugar davant, en veure que el partit el perdien de carrera. De tal manera canvià l'aspecte del partit, que arribà a donar la sensació que havien de vençer els que tant s'havien endarrerit.

CLUB MANISTA

Nombrosa concurrència es va congregar al frontó del carrer d'Amàlia, en el qual presenciaren els partits que jugaren els socis del Club campió de Catalunya, i els resultats són com següels:

A pala fou el primer de la matinal i de Camplonant social, i el disputaren Pech i Guiró, vermells, els quals guanyaren els blaus Tullot i Mendelly, per 30 a 22.

Lafuente i Herra, vermells, a més, perderen davant els blaus P. Aniles i E. Alonso, per 30 a 20.

El tercer, Rodríguez i Sanz vençeren Marín i Gutiérrez, per 30 a 29.

El quart, de Camplonant social, Miró i Santos guanyaren Bros i Argiles, per 30 a 27.

I a pala, el darrer partit, Gascon i Ruiz, vermells, vençeren els blaus Velozo i Castillo, per 30 a 27.

B O X A

VARIA

El boxador pes lleuger italià Locatelli, que venç el campió d'Espanya Robert Sang i que acaba de vençer el de França Villamy, serà opositat el vinent dia 13 a Brussel·les al campió d'Europa Sibyllé.

S'atribueix a Jeff Dickson el propòsit d'acabar Locatelli a Tony Canzonieri per al campionat del món dels pesos lleugers si l'italià venç en el match del dia 15.

No havent-se efectuat el combat entre Pierre Charles, campió d'Europa de totes les categories, i l'alemany Schoentath, el seu challenge, la I. B. U. acaba de declarar vacant l'esmentat títol.

Per tant, ha estat oberta una nova competició a partir del dia 2 del que som, i les inscripcions seran tancades en un termini de quinze dies.

A la sala del París Ring se celebrà un combat entre els pesos semipesos Limousin, belga, campió de la seva categoria, i Alfonso, ex-campió de França.

El match fou força igualat, i l'àrbitre al final dels deu rounds fallà match nul.

En la mateixa vetllada, Huguenin vençé Tournois per k. o. en el primer round, i Vigneron abandonà en la segona represa davant de Wieser.

NOTES PREGADES

El combat dels pesos forts Volgaropoulos i Olangua és esperat amb impaciència.

Demà, dimecres, tindrà lloc al "Nuevo Mundo" del Paral·lel una gran vetllada, el combat base de la qual entre els pesos forts Volgaropoulos, campió de Grècia, i el navarrès Olangua ha despertat enorme interès, ja que el grec és el que a París va esfondrar el gegant Montaña, l'esperança d'En Jeff Dickson, i el navarrès és el formidable pun-

ter de l'equip. Entre els infants Renom-Urruticoechea i Berrondo-Bo va disputar-se el primer partit, del qual sortiren triomfants els primers per 30 a 27.

En partit a pilota a pala, Ulliverrí-Marra sucumbiren per quatre punts de diferència davant Kiriki-Aguirreureta.

En partit de concurs del Grup B, Frigola-Mollada varen ésser vençuts per Viladomiu-Renom, per 26 a 40.

LES LLETRES

El Dr. Serra Hunter

Quartilles llegides en la inauguració del Curs de Filosofia confiat per l'Ateneu de Girona al catedràtic de la Universitat de Barcelona doctor Serra Hunter.

"Calen poques, ben poques paraules, per obrir el Curs de Filosofia que l'Ateneu de Girona ha confiat al doctor Dr. Serra Hunter. I calen poques paraules, perquè els qui heu vingut aquí a saber prou bé que és Serra Hunter per haver-li sentit o llegit, o almenys per haver-ne sentit parlar com un dels mestres actuals de la filosofia a Catalunya, segurament el més destacat de tots per la seva formació i la seva documentació.

Recordant un mot força conegut d'un filòsof alemany, podríem dir, si venguéssim definir el Dr. Serra Hunter, que ell no és pas d'aquells que viuen de la filosofia, sinó d'aquells altres—menys nombrosos, més escol·lits—que viuen per la filosofia. La filosofia és la seva vocació, el seu mestratge, el seu sacerdoti. Aquesta orientació fonamental del seu esperit es revela ja en els seus treballs i estudis universitaris. Serra Hunter és ja de bonhora l'home que medita davant els problemes essencials de la vida i ens dona el resultat de les seves meditacions en una forma clara, senzilla, ben estructurada, de la millor tradició, sens dubte, entre nostres. Les seves activitats filosòfiques no es limiten pas a la seva càtedra de la Universitat de Barcelona, sinó que ell exerceix constantment el seu radi d'acció fundant seminaris, publicant llibres, donant conferències i cursos. Al seu entorn—mestre i company entre companys—va formant-se un estol de joves creadors de la filosofia, amb una sòlida preparació, algun dels més meritisos i amb personalitat pròpia. Hom recorda, pel tot i per l'eficàcia de les ensenyances d'aquest professor, el bon temps de Llorenç i Barba, amb el qual té força punts de contacte.

Ja veieu, doncs, si n'ha estat d'encertada l'elecció de l'Ateneu en organitzar aquest Curs de Filosofia. No és pas, tanmateix, aquesta la primera vegada que el Dr. Serra Hunter es troba ja entre nostres. Ja l'any 1915 va venir a inaugurar el curs de l'Ateneu amb una conferència d'un gran valor científic i humà—humà, sobretot en aquells moments—, aleshores vingué a parlar-nos de l'ideal, a fer l'apologia de l'ideal, i això, senyors, en unes circumstàncies en què tots els idealismes semblaven morts i totes les senyeres de l'ideal semblaven abatudes per sempre. La paraula del Dr. Serra Hunter fou llavors un esperit moral per a tots els que no pèdrem transigir mai amb el mateix materialisme—ni que ofereixi formes brillants i encisadores—, per a tothom qui recordi la significació que tenen aquesta paraula del nostre conferenciant: "El materialista viu per ell i per avui, i no li interessa ni els altres homes ni la Humanitat de demà".

Recent és, d'altra banda, la conferència que sobre un tema de Cultura donava el mateix professor als nostres normalistes. No hem pas oblidat, senyors, no hem pas oblidat segurament els afidits joves, aquella esplèndida lliçó d'humanisme, dita com és de consuetud en el senyor Serra Hunter: sense aire doctoral, sense dogmatismes autoritaris, sense pedanteria llibresca, sense suficiència pseudopedagògica. Ahí és animada i viva la seva paraula, i com deu

ésser lluminosa la seva càtedra, amb les finestres obertes de bat a bat al vent que passa!

Aquests mèrits i aquestes condicions excepcionals del savi historiador de la nostra filosofia, la coneixença, directa o espiritual, amb ell ja feta de dies, ens fan esperar que aquest Curs serà molt concorregut i que les seves lliçons seran ben aprofitades per tots. Qui sap si aquest bon sembrador d'idees desvetllarà entre els nostres joves estudiosos alguna vocació filosòfica? Girona, que té un gran prestigi històric i servei encara, entre les seves velles pedres, sectors de silenci propici a la meditació, té, com tots vosaltres sabeu, un ambient força adequat per a les altes activitats especulatives. Prou n'han donat proves, en diferents èpoques—i sobretot quan no s'ha sentit el soroll de les armes i la ciutat ha pogut treballar en pau—alguns dels seus fills il·lustres!

No he de dir-vos res més. Sols he de donar les gràcies, en nom de l'Ateneu de Girona, al nostre Ajuntament—que té aquí il·lustrada representació—per haver aportat el seu valuós concurs a aquest Curs de Filosofia. Era propòsit de l'Ajuntament, i també, nostre, d'inaugurar amb aquest motiu la sala d'actes de la Biblioteca Municipal; però la Biblioteca, malgrat dels esforços i el bon zel dels qui més directament intervenen en la seva organització, encara no està a punt per a ésser inaugurada. Hauria estat aquest, per cert, un bell començament, de la més alta significació cultural. Esperem que les altres lliçons, o almenys la de clausura del Curs, podrà donar-se en aquella sala. Sigui com sigui, la Corporació municipal ha demostrat una vegada més la importància que dona a les qüestions de cultura en cedir aquest lloc d'honor de la ciutat per a tals actes.

Gràcies, doncs, siguin donades, d'una manera ben gentil i cordial, a l'Ajuntament de Girona, a tots els qui havent vingut a honorar amb la vostra presència—que és també una col·laboració que nosaltres estimem—aquest acte, i al Dr. Serra Hunter, amic i mestre dilecte, al qual sens dubte dedicarem la fervorosa atenció que ell es mereix i que les profundes i elevades matèries a tractar comporten.

CARLES RAHOLA

CHASSAIGNE FRERES
Discos - Rotlles - Gramòfons
Pianos - Autopianos - Gramòfons

Cursos i conferències

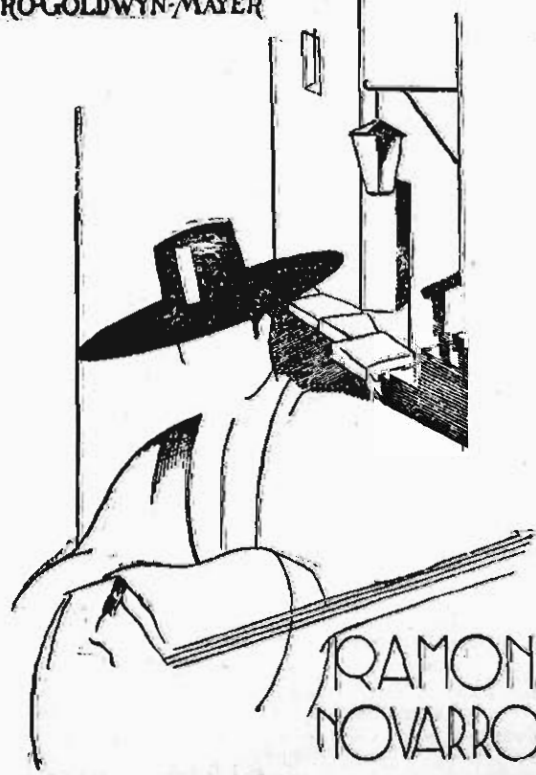
El proper dijous, dia 9, a les set de la tarda, l'Il·lustre catedràtic de la Universitat de Barcelona doctor Serra i Hunter donarà la segona lliçó del Curs de Filosofia, organitzat per l'Ateneu de Girona.

Herniats (Trencats)

Tingueu sempre present que els millors aparells del món per al tractament de tota mena d'hernies són els de la CASA TORRENT, sense treure ni el més petit dolor de cap mena; no molesten ni fan cap mena de mal; i es mouen amb una gran facilitat, doncs, doncs, si us en heu de fer, no heu de comprar mai altra cosa que la CASA TORRENT. Barcelona. — Molta cura a no equivocar-vos de casa.

FEMINA - AVUI

METRO-GOLDWYN-MAYER

CONCHITA MONTENEGRO CANTA Y HABLA EN ESPAÑOL EN

SEVILLA DE MIS AMORES

Tercer premi del Concurs M. G. M. — Dibuix inèdit de la senyoreta Mariana Moncharrow

OLIS MINERALS D'ALTA QUALITAT PER A AUTOMOBILS, MOTORS. I MAQUINARIA EN GENERAL
A. ROSELL CASAMITJANA - Ronda de Sant Pere, 21 - Tel·lèfon 13468

SUBSCRIBIU-VOS A
LA PUBLICITAT

